

Energy Business

ΤΕΥΧΟΣ 87 • ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2026 • ΤΙΜΗ: 3 € www.businessenergy.gr

ΠΩΣ Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΛΛΑΖΕΙ το ενεργειακό status quo της Ευρώπης

Η πλήρης στήριξη της κυβέρνησης Τραμπ, ο ρόλος του Σταύρου Παπασταύρου, οι επιμέρους συμφωνίες από Αλεξανδρούπολη μέχρι Ρουμανία και Δυτική Ευρώπη

Energy Business

Μηνιαίο περιοδικό για την ενέργεια, την οικονομία, τις επιχειρήσεις.
Κυκλοφορεί κάθε 1η του μήνα.
Η ψηφιακή έκδοση είναι διαθέσιμη στο site businessenergy.gr

Εκδότης:
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΤΟΡΙ ΕΠΕ

Συντακτική ομάδα:
Γιάννης Κανουπάκης
Μανταλένα Πίου
Παναγιώτης Ράδης
Γιάννης Σταυρόπουλος
Κύνθια Τζώρτζη
Χάρης Φλουδόπουλος
Νίκος Φορτούνας
Τάσος Φραγκούλης
Σταύρος Χαρίτος
Γιώργος Ψαρράς

Σχεδίαση:
Αλίκη Χατζημικαήλ
Ιδιοκτήτης:
Εκδόσεις Motori ΕΠΕ

Λ. Αλεξάνδρας 209 ΤΚ 11523 Αθήνα,
Τηλ: 2106400281
info@businessenergy.gr

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΚΑΜΠΥΛΗ ΑΕ

20

ΘΕΣΜΙΚΟΙ**Πάνω από 200 εκατ. ευρώ σε μετοχικά και μεικτά αμοιβαία από την αρχή του 2026**

Εισροές άνω των 200 εκατ. ευρώ για τα μετοχικά αμοιβαία εσωτερικού και τα μεικτά αμοιβαία κεφάλαια καταγράφονται από την αρχή του χρόνου, εξέλιξη που ενεργοποιεί την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όπως φαίνεται, και προβαίνει στην έκδοση οδηγού σχετικά με το τι θα πρέπει να προσέχουν οι επενδυτές που βάζουν τα χρήματά τους στις συλλογικές επενδύσεις.

24

ΚΑΘΕΤΟΣ ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ**Έρχονται τα deals για δεσμεύσεις ποσοτήτων LNG με τις χώρες των Βαλκανίων και της Αν. Ευρώπης**

Η διυπουργική συνάντηση στην Ουάσινγκτον για τον Κάθετο Διάδρομο μεταφοράς φυσικού αερίου μπορεί να έδωσε ένα ισχυρό μήνυμα γεωπολιτικής στήριξης στο εγχείρημα, όμως το κρίσιμο ερώτημα για την εμπορική επιτυχία του παραμένει.

28

ALPHA BANK**Όλη η αλήθεια για τις διαθέσεις Orcel στην Alpha και το fair value των τραπεζών**

Το ζητούμενο για τις τράπεζες είναι το fair value στο ταμπλό με βάση την κερδοφορία που θα ανακοινώσουν και αυτό είναι που κρίνεται τις τελευταίες ημέρες μετά το ράλι του Ιανουαρίου, σχολιάζουν χρηματιστηριακοί αναλυτές μετά την επί 4ήμερο διόρθωση στην Alpha και ειδικά μετά την καταγραφή των πολυετών υψηλών στα 4,46 ευρώ.

34

CHEVRON - EXXONMOBIL**Ενεργειακές εξελίξεις**

Στο επίκεντρο των ενεργειακών εξελίξεων στην Ανατολική Μεσόγειο επαναποθετούνται οι ΗΠΑ, με αμερικανικές εταιρείες, όπως η Chevron και η ExxonMobil, να λαμβάνουν θέσεις σε κοιτάσματα και σε πετρελαιοπιθανές περιοχές σχεδόν όλων των χωρών της περιοχής, δημιουργώντας νέες γεωπολιτικές ισορροπίες.

Η πράσινη μετακίνηση σήμερα είναι ...blue

Η ηλεκτροκίνηση αλλάζει τον τρόπο που κινούμαστε και η **ΔΕΗ blue**, ένα από τα πιο εκτεταμένα δίκτυα φόρτισης στη νοτιοανατολική Ευρώπη, κάνει την ηλεκτροκίνηση ακόμα πιο προσβάσιμη σε όλους, **με πάνω από 3.000 σημεία φόρτισης που αυξάνονται δυναμικά.**

Σήμερα **περισσότερα από 500 σημεία ταχυφόρτισης** βρίσκονται ήδη σε κομβικά σημεία, για να κάνουν τη φόρτιση των ηλεκτρικών αυτοκινήτων **ακόμα πιο γρήγορη.**

Κατεβάστε την ανανεωμένη εφαρμογή PPC blue

blue

Το μέλλον
φορτίζει
deiblu.com

Γιατί δεν πέφτουν οι τιμές;

Μπορεί το Ινστιτούτο Έρευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών (ΙΕΛΚΑ) να δημοσίευσε έρευνα που δείχνει ότι το καλάθι της νοικοκυράς στην Ελλάδα, παρά τον υψηλό ΦΠΑ, είναι φθηνότερο έναντι άλλων ευρωπαϊκών χωρών, ωστόσο, ανη παράμετρος «τιμές πρώτων υλών» μπει στην εξίσωση, θα δείξει πως οι τιμές για κάποια προϊόντα έπρεπε να είχαν υποχωρήσει, αλλά δεν!

Προφανώς και το θέμα της ακρίβειας δεν είναι ελληνικό, ούτε ευρωπαϊκό, αλλά παγκόσμιο, και επειδή το ελληνικό καλάθι είναι λίγο φθηνότερο, δεν είναι για χαρές και πανηγύρια. Οι τιμές εκτινάχθηκαν στα ύψη μετά την πανδημία και την ενεργειακή κρίση, γιατί και οι τιμές πρώτων υλών εκτινάχθηκαν στα ύψη. Ωστόσο, τους τελευταίους μήνες παρατηρείται μία μεγάλη υποχώρηση σε κάποια προθεσμιακά συμβόλαια, αλλά δεν υπάρχει αντίστοιχη υποχώρηση των τιμών στο ράφι. Πριν από μερικά χρόνια όλοι οι παραγωγοί είχαν επικαλεστεί αυτές τις αυξήσεις, ώστε να δικαιολογήσουν

την αύξηση, για παράδειγμα, της τιμής της σοκολάτας, της τιμής του καφέ και άλλων προϊόντων. Προφανώς και σήμερα υπάρχουν μεγάλες αυξήσεις στα προθεσμιακά συμβόλαια άλλων προϊόντων, όπως για παράδειγμα το κρέας. Θα εξετάσουμε όμως την τιμή του καφέ, της ζάχαρης και του κακάο, και θα ρωτήσουμε αν είναι δικαιολογημένο το αίτημα για μόνιμα χαμηλότερες τιμές και όχι εκπτώσεις μέσω προσφορών. Φυσικά και για τη διατήρηση των τιμών σε υψηλά επίπεδα, οι παραγωγοί επικαλούνται άλλα κόστη, όπως το ενεργειακό, τη συσκευασία κ.ά., προκειμένου να δικαιολογήσουν την υψηλή τιμή, αλλά το σίγουρο είναι για όσους παρακολουθούν και τα αποτελέσματα των εισηγημένων εταιρειών, πως οι διοικήσεις πιέζονται από τους επενδυτές για τα περιθώρια. Έτσι δεν βιάζονται να κάνουν μειώσεις τιμών που θα έριχναν τα περιθώρια κέρδους. Άλλοι επικαλούνται τις αγορές που έχουν γίνει νωρίτερα σε υψηλότερες τιμές και λένε πως χρειάζεται χρόνος μέχρι να περάσουν οι χαμηλότερες. Βέβαια, αυτό δεν το επικαλέστηκαν

όταν ανέβαζαν τις τιμές, δεν είδαμε δηλαδή καθυστέρηση στις αυξήσεις τιμών επειδή είχαν απόθεμα με χαμηλές τιμές. Το διάγραμμα της ζάχαρης είναι ξεκάθαρο και είναι σε χαμηλό πέντε ετών. Ένα μεγάλο κόστος δηλαδή για τους ζαχαροπλάστες, για παράδειγμα, έχει υποχωρήσει. Το ίδιο ισχύει και για τα προθεσμιακά συμβόλαια του κακάο. Στα τέλη του 2024 έφτασαν σε ύψη ρεκόρ και πάνω από 12.000 δολάρια ο τόνος. Σήμερα έχουν υποχωρήσει στις 3.400 δολάρια, δηλαδή είναι σε χαμηλό 2 ετών. Τα ίδια ισχύουν και για την τιμή του καφέ. Τα προθεσμιακά συμβόλαια υποχωρούν λόγω της αναμενόμενης αύξησης της παραγωγής στη Βραζιλία. Πριν από δύο χρόνια το ράλι των προθεσμιακών συμβολαίων του καφέ είχε γραφτεί σε όλα τα μέσα ενημέρωσης και μάλιστα η αύξηση του καφέ είχε αποτυπωθεί και στα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τον πληθωρισμό. Στα ράφια των σούπερ μάρκετ μία απλή συσκευασία καφέ κατέγραψε αύξηση σχεδόν 80%, αλλά σήμερα οι μειώσεις είναι μόνο μέσω προσφορών και δεν είναι μόνιμες.

164 προορισμοί σε 47 χώρες.

Go for it! Με την ΑΕΓΕΑΝ.

aegeanair.com

A STAR ALLIANCE MEMBER

AEGEAN

Με πόσες ταχύτητες λειτουργεί η αγορά τεχνητά;

Της **ΜΑΝΤΑΛΕΝΑΣ ΠΙΟΥ**

Με πόσες ταχύτητες λειτουργεί η δήθεν «ενιαία» αγορά ηλεκτρισμού της Ευρώπης; Στα λόγια, η ευρωπαϊκή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας εμφανίζεται ενοποιημένη. Στην πράξη, όμως, τα πράγματα είναι τελείως διαφορετικά. Οι αποκλίσεις στην τιμή του ηλεκτρισμού ανάμεσα στις 27 χώρες-μέλη είναι τεράστιες, τόσο στη χονδρική αγορά όσο και στη λιανική. Πολλές χώρες επιδοτούν την τιμή στη κατανάλωση και άλλες -ανάλογα με τα δημόσια οικονομικά τους- επιδοτούν με διάφορους τρόπους τη βιομηχανία τους.

Αυτά όλα βέβαια μόνο ενιαία αγορά δεν θυμίζουν και βέβαια ούτε ισότιμο ανταγωνισμό, εκτός και αν η Ε.Ε.

ενδιαφέρεται μόνο για τους ενιαίους ρυθμιστικούς κανόνες και όχι για την ανισότητα και τις στρεβλώσεις που δημιουργούνται ανάμεσα στις οικονομίες των χωρών-μελών της.

Τον Φεβρουάριο η πρωθυπουργός της Ιταλίας Τζόρτζια Μελόνι ανακοίνωσε ένα πακέτο μέτρων 3 δισ. ευρώ για να ελαφρύνει τους λογαριασμούς ρεύματος νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Η Γερμανία προωθεί τεράστια οικονομικά πακέτα ενίσχυσης του ενεργειακού κόστους της βιομηχανίας της, αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που δίνουν οι αναθεωρημένοι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, ειδικά όσον αφορά τις νέες και τις πράσινες τεχνολογίες.

Κάθε χώρα, ανάλογα με τα δημοσιονομικά της περιθώρια -και εδώ είναι προφανές ότι οι πλούσιες χώρες έχουν πολύ περισσότερες δυνατότητες από τις οικονομικά πιο αδύναμες- ψάχνει τρόπους για να επιδοτήσει το ενεργειακό κόστος, το οποίο μετά την κρίση του 2022-2023 έχει γίνει «θηλιά» για την ευρωπαϊκή βιομηχανία και γενικότερα για την ευρωπαϊκή οικονομία.

Στην Ελλάδα, παρά τις σχετικές εξαγγελίες -ακόμα και από τα χείλη του πρωθυπουργού-, τα μέτρα για τη μεί-

ωση του ενεργειακού κόστους της βιομηχανίας από τον περασμένο Οκτώβριο φαίνονται να έχουν χαθεί κάπου στις... καλένδες. Κάπως έτσι βέβαια χάνεται πολύτιμος χρόνος και μαζί του χάνεται η ανταγωνιστικότητα και χάνονται αγορές για τα ελληνικά προϊόντα.

Τα διαρκή επιδόματα όμως και τα «παράθυρα» στους κανονισμούς για τις κρατικές ενισχύσεις δεν μπορεί να είναι η μόνη λύση.

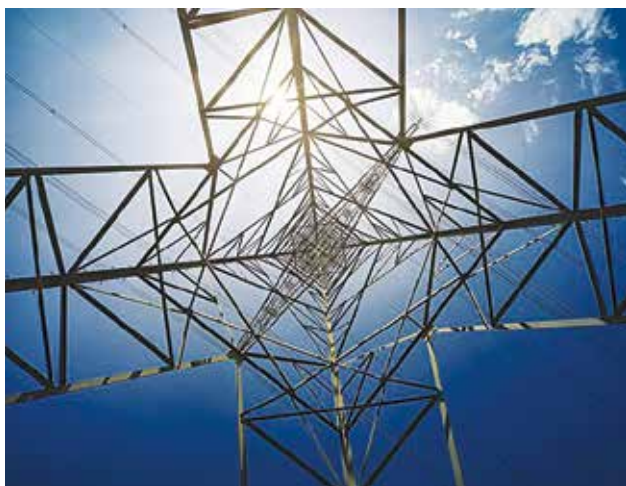
Η ενεργειακή ακρίβεια πρέπει να καταπολεμηθεί. Η Ευρώπη οφείλει να εξετάσει τις αιτίες του φαινομένου και να δώσει ουσιαστικές λύσεις.

Τελευταία ξεκίνησε μία συζήτηση στις Βρυξέλλες για την ίδια την αρχιτεκτονική της ενιαίας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Για τους λόγους που διατηρούνται οι υψηλές τιμές, πολλαπλάσιες από τους ανταγωνιστές της, τις ΗΠΑ και

την Κίνα. Χρόνια ακούμε ότι οι ΑΠΕ φέρνουν χαμηλότερες τιμές -στη χονδρική αγορά, τις ώρες που παράγουν οι ΑΠΕ ήδη το βλέπουμε-, δεν το βλέπουμε όμως στους λογαριασμούς ρεύματος, είτε ως νοικοκυριά είτε ως επιχειρήσεις. Και ο λόγος δεν είναι άλλο από την ίδια τη δομή της αγοράς, που στην πράξη επιβραβεύει την ακριβότερη τιμή, συνήθως αυτή που διαμορφώνει το φυσικό αέριο, ως καύσιμο ηλεκτροπαραγωγής.

Μέχρι σήμερα, οι

Βρυξέλλες δογματικά επέμεναν στη διατήρηση του υφιστάμενου σχήματος, αγνοώντας αιτήματα για τη διόρθωσή του. Τώρα εμφανίζονται λίγο πιο διαλλακτικές, είναι άγνωστο όμως πώς θα καταλήξει η συζήτηση για το όλο θέμα, δεδομένου ότι γύρω από την ενεργειακή ακρίβεια έχουν παγιωθεί πολλά και διαφορετικά συμφέροντα. Οστόσο είναι φανερό πια ότι η ευρωπαϊκή οικονομία και βέβαια και η ελληνική δεν αντέχουν άλλο το υψηλό ενεργειακό κόστος. Είναι μία από τις βασικές αιτίες του πληθωρισμού και του ελλείμματος ανταγωνιστικότητας. Σε πολλές χώρες μεταφράζεται ήδη σε πολιτικό κόστος. Η Ευρώπη πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι έχει έλθει η ώρα να λάβει τα κατάλληλα μέτρα.

Η καθημερινή δύναμη για το ανοσοποιητικό σου σε ένα μόλις δισκίο !

Έχει όλα όσα χρειάζεσαι!

- Πρόπολη
- Εχινάκεια
- Κίστος
- Πρίμουλα

Συμπλήρωμα Διατροφής

Καινοτόμος συνδυασμός βιταμινών και φυτικών εκχυλισμάτων

Αρ. Γνωστοποίησης ΕΟΦ: 70184/27-6-2023 (το προϊόν δεν υπόκειται σε διαδικασία αδειοδότησης). Τα συμπληρώματα διατροφής δεν χρησιμοποιούνται ως υποκατάστατο μιας ισορροπημένης διαίτας. Να φυλάσσεται μακριά από παιδιά.

Pharmaceutical Laboratories S.A.

ΓΙΑ 3^η ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΗ ΧΡΟΝΙΑ

61 χρόνια UNI-PHARMA.
Αξία για τον άνθρωπο.
Ευθύνη για την κοινωνία.

14^ο χλμ. Εθνικής Οδού 1, 145 64 Κηφισιά
Τηλ.: 210-80 72 512, Fax: 210-80 78 907
e-mail: unipharma@uni-pharma.gr

www.uni-pharma.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Οι τρεις απειλές σε ισολογισμούς και οικονομία...

Αλλά ανάσα για τα νοικοκυριά

Της **ΕΛΕΝΑΣ ΣΚΙΑΘΙΤΗ**

Τρεις απειλές «βλέπουν» τα στελέχη του χρηματοπιστωτικού τομέα και του υπουργείου Οικονομικών στην απόφαση του Αρείου Πάγου, ότι ο τόκος στα δάνεια του νόμου Κατσέλη θα υπολογίζεται στη μηνιαία δόση και όχι στο σύνολο της οφειλής: αυστηρότερα κριτήρια για τα στεγαστικά, επιπτώσεις 1,1 δισ.

ευρώ στις τιλοποιήσεις του «Ηρακλή», κίνδυνος για την κουλτούρα πληρωμών.

Και ακόμα εκφράζουν τον φόβο ότι θα ανοίξει νέος γύρος προσφυγών στη Δικαιοσύνη για τα δάνεια που έχουν ρυθμιστεί διμερώς ή μέσω του εξωδικαστικού.

Την ίδια ώρα, χιλιάδες νοικοκυριά που κατάφεραν να διασώσουν το σπίτι τους με την ένταξή τους στον νόμο Κατσέλη πήραν μεγάλη ανάσα και θα εξυπηρετούν το δανειό τους

πληρώνοντας σημαντικά χαμηλότερη δόση.

Αναδρομική ισχύς ή όχι

Προς το παρόν, τράπεζες, servicers, υπουργείο Οικονομικών, όπως και ο επόπτης περιμένουν να διαβάσουν την απόφαση, σημειώνοντας πως το σημείο-κλειδί είναι η αναδρομικότητα ή μη της απόφασης, καθώς θα καθορίσει και το εύρος των επιπτώσεων.

Αν έχει αναδρομική ισχύ ο επανυπο-

λογισμός των τόκων θα γίνει από την ημέρα υπαγωγής του δανείου στις προστατευτικές διατάξεις του νόμου Κατσέλη, σε διαφορετική περίπτωση θα ισχύει από την ημέρα που θα δημοσιευθεί η απόφαση του Α.Π.

Εκτιμάται ότι στον ν. Κατσέλη (3860/2010) είχαν ενταχθεί περί τους 300.000 δανειολήπτες και το ύψος των δανείων υπερβαίνει τα 12 δισ. ευρώ. Ωστόσο, με τη δημοσίευση της απόφασης θα καταστεί σαφές πόσους δανειολήπτες καλύπτει η απόφαση των αρεοπαγίων και οι οποίοι θα εξυπηρετούν τα δάνειά τους καταβάλλοντας σημαντικά χαμηλότερα ποσά για τόκο.

Υπολογισμός τόκου στη δόση

Οι δικαστές της Ολομέλειας του Α.Π. γνωμοδότησαν για το άρθρο 9, παράγραφος 2 του Ν. 3869/2010, το οποίο ρυθμίζει το καθεστώς προστασίας της κύριας κατοικίας και τον τρόπο αποπληρωμής των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων.

Ο υπολογισμός του τόκου στη μηνιαία δόση μειώνει σημαντικά το κόστος εξυπηρέτησης του δανείου. Για παράδειγμα, σε δάνειο 100.000 ευρώ (άλληκτο κεφάλαιο), με επιτόκιο 3% και διάρκεια 20 χρόνια (240 μήνες), η μηνιαία δόση είναι 560,6 ευρώ. Αν ο τόκος εφαρμοστεί στη μηνιαία δόση του, το ποσό εξυπηρέτησης μειώνεται στα 429,1 ευρώ (100.000 ευρώ / 240 μήνες = 416,6 ευρώ X 3% = 429,1 ευρώ). Αυτό σημαίνει ότι ο δανειολήπτης, σύμφωνα με την απόφαση του Α.Π., θα πληρώνει 131,5 ευρώ λιγότερα τον μήνα ή 1.578 ευρώ τον χρόνο. Μάλιστα ο τόκος είναι μόλις 12,5 ευρώ το μήνα ή συνολικά 150 ευρώ το χρόνο.

Οι κίνδυνοι

Στελέχη της αγοράς εκτιμούν ότι η απόφαση των αρεοπαγίων θα φέρει επαναπροσδιορισμό στον τρόπο χορήγησης των δανείων και θα διευρύνει τις ανισότητες μεταξύ των δανειοληπτών.

1η επίπτωση: Αυστηρότερα κριτήρια για τη χορήγηση στεγαστικού

δανείου και ακριβότερη τιμολόγηση, καθώς μεγαλώνει το ρίσκο να δηλώσει κάποιος ευάλωτος και να ζητήσει ανάλογη αντιμετώπιση με αυτή που ισχύει για τον νόμο Κατσέλη. Πρόσβαση στον δανεισμό θα έχουν κυρίως δανειολήπτες με «μεγάλο» πορτοφόλι και σταθερό εισόδημα. Να σημειωθεί ότι οι χορηγήσεις στεγαστικής πίστης βρίσκονται σε καθεστώς πίεσης την τελευταία 10ετία και μόλις τον περασμένο Δεκέμβριο είδαν θετικό πρόσημο στον ρυθμό ανάπτυξης, με τις νέες χορηγήσεις να υπερβαίνουν τις αποπληρωμές.

2η επίπτωση: Στο 1,1 δισ. ευρώ υπολογίζεται η επίπτωση από την απόφαση του Α.Π. στα business plans των τιτλοποιήσεων, καθώς οι τίτλοι ανώτερης εξασφάλισης (senior notes) έχουν την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Που σημαίνει αν καταπέσουν οι εγγυήσεις, τον λογαριασμό θα τον πληρώσουν οι φορολογούμενοι.

Παράλληλα η επίπτωση για τις τράπεζες είναι ύψους 130 εκατ. ευρώ. Να σημειωθεί ότι τα ποσά αυτά θα επικαιροποιηθούν, καθώς ο υπολογισμός των επιπτώσεων αφορούσε μέχρι και το τέλος του 2024.

3η επίπτωση: Η απόφαση καθιστά στην πράξη τα δάνεια του νόμου Κατσέλη άτοκα. Αυτό μπορεί να πλήξει την κουλτούρα πληρωμών, καθώς δανειολήπτες που έχουν ενταχθεί στον εξωδικαστικό μηχανισμό ή έχουν προχωρήσει διμερείς ρυθμίσεις ενδεχομένως να προσφύγουν δικαστικά και να ζητήσουν για λόγους ισότιμης μεταχείρισης την αντίστοιχη μέθοδο υπολογισμού των τόκων. Ο μεγάλος φόβος για τράπεζες και servicers είναι ότι θα τρωθεί η κουλτούρα πληρωμών και τα συναλλακτικά ήθη, με ανοιχτό το ενδεχόμενο και για συστημικές παρενέργειες.

Στεγαστικά

Αν και το κοντέρ κατέγραψε αλματώδη αύξηση (46%) στις εκταμιεύσεις των στεγαστικών δανείων πέρυσι, τα ποσά που εκταμιεύθηκαν ήταν 2,65 δισ. ευρώ και οι δανειολήπτες 45.000. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνι-

κής Ένωσης Τραπεζών, το 2025 ήταν το έτος επανεκκίνησης της στεγαστικής πίστης, με επιταχυνόμενη στήριξη των επιχειρήσεων και σημαντική άνοδο της καταναλωτικής πίστης. Ειδικότερα το 2025 οι εκταμιεύσεις στεγαστικών δανείων σημείωσαν άνοδο κατά 46,3% σε ετήσια βάση, «σηματοδοτώντας την έναρξη ενός νέου ανοδικού κύκλου έπειτα από δεκαπέντε χρόνια συρρίκνωσης», όπως αναφέρουν χαρακτηριστικά τα τραπεζικά στελέχη. Πέρυσι 45.000 νοικοκυριά έλαβαν νέο στεγαστικό δάνειο, με τις συνολικές εκταμιεύσεις να διαμορφώνονται σε 2,649 δισ. ευρώ.

Από αυτά, τα 831 εκατ. ευρώ αφορούσαν χορηγήσεις μέσω του προγράμματος «Σπίτι μου 2» με εκταμιεύσεις 7.657 νέων στεγαστικών δανείων. Σύμφωνα με την ΕΕΤ, το 2024 είχαν εκταμιευτεί 26.832 στεγαστικά δάνεια συνολικού ύψους 1,81 δισ. ευρώ. Αυξημένες κατά 10,5% ήταν πέρυσι και οι χρηματοδοτήσεις προς μικρές επιχειρήσεις -με κύκλο εργασιών έως 2,5 εκατ. ευρώ-, οι οποίες δανείστηκαν μέχρι 1 εκατ. ευρώ.

Συνολικά οι εκταμιεύσεις ανήλθαν στα 2,509 δισ. ευρώ, τα οποία χορηγήθηκαν σε 38.912 μικρές επιχειρήσεις. Ανάλογη ήταν η εικόνα και το 2024 με εκταμιεύσεις ύψους 2,27 δισ. ευρώ, οι οποίες αντιστοιχούσαν σε 36.392 δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις. Με ρυθμό 15,1% έτρεξαν πέρυσι και οι χορηγήσεις των καταναλωτικών δανείων, το συνολικό ύψος των οποίων ανήλθε στα 1,584 δισ. ευρώ και εκταμιεύτηκαν 432.474 καταναλωτικά δάνεια. Αντίστοιχα, το 2024, είχαν εκταμιευτεί 412.604 καταναλωτικά δάνεια, συνολικού ύψους 1,376 δισ. ευρώ. Στο τέλος του 2025 τα υπόλοιπα στεγαστικής πίστης (στοιχεία ΤτΕ) διαμορφώθηκαν στα 25,273 δισ. ευρώ και της καταναλωτικής πίστης στα 8,626 δισ. ευρώ.

Σε ό,τι αφορά το 2026, οι τραπεζίτες εκτιμούν πως οι εκταμιεύσεις για στέγη θα προσεγγίσουν τα 3 δισ. ευρώ, με τις χορηγήσεις των αμιγώς στεγαστικών δανείων να ανέρχονται στα 2 δισ. ευρώ, ενώ στα ίδια επίπεδα,

δηλαδή 850 εκατ. ευρώ με 900 εκατ. ευρώ θα διαμορφωθούν τα δάνεια για το «Σπίτι μου 2». Μάλιστα, δεν αποκλείουν διεύρυνση του επιδοτούμενου προγράμματος για απόκτηση στέγης, υπογραμμίζοντας πως σε αυτήν την περίπτωση τα ποσά των εκταμιεύσεων θα είναι υψηλότερα. Την ίδια ώρα, η χαμηλή προσφορά σε ακίνητα, οι υψηλές τιμές πώλησης και η πλειονότητα των αγοραπωλησιών που γίνεται με ίδια κεφάλαια και χωρίς τραπεζικό δανεισμό, κρατούν χαμηλά τις χορηγήσεις των στεγαστικών δανείων.

Τι σχολιάζει η Goldman Sachs

Η Goldman Sachs, λοιπόν, «χαρτογραφεί» το τοπίο των ελληνικών τραπεζών μετά την απόφαση του Αρείου Πάγου για τα δάνεια του νόμου Κατσέλη (νομοθεσία ρύθμισης χρεών υπερχρεωμένων νοικοκυριών).

«Με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής να εκκρεμούν, παραμένει η αβεβαιότητα σχετικά με την ακριβή επίδραση για τις ελληνικές τράπεζες που καλύπτουμε. Ωστόσο, δεδομένου ότι ένα σημαντικό μέρος αυτών των δανείων δεν περιλαμβάνεται πλέον στους ισολογισμούς των τραπεζών (καθώς έχει τιτλοποιηθεί), αναμένουμε ότι η πιθανή επίδραση θα είναι διαχειρίσιμη.

Παρ' όλα αυτά, αναμένουμε ότι το θέμα θα παραμείνει στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος των επενδυτών κατά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του 4ου τριμήνου του 2025 (με τις τέσσερις τράπεζες που καλύπτουμε να δημοσιεύουν τα αποτελέσματά τους στις 26 και 27 Φεβρουαρίου)» σημειώνει η αμερικανική τράπεζα.

Βασικές αλλαγές

■ Εκτιμάται ως διαχειρίσιμη η επίδραση της απόφασης του Αρείου Πάγου, λόγω τιτλοποίησης (securitisation) μεγάλου μέρους των δανείων Κατσέλη.

■ Εκκρεμεί η δημοσίευση της πλήρους νομικής απόφασης -αβεβαιότη-

τα για αναδρομική ή μελλοντική εφαρμογή.

■ Αναμένονται τα αποτελέσματα δ-τριμήνου 2025 στις 26-27 Φεβρουαρίου ως πρώτος σταθμός αποτίμησης.

■ Διατηρείται σύσταση «αγορά» για Eurobank (στόχος 5,00 ευρώ), Πειραιώς (10,50 ευρώ) και Alpha Bank (5,10 ευρώ).

■ Αξιολογείται ως «ουδέτερη» η Εθνική Τράπεζα, με στόχο 16,75 ευρώ και P/E (δείκτης τιμής προς κέρδη) 11,25x.

Αναφορικά με το τι θα ακολουθήσει από εδώ και πέρα, ο Άρειος Πάγος δεν έχει ακόμη δημοσιεύσει την πλήρη νομική απόφαση, κάτι που σημαίνει ότι εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με τις ακριβείς λεπτομέρειες εφαρμογής.

Για παράδειγμα, παραμένει ασαφές

αν η απόφαση θα εφαρμοστεί μελλοντικά ή αναδρομικά. Αν ο νόμος εφαρμοστεί αναδρομικά, ο αντίκτυπος θα μπορούσε ενδεχομένως να μετριάσει από το γεγονός ότι ένα σημαντικό μέρος των δανείων που καλύπτονται από τον νόμο Κατσέλη δεν έφεραν τόκους τα πρώτα χρόνια μετά την εφαρμογή του.

Επιπλέον, ο οίκος σημειώνει ότι ενδέχεται να προκύψουν επιπλοκές σε σχέση με αποβίωσαντες δικαιούχους, συνυπόχρεους, εγγυητές κ.λπ., οι οποίοι ενδέχεται τελικά να μη δικαιούνται την ίδια μεταχείριση σε σύγκριση με τους αρχικούς δανειολήπτες που εξακολουθούν να πραγματοποιούν αποπληρωμές.

Αποτίμηση, τιμές-στόχοι και βασικοί κίνδυνοι

Ο οίκος αποτιμά τη Eurobank εφαρ-

μόζοντας πολλαπλάσιο P/E (δείκτης τιμής προς κέρδη) 10,5 φορές στις εκτιμήσεις των κερδών ανά μετοχή (EPS - Earnings Per Share) για το 2027, καταλήγοντας σε τιμή-στόχο 5,00 ευρώ. Η αξιολόγηση είναι «αγορά». Οι βασικοί κίνδυνοι πτώσης της αξιολόγησης και του στόχου τιμής περιλαμβάνουν: βραδύτερη αύξηση των δανείων ή σημαντική συμπίεση των καθαρών περιθωρίων επιτοκίου (NIM - Net Interest Margin, η διαφορά μεταξύ εσόδων και εξόδων τόκων), μεγαλύτερη από την αναμενόμενη αύξηση του λειτουργικού κόστους ή αύξηση των στρατηγικών επενδύσεων, οποιαδήποτε σημαντική αύξηση του κόστους πίστωσης, το οποίο σύμφωνα με το μοντέλο της Goldman Sachs θα συνεχίσει να βελτιώνεται ελαφρώς, χαμηλότερα επίπεδα δημιουργίας κεφαλαίου και

συνακόλουθη απόδοση για τους μετόχους.

Για την Τράπεζα Πειραιώς εφαρμόζει δείκτη P/E 10,25 φορές στις εκτιμήσεις EPS για το 2027, καταλήγοντας σε τιμή-στόχο 10,50 ευρώ. Η αξιολόγηση είναι επίσης «αγορά». Οι βασικοί κίνδυνοι για την αξιολόγηση και τον στόχο τιμής περιλαμβάνουν βραδύτερη αύξηση των δανείων ή σημαντική συμπίεση των καθαρών περιθωρίων επιτοκίου, μεγαλύτερη από την αναμενόμενη αύξηση του λειτουργικού κόστους ή αύξηση των στρατηγικών επενδύσεων, οποιαδήποτε σημαντική αύξηση του κόστους πίστωσης, χαμηλότερα επίπεδα δημιουργίας κεφαλαίου και, κατά συνέπεια, χαμηλότερη απόδοση για τους μετόχους.

Για την Alpha Bank εφαρμόζει έναν πολλαπλασιαστικό ποσοστό P/E στις

10 φορές στις εκτιμήσεις EPS για το 2027, καταλήγοντας σε τιμή-στόχο 5,10 ευρώ.

Η σύσταση είναι «αγορά». Οι βασικοί κίνδυνοι πτώσης της αξιολόγησης και του στόχου τιμής περιλαμβάνουν: χαμηλότερα από τα αναμενόμενα έσοδα, λόγω επιβράδυνσης της αύξησης των δανείων ή αύξησης των προμηθειών κάτω από τις προσδοκίες, υψηλότερα από τα αναμενόμενα πιστωτικά ή λειτουργικά κόστη, χαμηλότερα επίπεδα δημιουργίας κεφαλαίου.

Ακόμα, αξιολογεί την Εθνική Τράπεζα εφαρμόζοντας έναν δείκτη P/E στις 11,25 φορές στις εκτιμήσεις EPS για το 2027 και καταλήγει σε στόχο τιμής 16,75 ευρώ. Η αξιολόγηση για τη μετοχή είναι ουδέτερη. Οι βασικοί κίνδυνοι ανοδικής/καθοδικής τάσης περιλαμβάνουν: ταχύτερη/αργότερη αύξηση των δανείων ή σημαντική επέκταση/συμπίεση των καθαρών περιθωρίων επιτοκίου, υψηλότερα/χαμηλότερα από τα αναμενόμενα λειτουργικά και πιστωτικά κόστη, υψηλότερα/χαμηλότερα επίπεδα δημιουργίας κεφαλαίου και απόδοσης για τους μετόχους, σημαντικά αυξάνουσες/μειωτικές συγχωνεύσεις και εξαγορές (M&A - Mergers & Acquisitions).

Ελβετικό φράγκο

Στο μεταξύ, άνοιξε στις 19 Φεβρουαρίου η πλατφόρμα της Γραμματείας Ιδιωτικού Χρέους, προκειμένου οι δανειολήπτες με δάνεια σε ελβετικό φράγκο που επιθυμούν να τα μετατρέψουν σε ευρώ, να υποβάλουν το αίτημά τους και να λαμβάνουν το πιστοποιητικό που θα καθορίζει -ανάλογα με τα εισοδήματα και την περιουσία τους- και το «κούρεμα» επί της ισοτιμίας.

Η πλατφόρμα -που θα παραμείνει ανοιχτή για 6 μήνες, μέχρι τις 19 Αυγούστου- θα ελέγχει αν πληρούνται τα κριτήρια, θα εκδίδει βεβαίωση επιλεξιμότητας και στη συνέχεια ο πιστωτής -δηλαδή η τράπεζα ή ο servicer- θα πρέπει να προχωρήσει στη ρύθμιση του δανείου. Το «κούρεμα» επί της ισοτιμίας είναι στο 50% για τους οικονομικά πιο ευάλωτους

δανειολήπτες και το επιτόκιο του δανείου σταθερό στο 2,30%. Στην κατηγορία αυτή τα κριτήρια -ανάλογα με τη σύνθεση του νοικοκυριού- αφορούν ετήσιο εισόδημα από 7.000-22.000 ευρώ, ακίνητη περιουσία από 125.000 έως 185.000 ευρώ και καταθέσεις από 7.500 ευρώ έως 22.000 ευρώ. Στη δεύτερη κατηγορία, που προσφέρει «κούρεμα» 30% στην ισοτιμία και επιτόκιο 2,5%, εντάσσονται νοικοκυριά με ετήσιο εισόδημα από 9.375 ευρώ έως 23.375 ευρώ, περιουσία από 156.250 ευρώ έως 216.250 ευρώ, καταθέσεις από 9.375 ευρώ έως 23.375 ευρώ.

Στην τρίτη κατηγορία, που προβλέπει «κούρεμα» 20% στην ισοτιμία και σταθερό επιτόκιο 2,7%, εντάσσονται νοικοκυριά με ετήσιο εισόδημα από 11.250 ευρώ έως 25.250 ευρώ, περιουσία από 187.500 ευρώ έως 247.500 ευρώ, καταθέσεις από 11.250 ευρώ έως 25.250 ευρώ.

Στην τέταρτη κατηγορία δεν προβλέπονται εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια. Το «κούρεμα» στην ισο-

τιμία είναι 15% και το επιτόκιο στο 2,9%. Μετά την υποβολή της αίτησης εκδίδεται βεβαίωση ένταξης σε μία από τις κατηγορίες και παρέχεται η δυνατότητα:

α) στον πιστωτή, να λάβει γνώση των στοιχείων της κατηγορίας στην οποία εντάσσεται ο οφειλέτης,

β) στον δανειολήπτη, να λάβει τα στοιχεία της ρύθμισης της κατηγορίας στην οποία ανήκει.

Συνολικά στην Ελλάδα την περίοδο 2004-2008 χορηγήθηκαν περίπου 57.000 δάνεια σε ελβετικό φράγκο, συνολικής αξίας 14,1 δισ. CHF. Σήμερα στο τραπεζικό σύστημα παραμένουν 20.625 δάνεια με υπόλοιπο 2,5 δισ. CHF, και άλλα 17.442 δάνεια ύψους 3 δισ. CHF βρίσκονται στα χέρια των servicers, τα περισσότερα εκ των οποίων έχουν τιτλοποιηθεί.

Εκτιμάται ότι στην περίπτωση που ενταχθούν όλοι οι δανειολήπτες στις ευνοϊκές ρυθμίσεις, το κόστος για τις τράπεζες θα διαμορφωθεί στα 600 εκατ. ευρώ. Να σημειωθεί ότι όταν χορηγήθηκαν τα δάνεια η ισοτιμία

ήταν 1 ευρώ= 1,6 CHF, από το 2009 άρχισε να ενισχύεται, για ένα διάστημα «κλείδωσε» στο 1 ευρώ= 1,2 ελβετικά και πλέον 1 ευρώ αντιστοιχεί σε 0,94 CHF. Αυτή η διαφοροποίηση στην ισοτιμία είχε σαν αποτέλεσμα να αυξηθούν οι δόσεις εξυπηρέτησης των δανείων μέχρι 70%.

Τα στοιχεία δείχνουν πως λιγότεροι από το 10% των δανειοληπτών που πήραν στεγαστικά δάνεια σε ελβετικό φράγκο θα κερδίσουν το μέγιστο «κούρεμα» 50% επί της συναλλαγματικής ισοτιμίας ευρώ-CHF, ποσοστό που αντιστοιχεί πάνω κάτω σε 4.000 οφειλέτες, ενώ πάνω από το 50% των δανειοληπτών εμπίπτει στην κατηγορία -με τα υψηλά εισοδήματα- που το «κούρεμα» της ισοτιμίας είναι στο 15%, που καλύπτει περί τους 20.000 δανειολήπτες.

Να σημειωθεί πως η υπαγωγή στη ρύθμιση είναι εθελοντική, ωστόσο οι δανειολήπτες που θα συμφωνήσουν στο «κούρεμα» θα πρέπει να παραιτηθούν από κάθε άλλη δικαστική διεκδίκηση.

ALPHA BANK

Τι είναι τα put και τα call που παίζει στα δάκτυλα η JP Morgan

Του **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ**

Πιο απλά δεν γίνεται. Και απ' ό,τι φαίνεται τα σύνθετα χρηματιστηριακά εργαλεία θα μας απασχολήσουν έντονα κατά το διάστημα πριν από την επιστροφή στα ώριμα χρηματιστήρια. Αυτό υποστηρίζουν οι χρηματιστές με αφορμή την πρόσφατη γνωστοποίηση συναλλαγής από την JP Morgan επί των μετοχών της Alpha Bank, δίνοντας τροφή για σενάρια σχετικά με το ποιος βρίσκεται πίσω από την εντολή στην αμερικανική τράπεζα. Στην ανακοίνωση γίνεται λόγος για «...χρηματοοικονομικά προϊόντα τα οποία, υπό την αίρεση του φυσικού διακανονισμού, δύνανται να οδηγήσουν στην απόκτηση 139.749.960 κοινών μετοχών που αντιστοιχούν στο 6,04% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της Alpha Bank». Στην προηγούμενη ανακοίνωση του αμερικανικού οίκου στις 18 Δεκεμβρίου η θέση αφορούσε 89,749 εκατ. μετοχές - αύξησε τη θέση της κατά 50 εκατ. μετοχές.

Τι είναι τα call και τα put;

Σύμφωνα με τον υπεύθυνο συναλλαγών της Beta Χρηματιστηριακή Τάκη Ζαμάνη, «τα call (δικαιώματα αγοράς) και put (δικαιώματα πώλησης) είναι τύποι χρηματοοικονομικών παραγώγων (δικαιωμάτων προαίρεσης - options) που δίνουν το δικαίωμα, αλλά όχι την υποχρέωση, αγοράς ή πώλησης ενός υποκείμενου τίτλου σε προκαθορισμένη τιμή (strike price, κλειδωμένη τιμή θα έλεγε κανείς) και ημερομηνία. Τα call στοχεύουν στην άνοδο, ενώ τα put στην πτώση μιας μετοχής». Σύμφωνα με τη γνωστοποίηση της τράπεζας, λοιπόν, η «προκαθορισμένη» ημερομηνία είναι μεταξύ 25/1/2027 και

20/7/2027. Οι βασικές διαφορές στα call options ή δικαιώματα αγοράς, όπως λέγονται, σε σχέση με τα put options (δικαιώματα πώλησης), είναι ότι στο μεν πρώτο παρέχεται το δικαίωμα αγοράς του υποκείμενου τίτλου (π.χ. μετοχή) σε μια προκαθορισμένη τιμή έως μια συγκεκριμένη ημερομηνία. Χρησιμοποιείται, δε, όταν ο επενδυτής αναμένει άνοδο της τιμής. Στο δε δεύτερο (put option, δικαίωμα πώλησης) παρέχεται το δικαίωμα πώλησης του υποκείμενου τίτλου σε μια προκαθορισμένη τιμή. Χρησιμοποιείται όταν ο επενδυτής αναμένει πτώση της τιμής.

Τα βασικά στοιχεία μίας τέτοιας συναλλαγής είναι:

- Η τιμή άσκησης (Strike Price): Η τιμή στην οποία μπορεί να γίνει η αγορά ή η πώληση.
- Το ασφάλιστρο (Premium): Το κόστος αγοράς του δικαιώματος.
- Η ημερομηνία λήξης: Η προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος. Ο κάτοχος του call option κερδίζει αν η τιμή της μετοχής ανέβει πάνω από την τιμή άσκησης συν το ασφάλιστρο, ενώ ο κάτοχος put κερδίζει αν η τιμή

πέσει. Πάμε τώρα στο τι μπορεί να συμβαίνει, κατά την αγορά πάντα, στην Alpha Bank. Η JP Morgan εικάζει η αγορά, δεν ενήργησε μόνη της και πως πίσω από τις κινήσεις του αμερικανικού οίκου βρίσκεται η Unicredit, στην οποία ήδη έχει συμμετοχή με ποσοστό άνω του 32% και οριακά κάτω από 33% που έχει την υποχρέωση υποβολής δημόσιας πρότασης.

Η JP Morgan, λοιπόν, όπως αναφέρουν οι ίδιες πηγές, αύξησε το put position κατά 50 εκατ. μετοχές σε σχέση με πριν, που σημαίνει ότι ο πελάτης της αμερικανικής τράπεζας έχει αυξήσει αντιστοίχως τη θέση του στην Alpha. Το δεύτερο σενάριο που κυκλοφορεί στην αγορά είναι ότι ο «πελάτης» της JP Morgan είχε και σε άλλες μετοχές put, τα οποία πέρασε στην αμερικανική τράπεζα και τα έκανε, αυτό που λέμε, όλα σε ένα, ή αγγλιστί consolidated. Πολύ απλά, ο «πελάτης» της JP Morgan κεντρίζεται στην Alpha, ενώ πούλησε ένα call κάπου αλλού, σε κάποια άλλη μετοχή, παίρνει τα κεφάλαια και μειώνει το κόστος αγοράς του put option.

PPF

Από το ΟΑΚΑ στις... νέες φυλακές και τις φοιτητικές εστίες!

Όλα τα έργα του Υπερταμείου που δίνουν πνοή στην οικονομία και αυξάνουν την αξία της περιουσίας του Δημοσίου

Του **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ**

Πάνω από 4,25 δισ. ευρώ έργα έχουν δημοπρατηθεί από το Υπερταμείο και τη Μονάδα Στρατηγικών Συμβάσεων. Με τον Παναγιώτη Σταμπουλίδη επικεφαλής, η Μονάδα Στρατηγικών Συμβάσεων (PPF), ως ευέλικτη και ανεξάρτητη Μονάδα εντός του Υπερταμείου, λειτουργεί ως επιταχυντής για την ωρίμανση και την υλοποίηση έργων εθνικής σημασίας, σε συνεργασία με πλήθος υπουργείων και φορέων του Δημοσίου. Από την ίδρυσή της το 2021 έως σήμερα, το PPF έχει αναλάβει, για λογαρια-

σμό της Ελληνικής Δημοκρατίας, τη δημοπράτηση έργων συνολικού ύψους άνω των 10 δισ. ευρώ. Συνολικά, έχουν ήδη ανατεθεί στο PPF περισσότερα από 80 στρατηγικά έργα, τα οποία αντιστοιχούν σε πάνω από 900 διαγωνιστικές διαδικασίες.

Με διαφάνεια, ταχύτητα και αποτελεσματικότητα έχει ήδη δημοπρατήσει έργα ύψους 4,25 δισ. ευρώ. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το PPF έχει ολοκληρώσει 598 διαγωνιστικές διαδικασίες και συμβάσεις, συνολικού προϋπολογισμού 2,5 δισ. ευρώ.

Μέσω των διαγωνισμών που υλοποιεί, το PPF έχει επιτύχει εξοικονόμηση πόρων άνω των 150 εκατ. ευρώ από εκ-

πτώσεις των αναδόχων στα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το ποσό αυτό επανεπενδύεται σε νέα έργα, ενισχύοντας περαιτέρω το αναπτυξιακό αποτύπωμα της Μονάδας. Παράλληλα, το PPF, με την εμπειρία, την τεχνογνωσία και την ευελιξία του, λειτουργεί ως πραγματικός συνεργάτης και επιταχυντής για το Υπερταμείο και τις θυγατρικές του εταιρείες, διευκολύνοντας την αντιμετώπιση χρόνιων αγκυλώσεων που έχουν καθυστερήσει τον μετασχηματισμό τους στο παρελθόν. Υποστηρίζει την ωρίμανση, την τεχνική προετοιμασία και τη δημοπράτηση σύνθετων έργων, συμβάλλοντας έτσι στην επιτάχυνση της υλοποίησής τους και τη μεγιστοποίηση της αξίας τους για την

κοινωνία και την αγορά. Ήδη, για λογαριασμό θυγατρικών του Υπερταμείου, το PPF έχει αναλάβει την ωρίμανση και/ή τη δημοπράτηση έργων στρατηγικής σημασίας, όπως την ανάπτυξη logistics center στον Γκόνο για λογαριασμό της ΓΑΙΑΟΣΕ, την τεχνική προετοιμασία και διαγωνιστική διαδικασία για την ανάπλαση της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ) καθώς και μελέτες για λογαριασμό της ΑΕΔΙΚ και της ΓΑΙΑΟΣΕ.

Με αυτόν τον τρόπο, το PPF όχι μόνο επιταχύνει σημαντικά επενδυτικά και αναπτυξιακά έργα για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, αλλά και ενισχύει την τεχνογνωσία εντός του Ομίλου του Υπερταμείου, προωθώντας ένα σύγχρονο, αποτελεσματικό και στρατηγικό μοντέλο σχεδιασμού και υλοποίησης έργων.

Υποδομές Δημόσιας Υγείας

■ Το PPF έχει αναλάβει, για λογαριασμό του υπουργείου Υγείας, την υλοποίηση του μεγαλύτερου προγράμματος για την αναβάθμιση και την επέκταση των υποδομών του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

■ Έχουν ολοκληρωθεί οι διαγωνισμοί για την αναβάθμιση των υποδομών 93 νοσοκομείων και 163 Κέντρων Υγείας, συνολικού προϋπολογισμού 493 εκατ. ευρώ, με εξοικονόμηση περίπου 28 εκατ. ευρώ.

■ Περισσότερες από 15 μονάδες (νοσοκομεία και Κέντρα Υγείας) έχουν ήδη παραδοθεί, ενισχύοντας ουσιαστικά την ποιότητα των δημόσιων υπηρεσιών υγείας.

■ Έως τον Ιούνιο του 2026 θα έχει ολοκληρωθεί το σύνολο των έργων για την υλοποίηση του μεγαλύτερου προγράμματος για την αναβάθμιση των υποδομών του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

«ΑΙΓΙΣ»

■ Το PPF δημοπράτησε με ταχύτητα και διαφάνεια το σύνολο (100%) των έργων του προγράμματος «ΑΙΓΙΣ», που του ανέθεσε το υπουργείο Πολιτικής Προστασίας και Κλιματικής Κρίσης.

■ Έχουν υπογραφεί περισσότερες από 100 συμβάσεις για έργα ύψους 1 δισ. ευρώ, με πάνω από 50 διαφορετικούς

Παναγιώτης Σταμπουλίδης,
επικεφαλής Μονάδας
Στρατηγικών Συμβάσεων
(PPF).

αναδόχους.

■ Το πρόγραμμα φέρνει για πρώτη φορά τη χώρα μας στη διεθνή αγορά για τη μαζική προμήθεια εξοπλισμού για την Πολιτική Προστασία με απολύτως διαφανείς και ανοιχτές διαδικασίες.

■ Η μεγαλύτερη σύμβαση του προγράμματος «ΑΙΓΙΣ», συνολικής αξίας 311,2 εκατ. ευρώ, αφορά την προμήθεια 8 πυροσβεστικών ελικοπτερίων μεσαίου τύπου Airbus H215.

■ Σε χρόνο ρεκόρ, μικρότερο των δύο ετών, ολοκληρώθηκε από το PPF η διαδικασία για την προμήθεια των πρώτων τριών νέων αεροσκαφών έγκαιρης πρόληψης και αποτελεσματικής αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών.

■ Έχει υπογραφεί σύμβαση για την προμήθεια συστημάτων ανίχνευσης πυρκαγιάς σε 21 αρχαιολογικούς χώρους, συνολικού προϋπολογισμού 9,9 εκατ. ευρώ, καθώς και για την παράδοση 164 πυροσβεστικών και λοιπών οχημάτων άμεσης επέμβασης στο Πυροσβεστικό Σώμα.

Antinero - Εθνικό Σχέδιο Αναδάσωσης - Αντιδιαβρωτικά & αντιπλημμυρικά έργα

■ Το πρόγραμμα «Antinero» αποτελεί τη μεγαλύτερη οργανωμένη παρέμβαση για την προστασία κρίσιμων δασικών οικοσυστημάτων από τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης, αναγνωριζόμενο σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το PPF ωρίμασε και διενήργησε διαγωνισμούς, για λογαριασμό του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύψους 450 εκατ. ευρώ, που αφορούν παρεμβάσεις καθαρισμού, διάνοιξης και συντήρησης α-

ντιπυρικών ζωνών και δασικών δρόμων σε περίπου 600.000 στρέμματα σε ολόκληρη την Ελλάδα.

■ Αναφορικά με το Εθνικό Σχέδιο Αναδάσωσης, έχουν υπογραφεί συμβάσεις ύψους 50 εκατ. ευρώ οι οποίες αφορούν σε αποκατάσταση υποβαθμισμένων δασικών οικοσυστημάτων, με τη χρήση κυρίως αυτόχθονων ειδών, σε περιοχές των Περιφερειών Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας και Στερεάς Ελλάδας (Β. Εύβοια), σε εκτάσεις άνω των 50.000 στρεμμάτων.

■ Σε ό,τι αφορά τα έργα αντιδιαβρωτικής και αντιπλημμυρικής προστασίας, έχουν υλοποιηθεί επτά διαγωνιστικές διαδικασίες, που οδήγησαν στην υπογραφή δέκα συμβάσεων συνολικής αξίας 53 εκατ. ευρώ.

ΟΑΚΑ

■ Το PPF έχει αναλάβει, για λογαριασμό του ΟΑΚΑ και σε συνεργασία με το υπουργείο Αθλητισμού, τη ριζική ανακαίνιση της σημαντικότερης ολυμπιακής αθλητικής υποδομής της χώρας.

■ Τον Ιούλιο του 2025 ολοκληρώθηκε η δημοπράτηση του συνόλου των έργων. Στο αντικείμενο περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η αποκατάσταση των μεταλλικών κατασκευών στο Κεντρικό Στάδιο και στο Ποδηλατοδρόμιο του ΟΑΚΑ καθώς και η αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου και των κεντρικών εισόδων του ΟΑΚΑ.

■ Το PPF έχει δημοπρατήσει έργα ύψους 90 εκατ. ευρώ, με τον συνολικό προϋπολογισμό να ξεπερνά τα 130 εκατ. ευρώ.

■ Οι εργασίες αποκατάστασης και ανα-

βάθμισης βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη, με το ΟΑΚΑ να παραμένει σε λειτουργία.

■ Τον Ιούνιο του 2026, η εμβληματική αθλητική υποδομή θα παραδοθεί στους πολίτες και τους επισκέπτες πλήρως ασφαλής και λειτουργική, αποκτώντας και πάλι τη θέση που της αξίζει ως διεθνές κέντρο πολιτισμού και αθλητισμού.

Ανάπλαση ΔΕΘ

Η ωρίμανση της διαγωνιστικής διαδικασίας για το έργο της Ανάπλασης της ΔΕΘ ανατέθηκε, με απόφαση της αρμόδιας Κυβερνητικής Επιτροπής, στη Μονάδα Στρατηγικών Συμβάσεων (PPF) του Υπερταμείου.

Στοιχεία έργου:

- Δημόσια χρηματοδότηση 120.000.000 ευρώ.
  - Νέα εκθεσιακά κτίρια ~41.500 τ.μ.
  - Ανακαίνιση Βελλιδείου (~6.500 τ.μ.)
  - Αξιοποίηση χώρων άνω των 100 στρεμμάτων που θα παραμείνουν αδόμητοι με φυτεύσεις πρασίνου, ανοικτούς χώρους αναψυχής και εκδηλώσεων.
  - Δημιουργία υπόγειων θέσεων στάθμευσης.
  - Υποδομές υποστήριξης (υδροδίκτυα, ηλεκτρικά, ενεργειακές παρεμβάσεις).
- Χρονοδιάγραμμα
- Εντός του 2026 αναμένεται η εκκίνηση του διαγωνισμού για την ανάπλαση της ΔΕΘ.
  - Η επικαιροποίηση των αρχιτεκτονικών μελετών βρίσκεται σε εξέλιξη.

Αναβάθμιση της Ελληνικής Αστυνομίας

- Το πρόγραμμα περιλαμβάνει μεγάλο εύρος δράσεων, όπως εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση πληροφοριακών συστημάτων της ΕΛ.ΑΣ., προμήθεια συστημάτων σύγχρονης τεχνολογίας αιχμής (οχήματα, ειδικό εξοπλισμό, εξειδικευμένα λογισμικά, UAV drones, κλπ.), ανέγερση και συντήρηση κτιριακών εγκαταστάσεων. Συνολικά αφορά περισσότερες από 60 συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, με συνολικό προϋπολογισμό άνω των 600 εκατ. ευρώ.
- Το PPF, εντός 12 μηνών, έχει ήδη ωριμάσει και δημοπρατήσει περισσότερο από το 60% των συμβάσεων αυτών, για λογαριασμό του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

■ Το έργο που αφορά τις νέες ταυτότητες και τα διαβατήρια έχει προϋπολογισμό 400 εκατ. ευρώ.

Ανάταξη ελληνικού σιδηροδρόμου

- Το PPF ανέλαβε να ωριμάσει έργα για τη δομική αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου, συνολικού προϋπολογισμού 1,3 δισ. ευρώ έως το 2030, για λογαριασμό του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ).
- Στις 4 Δεκεμβρίου 2025 υπεγράφησαν με το υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών οι πρώτες συμβάσεις του προγράμματος για τον εκσυγχρονισμό και την ασφαλή λειτουργία του ελληνικού σιδηροδρόμου, προϋπολογισμού άνω των 14 εκατ. ευρώ. Αφορούν την αποκατάσταση και την αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου του Δομοκού (ΣΔΔ). Τα έργα χρηματοδοτούνται από δωρεά της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών.
- Το PPF έχει ήδη εκκινήσει τη διαδικασία ωρίμανσης των επόμενων έργων που έχουν τεθεί σε προτεραιότητα από τον ΟΣΕ. Συγκεκριμένα, έχουν ήδη υπογραφεί συμβάσεις μεταξύ υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ΟΣΕ και Υπερταμείου για τη δημοπράτηση των έργων ΣΚΑ - Οινόη και Μουριές - Προμαχώνας.

Εξοπλιστικό πρόγραμμα για την ενίσχυση του Λιμενικού Σώματος

- Το πρόγραμμα που ωριμάζει το PPF για λογαριασμό του υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής περιλαμβάνει κρίσιμες προμήθειες όπως η αγορά πλοίων ανοικτής θαλάσσης, παράκτια και καταδιωκτικά περιπολικά σκάφη, UAV drones, καθώς και τον εκσυγχρονισμό του εθνικού συστήματος VTMISS, συνολικού προϋπολογισμού 400 εκατ. ευρώ.
- Ο πρώτος διαγωνισμός για τα 2 πλοία ανοικτής θαλάσσης άνω των 80 μέτρων θα ξεκινήσει τις επόμενες εβδομάδες, με προϋπολογισμό 180 εκατ. ευρώ.
- Θα ακολουθήσουν ακόμα δύο διαγωνισμοί για: 6 παράκτια περιπολικά πλοία 30 μ. με προϋπολογισμό 108 εκατ. ευρώ και 10 καταδιωκτικά περιπολικά σκάφη 18 μ. προϋπολογισμού 45 εκατ. ευρώ.

Logistics Park Φυλής

- Εκτιμώμενος προϋπολογισμός: Άνω των 200 εκατ. ευρώ.
- Πρόκειται για ένα εμβληματικό έργο στο οποίο το PPF ολοκλήρωσε με ταχύτητα όλες τις απαραίτητες διαδικασίες, για λογαριασμό του Δήμου Φυλής.
- Ο προτιμητέος επενδυτής θα αναλάβει για 40 χρόνια την κατασκευή και τη λειτουργία ενός σύγχρονου εμπορευ-

ματικού κέντρου, συνολικής έκτασης 467 στρεμμάτων, με πολλαπλά οφέλη για την κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον.

■ Ο διαγωνισμός βρίσκεται ήδη σε προχωρημένο στάδιο. Ο ανταγωνιστικός διάλογος για την αξιοποίηση του ακινήτου του Δήμου Φυλής ολοκληρώθηκε και αναμένεται η Πρόσκληση Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών.

Μετεγκατάσταση καταστήματος κράτησης Φυλακών Κορυδαλλού

■ Εκτιμώμενος προϋπολογισμός: Άνω των 600 εκατ. ευρώ.

■ Η διαγωνιστική διαδικασία βρίσκεται στη Β' Φάση, που αποτελείται από τη διαδικασία του Ανταγωνιστικού Διαλόγου και εν συνεχεία την υποβολή Δεσμευτικών Προσφορών. Ο Ανταγωνιστικός διάλογος είναι σε εξέλιξη.

■ Η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση. Πρόκειται για κρίσιμο προαπαιτούμενο, που σηματοδοτεί σημαντική πρόοδο προς την υλοποίηση του έργου.

■ Η μελέτη σκοπιμότητας για την αξιοποίηση της έκτασης που θα απελευθερωθεί στην περιοχή του Κορυδαλλού

και θα αξιοποιηθεί με γνώμονα τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας είναι σε εξέλιξη.

■ Πρόκειται για έργο που θα οδηγήσει στην αναμόρφωση της Σωφρονιστικής Πολιτικής και θα έχει αξιοσημείωτα οφέλη για την κοινωνία και την οικονομία.

Κυβερνητικό Πάρκο «Ανδρέας Λεντάκης»

■ Η Μονάδα Στρατηγικών Συμβάσεων (PPF) του Υπερταμείου ορίστηκε από την Κυβερνητική Επιτροπή αρμόδια για τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας και την παρακολούθηση της εκτέλεσης των συμβάσεων για την υλοποίηση του έργου.

■ Εκτιμώμενος προϋπολογισμός: 421 εκατ. ευρώ.

■ Ο προτιμυτέος επενδυτής θα αναλάβει τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία και συντήρηση για 30 χρόνια του νέου διοικητικού συγκροτήματος κτιρίων και του αστικού πάρκου.

■ Η διαγωνιστική διαδικασία βρίσκεται στη Β Φάση, που αποτελείται από τη διαδικασία του Ανταγωνιστικού Διαλόγου και εν συνεχεία την υποβολή Δεσμευτικών Προσφορών.

■ Αναμένεται η δημοσίευση της πρόσκλησης για την υποβολή δεσμευτικών προσφορών εντός του α' εξαμήνου 2026.

■ Προχωρά η επικαιροποίηση του πλαισίου του έργου, ώστε να εναρμονιστεί με την απόφαση του ΣτΕ για τον ΝΟΚ.

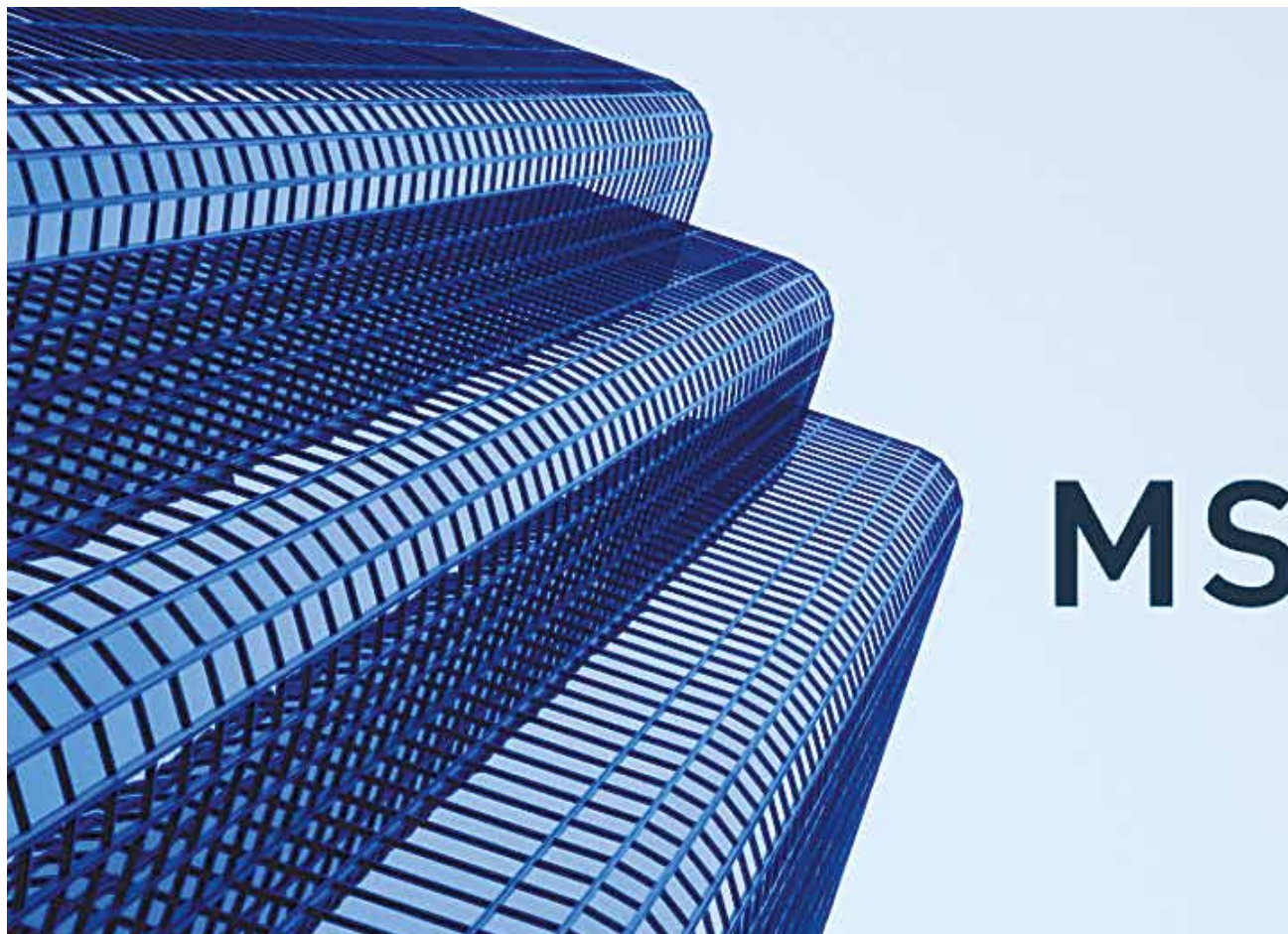
■ Σε επεξεργασία βρίσκονται η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) και η μελέτη σήραγγας πεζών του Μετρό.

Αναβάθμιση Φοιτητικής Εστίας Αθηνών

■ Η Μονάδα Στρατηγικών Συμβάσεων (PPF) του Υπερταμείου ολοκλήρωσε τη διαγωνιστική διαδικασία σε χρόνο ρεκόρ, μόλις πέντε μηνών, με αναθέτουσα αρχή το ΙΝΕΔΙΒΙΜ και φορέα χρηματοδότησης το υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

■ Η ανακαίνιση του κτιριακού συγκροτήματος της Φοιτητικής Εστίας Αθηνών, συνολικής επιφάνειας 10.271,20 τ.μ., αναμένεται να βελτιώσει ριζικά τόσο την εξωτερική εμφάνιση όσο και τη λειτουργικότητα του κτιρίου.

■ Πρόσφατα υπεγράφη η σύμβαση του έργου, συνολικής αξίας 18,6 εκατ. ευρώ.

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

Τι σημαίνει η επιστροφή του Χ.Α. στις ώριμες αγορές

Τι θα πει ο MSCI στο τέλος Μαρτίου

Του **ΣΤ. Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ**

Στο τέλος Μαρτίου αναμένεται ο... χρυσός από τον MSCI για την επιστροφή της αγοράς μας, του Χρηματιστηρίου Αθηνών, στις ώριμες αγορές έπειτα από 14 χρόνια παραμονής στα αναδυόμενα χρηματιστήρια. Η αναβάθμιση της ελληνικής κεφαλαιαγοράς δημιουργεί νέα δεδομένα για την εγχώ-

ρια αγορά. Οι καθαρές ροές αναμένονται περιορισμένες. Ο τραπεζικός κλάδος συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μέρος των εισροών. Η προοπτική αναβάθμισης της ελληνικής κεφαλαιαγοράς σε καθεστώς ανεπτυγμένης αγοράς φαίνεται να εισέρχεται πλέον σε φάση συγκεκριμενοποίησης, με τις εκτιμήσεις διεθνών οίκων και τα ίδια τα στοιχεία της MSCI να σκιαγραφούν τόσο τη δομή των δεικτών όσο και τις αναμενόμενες ροές κεφαλαίων. Για το Χρηματιστήριο Αθηνών, η

μετάβαση δεν αποτελεί απλώς συμβολική επιβεβαίωση της μακροοικονομικής εξομάλυνσης, αλλά μια πολυεπίπεδη διαδικασία αναδιάρθρωσης επενδυτικών βάσεων, μετρήσιμων εισροών και εκροών, και ουσιαστικής αλλαγής στη σύνθεση των χαρτοφυλακίων που τοποθετούνται στην ελληνική αγορά. Σύμφωνα με την JP Morgan, το 2026 μπορεί να αποτελεί το έτος-όροσημο για τη μετάβαση της Ελλάδας από τις αναδυόμενες στις ανεπτυγμένες αγορές

στους δείκτες FTSE, MSCI και STOXX.

Τι αλλάζει

■ Μετατάσσεται η Ελλάδα από Emerging σε Developed Markets στους δείκτες FTSE, MSCI και STOXX το 2026.

■ Προκύπτει καθαρή εκροή 290 εκατ. δολάρια στη δεύτερη φάση (πωλήσεις 5,3 δισ. έναντι αγορών 4,9 δισ. από passive funds).

■ Συγκεντρώνουν οι τέσσερις συστημικές τράπεζες τα 2/3 του βάρους του

δείκτη και καθαρές εισροές, παρά τη συνολική πίεση.

■ Δημιουργεί η ένταξη στους STOXX καθαρές εισροές 1,1 δισ. δολάρια από ευρωπαϊκά χαρτοφυλάκια χωρίς προηγούμενη έκθεση.

■ Αποκτά η Ελλάδα βάρος 0,36% στον MSCI Europe και 0,06% στον MSCI World.

Η διαδικασία περιγράφεται ως διαδοχική:

Η αρχική μετακίνηση συνεπάγεται πωλήσεις από passive funds (παθητικά διαχειριζόμενα αμοιβαία κεφάλαια που αντιγράφουν δείκτες) που παρακολουθούν δείκτες Emerging Markets και αντίστοιχες αγορές από χαρτοφυλάκια Developed Markets.

Πωλήσεις

Οι εκτιμώμενες πωλήσεις ανέρχονται σε περίπου 1,84 δισ. δολάρια, ενώ οι αγορές σε 1,7 δισ. δολάρια, οδηγώντας σε οριακή καθαρή εκροή σε επίπεδο αγοράς. Ωστόσο, σε μικροεπίπεδο, η εικόνα διαφοροποιείται:

Οι τέσσερις συστημικές τράπεζες εμφανίζουν καθαρές εισροές. Επιλεκτικές θετικές ροές αναμένονται σε ΔΕΗ, ΟΤΕ και ΟΠΑΠ. Αντίθετα, τίτλοι όπως Motor Oil, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και Jumbo πιθανά θα αντιμετωπίσουν κάποιες εκροές.

Η δεύτερη φάση εκτιμάται ως πιο έντονη. Τα funds αναδυόμενων αγορών θα πουλήσουν περίπου 5,3 δισ. δολάρια ελληνικών μετοχών, ενώ τα developed funds θα αγοράσουν περίπου 4,9 δισ. δολάρια, οδηγώντας σε καθαρή εκροή περί τα 290 εκατ. δολάρια.

Παρά τη συνολική πίεση, ο τραπεζικός κλάδος παραμένει καθαρός αποδέκτης εισροών, σε αντίθεση με τίτλους υψηλής κεφαλαιοποίησης όπως ΟΠΑΠ, ΟΤΕ και

Jumbo, που εμφανίζουν σημαντικές εκροές.

Η ένταξη στους δείκτες STOXX εκτιμάται ότι θα δημιουργήσει καθαρές εισροές περίπου 1,1 δισ. δολαρίων, καθώς η Ελλάδα εισέρχεται σε ευρωπαϊκά χαρτοφυλάκια που έως σήμερα δεν είχαν έκθεση στην αγορά. Και σε αυτή τη φάση, οι τράπεζες συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο μέρος των κεφαλαίων.

Η προσομοίωση του MSCI: Ποιοι μπαίνουν και ποιοι μένουν εκτός

Το ίδιο το MSCI, στο πλαίσιο της διαβούλευσης που ξεκίνησε, αποτύπωσε στοιχεία για το «καλάθι» των ελληνικών μετοχών που πληρούν τα κριτήρια Developed Markets.

Με βάση τιμές αναφοράς Οκτωβρίου 2025:

Οι τέσσερις συστημικές τράπεζες -Εθνική, Eurobank, Πειραιώς και Alpha Bank- συγκεντρώνουν σχεδόν τα δύο τρίτα του βάρους του δείκτη.

Τους τραπεζικούς τίτλους συμπληρώνει ο ΟΠΑΠ (με ανοικτό ζήτημα το free float λόγω μετασχηματισμού).

Στην κατηγορία Small Cap, αλλά επιλέξιμων για Developed Markets, περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι ΟΤΕ, ΔΕΗ, Jumbo, Διεθνές Αεροδρόμιο Αθηνών, TITAN, Cenergy, Motor Oil, HELLENiQ ENERGY, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, Viohalco, Lamda Development, Aegean Airlines, Σαράντης, AKTOR και Bally's Intralot. Αντίθετα, πέντε εταιρείες (Optima Bank, ΟΛΠ, ΕΥΔΑΠ, ΑΔΜΗΕ Συμμετοχών, Autohellas) δεν πληρούν (με βάση πάντα τα στοιχεία της MSCI για τον Οκτώβριο) τα ποσοτικά thresholds (ελάχιστα όρια) σε όρους free float-adjusted κεφαλαιοποίησης (κεφαλαιοποίηση προσαρμοσμένη στο ελεύθερα διαπραγματεύσιμο ποσοστό) και ρευστότητας.

ΘΕΣΜΙΚΟΙ

Πάνω από 200 εκατ. ευρώ σε μετοχικά και μεικτά αμοιβαία από την αρχή του 2026

Συστάσεις στους επενδυτές από Λαζαράκου

Του **ΣΤ. Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ**

Εισροές άνω των 200 εκατ. ευρώ για τα μετοχικά αμοιβαία εσωτερικού και τα μεικτά αμοιβαία κεφάλαια καταγράφονται από την αρχή του χρόνου,

εξέλιξη που ενεργοποιεί την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όπως φαίνεται, και προβαίνει στην έκδοση οδηγού σχετικά με το τι θα πρέπει να προσέχουν οι επενδυτές που βάζουν τα χρήματά τους στις συλλογικές επενδύσεις. Όπως αναφέρουν πληροφορίες, σχεδόν 100 εκατ. ευρώ κατευθύνθηκαν από

την αρχή του έτους στα μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια. Άλλα τόσα, περί τα 100 εκατ. ευρώ, βρήκαν θέση στα μεικτά. Στα ομολογιακά, οι εισροές άγγιξαν τα 66 εκατ. ευρώ. Το μεγαλύτερο κομμάτι αυτής της ροής περνά από τις εταιρείες διαχείρισης που ελέγχουν οι τράπεζες.

τελευταίες συνεδριάσεις. Για έναν καταθέτη που δεν έχει εμπειρία από διακυμάνσεις και ρίσκο, η μετάβαση από τη βεβαιότητα της κατάθεσης στην αβεβαιότητα της αγοράς δεν είναι αυτονόητη υπόθεση. Θέλει επίγνωση, όχι μόνο προσδοκία απόδοσης. Οι τράπεζες, πάντως, έχουν κάθε λόγο να ενισχύουν αυτή τη στροφή. Σύμφωνα με στελέχη της αγοράς, ορισμένα από τα προϊόντα αυτά φέρουν προμήθειες διαχείρισης που φτάνουν ακόμη και το 3%. Σε μια περίοδο που η μείωση των επιτοκίων περιορίζει τα έσοδα από τόκους, οι προμήθειες γίνονται κρίσιμο αντιστάθμισμα. Το επιχειρηματικό μοντέλο προσαρμόζεται. Την ίδια ώρα, η εικόνα στο Χρηματιστήριο Αθηνών έχει ενδιαφέρον. Τον Ιανουάριο οι Έλληνες επενδυτές ήταν καθαροί πωλητές, ενώ οι ξένοι εμφανίστηκαν αγοραστές. Οι ιδιώτες και οι ελεύθεροι επαγγελματίες που επενδύουν απευθείας στην αγορά κατέγραψαν εκροές 141 εκατ. ευρώ. Αντίθετα, τα πιστωτικά ιδρύματα είχαν εισροές 71 εκατ. ευρώ.

Έτσι, λοιπόν, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιλέγει να βγει μπροστά και απευθύνεται ευθέως στον μικροεπενδυτή με έναν σαφή οδηγό επιβίωσης: τι πρέπει να ξέρεις πριν βάλεις τα χρήματά σου σε αμοιβαίο κεφάλαιο.

Οι ΑΕΔΑΚ οφείλουν ήδη να καταγράφουν το επενδυτικό προφίλ και τη γνώση των πελατών τους. Όμως η Επιτροπή έρχεται να τονίσει το βασικό: οι συλλογικές επενδύσεις δεν εγγυώνται απόδοση. Και ενσωματώνουν πολλαπλές μορφές κινδύνου.

Οι κίνδυνοι με το όνομά τους

Πρώτος, ο κίνδυνος αγοράς. Η αξία του ενεργητικού μπορεί να υποχωρήσει λόγω επιτοκίων, ισοτιμιών ή μεταβολών στις τιμές των τίτλων. Οι αγορές δεν κινούνται σε ευθεία γραμμή. Δεύτερος, ο κίνδυνος ρευστότητας. Σε περιόδους

αναταραχής, η ρευστοποίηση στοιχείων του χαρτοφυλακίου δεν είναι δεδομένη - ούτε σε χρόνο ούτε σε τιμή.

Τρίτος, ο λειτουργικός κίνδυνος. Από ένα τεχνολογικό σφάλμα έως μια κυβερνοεπίθεση, παράγοντες εκτός αγοράς μπορούν να πλήξουν την αξία μιας επένδυσης.

Τέταρτος, οι λοιποί κίνδυνοι: η αδυναμία ενός εκδότη να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του ή στρεβλώσεις στις αποτιμήσεις σε περιόδους δυσλειτουργίας.

Το θεσμικό πλαίσιο και οι «ασφαλιστικές δικλίδες»

Οι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων λειτουργούν εντός αυστηρού πλαισίου διαφάνειας και εποπτείας. Υποχρεώσεις ενημέρωσης, διαδικασίες διαχείρισης παραπόνων, κανόνες συμπεριφοράς. Αν ο επενδυτής θεωρεί ότι παραβιάζονται οι όροι της σύμβασης ή η νομοθεσία, οφείλει πρώτα να απευθυνθεί στην εταιρεία διαχείρισης. Πέραν αυτής, υπάρχουν δύο θεσμικοί πυλώνες:

- Η ίδια η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, που εποπτεύει την αγορά κεφαλαίου υπέρ του δημοσίου συμφέροντος.

- Ο θεματοφύλακας -συνήθως τράπεζα- που έχει την ευθύνη φύλαξης του ενεργητικού. Αν μια εντολή της εταιρείας διαχείρισης παραβιάζει τον νόμο ή τον κανονισμό, δεν εκτελείται. Είναι η τελευταία γραμμή άμυνας του επενδυτή.

Η Εποπτική Αρχή επιμένει και στα βασικά:

- Να φυλάσσονται οι συμβάσεις συμμετοχής και το έντυπο «Βασικές Πληροφορίες για τους Επενδυτές».

- Να διατηρούνται οι ενημερώσεις για ουσιώδεις αλλαγές, όπως τροποποίηση επενδυτικού σκοπού ή συγχώνευση κεφαλαίων.

- Να κρατούνται τα έγγραφα αποεπένδυσης.

- Να ενημερώνεται η εταιρεία διαχείρισης για κάθε αλλαγή στοιχείων επικοινωνίας.

Σε ολόκληρο το 2025 τα μετοχικά αμοιβαία είχαν προσελκύσει 237 εκατ. ευρώ. Το 2024, μετά βίας 11,7 εκατ. ευρώ. Η φετινή εκκίνηση δείχνει διάθεση, ίσως και ανυπομονησία. Την ίδια ώρα, οι αποδόσεις στα έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου υποχωρούν, καθώς μειώνονται κι εκεί οι αποδόσεις. Σε αυτό το περιβάλλον, οι τράπεζες κινούνται επιθετικά. Προωθούν μαζικά αμοιβαία κεφάλαια ή προϊόντα που επενδύουν σε αυτά, αξιοποιώντας την καλή εικόνα που είχε τα προηγούμενα χρόνια το Χρηματιστήριο Αθηνών. Οι αποδόσεις του παρελθόντος προβάλλονται ως επιχείρημα. Με τη γνωστή, αλλά συχνά υποτιμημένη, υποσημείωση: δεν εγγυώνται το μέλλον. Και το μέλλον, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα, δεν είναι ήρεμο. Η αγορά έχει ανεβάσει αισθητά τη μεταβλητότητα της στις

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

10+1 τρόποι προστασίας των επενδυτών από τις διαδικτυακές απάτες

Η χρήση της AI στην υπηρεσία απατεώνων του Internet

Του **ΣΤ. Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ**

Εκστρατεία από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την πάταξη της διαδικτυακής απάτης, η οποία έχει σαν νέο πρόσωπο πια την Τεχνητή Νοημοσύνη! Σε ειδικό έντυπο της Εποπτικής Αρχής αναφέρεται ότι η ψηφιακή καθημερινότητα μπορεί να διευκολύνει τη ζωή μας, την ίδια στιγμή, όμως, δημιουργεί ένα πεδίο όπου οι επιτήδαιοι κινούνται με ταχύτητα, ευρηματικότητα και -ολόένα συχνότερα-, με τη συνδρομή της Τεχνητής Νοημοσύνης. Η πρόληψη δεν είναι υπόθεση ειδικών, είναι στάση ευθύνης, επισημαίνει η Επιτροπή. Και ξεκινά από τα βασικά:

1) Προσωπικά και τραπεζικά στοιχεία: Κόκκινη γραμμή

Καμία νόμιμη εταιρεία, καμία τράπεζα, κανένας χρηματοπιστωτικός οργανισμός δεν θα σας ζητήσει PIN, κωδικούς e-banking, διαπιστευτήρια σύνδεσης ή κωδικούς ασφαλείας μέσω email, μηνυμάτων, κοινωνικών δικτύων ή τηλεφωνικής επικοινωνίας. Η απαίτηση τέτοιων στοιχείων είναι, από μόνη της, σήμα κινδύνου.

2) Η πίεση του «επείγοντος» είναι εργαλείο εξαπάτησης

Οι απατεώνες επενδύουν στο συναίσθημα: δημιουργούν αίσθηση πανικού, επικαλούνται τεχνικά προβλήματα, έκτακτες ανάγκες συγγενών, ακόμη και απειλές. Ο στόχος είναι να περιορίσουν τον χρόνο σκέψης.

Μη βιάζεστε να στείλετε χρήματα, να πατήσετε σε συνδέσμους ή να αποκαλύψετε πληροφορίες. Αν υπάρχει έστω και η παραμικρή αμφιβολία, διακόψτε την επικοινωνία και επαληθεύστε την ταυτότητα του καλούντος από ανεξάρτητη, αξιόπιστη πηγή.

3) Επαλήθευση πηγής: Πάντα και χωρίς εξαιρέσεις

Ελέγχετε προσεκτικά από πού προέρχεται κάθε μήνυμα ή κλήση - ακόμη κι αν φαίνεται να προέρχεται από φίλο, συγγενή ή δημόσιο πρόσωπο. Επικοινωνήστε με γνωστό αριθμό ή μέσω καναλιού που έχετε ήδη επιβεβαιώσει. Δώστε προσοχή σε ορθογραφικά λάθη, ύποπτες διευθύνσεις URL ή ελλείψεις ασφαλείας, όπως η απουσία του «s» στο «https». Μικρές λεπτομέρειες συχνά προδίδουν τη μεγάλη απάτη.

4) Σύνδεσμοι, εφαρμογές και QR codes:

Μην εμπιστεύεστε το άγνωστο

Μην ανοίγετε συνδέσμους από ανεπιθύμητα μηνύματα. Εγκαθιστάτε εφαρμογές αποκλειστικά από επίσημα καταστήματα εφαρμογών και αποφύγετε τη σάρωση άγνωστων κωδικών QR. Η ευκολία δεν πρέπει να υπερισχύει της ασφάλειας.

5) Οικογενειακή λέξη-κλειδί: Μια απλή αλλά αποτελεσματική άμυνα

Συμφωνήστε με τα μέλη της οικογένειάς σας μια μυστική φράση, μια λέξη-κλειδί, που θα χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Έτσι, αν κάποιος επιχειρήσει να εκμεταλλευτεί οικεία φωνή και να ζητήσει χρήματα, θα έχετε έναν πρόσθετο μηχανισμό επιβεβαίωσης.

6) Αναζητήστε μόνοι σας τα στοιχεία επικοινωνίας

Μη βασίζεστε στα στοιχεία που σας παρέχει ο ύποπτος. Αναζητήστε ανεξάρτητα την εταιρεία, διασταυρώστε την επωνυμία της και χρησιμοποιήστε επίσημα μητρώα και καταλόγους. Οι επιτήδαιοι συχνά μιμούνται ιστοσελίδες αδειοδοτημένων εταιρειών ή επικαλούνται ανύπαρκτες άδειες. Μπορείτε να ελέγχετε αν έχουν εκδοθεί σχετικές προειδοποιήσεις μέσω του καταλόγου I-SCAN του IOSCO, καθώς και, για παρόχους κρυπτοστοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω των μητρώων της European Securities and Markets Authority (ESMA).

7) Τεχνητή Νοημοσύνη: Όταν η απάτη γίνεται πιο πειστική

Η εξέλιξη της ΑΙ καθιστά τις απόπειρες εξαπάτησης πιο ρεαλιστικές - από ψεύτικες φωνές έως παραποιημένα βίντεο. Αν κάτι σας φαίνεται ασυνήθιστο, σταματήστε. Η διαίσθηση, σε συνδυασμό με την επαλήθευση, είναι πολύτιμο εργαλείο.

8) Μην επιτρέπετε απομακρυσμένη πρόσβαση

Καμία τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα δεν θα σας ζητήσει να εγκαταστήσετε λογισμικό απομακρυσμένης πρόσβασης ή να μοιραστείτε την οθόνη σας. Η απαίτηση αυτή συνιστά άμεσο κίνδυνο.

9) Ισχυροί κωδικοί και πολυπαραγοντικός έλεγχος

Χρησιμοποιείτε μοναδικούς και ισχυρούς κωδικούς πρόσβασης, χωρίς επαναχρησιμοποίηση σε διαφορετικές πλατφόρμες. Ενεργοποιήστε, όπου είναι διαθέσιμος, τον έλεγχο ταυτότητας πολλαπλών παραγόντων. Διατηρείτε τις εφαρμογές και το λογισμικό προστασίας ενημερωμένα.

10) Επενδυτικές «ευκαιρίες» που πιέζουν τον χρόνο

Αν μια πρόταση υπόσχεται υψηλές αποδόσεις χωρίς ρίσκο ή απαιτεί άμεση απόφαση, αντιμετωπίστε την με σκεπτικισμό. Ό,τι ακούγεται υπερβολικά καλό για να είναι αληθινό, συνήθως δεν είναι.

11) Προσοχή στην υπερέκθεση στα κοινωνικά δίκτυα

Οι αναρτήσεις, οι φωτογραφίες και οι δημόσιες συζητήσεις μπορούν να προσφέρουν πολύτιμες πληροφορίες σε τρίτους. Η υπερβολική έκθεση προσωπικών ή επενδυτικών στοιχείων μπορεί να σας καταστήσει εύκολο στόχο.

ΚΑΘΕΤΟΣ ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ

Έρχονται τα deals για δεσμεύσεις ποσοτήτων LNG με τις χώρες των Βαλκανίων και της Αν. Ευρώπης

Της **ΜΑΝΤΑΛΕΝΑΣ ΠΙΟΥ**

Η διυπουργική συνάντηση στην Ουάσινγκτον για τον Κάθετο Διάδρομο μεταφοράς φυσικού αερίου μπορεί να έδωσε ένα ισχυρό μήνυμα γεωπολιτικής στήριξης στο εγχείρημα, όμως το κρίσιμο ερώτημα για την εμπορική επιτυχία του παραμένει. Οι φιλοδοξίες της Ρουμανίας να διοχετεύσει αέριο δικής της παραγωγής στη νότια και κεντρική Ευρώπη, ο ανταγωνισμός με την Τουρκία, που δεν θα ήθελε να μείνει έξω από το νέο ενεργειακό παιχνίδι, αλλά και οι ευρωπαϊκές χώρες, που ήδη εφοδιάζουν την Ουκρανία με αμερικανικό υγροποιημένο αέριο (LNG), σε συνδυασμό με την επαμφοτερίζουσα στάση της Ε.Ε., εξακολουθούν να θέτουν εμπόδια. Με πρωτοβουλία του υπουργού Ενέργειας των ΗΠΑ Κρις Ράιτ στις 24 Φεβρουαρίου συναντήθηκαν στην Ουάσινγκτον οι υπουργοί Ενέργειας των χωρών διέλευσης του Διαδρόμου, της Ελλάδας, της Βουλγαρίας, της Ρουμανίας, της Μολδαβίας και της Ουκρανίας, παρουσία τόσο Αμερικανών αξιωματούχων όσο και εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αλλά και φορέων χρηματοδότησης, όπως το κρατικό αναπτυξιακό ταμείο DFC και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, προκειμένου να εξετάσουν λύσεις τόσο για τα ρυθμιστικά εμπόδια όσο και για την οικονομική βιωσιμότητα του έργου.

Vertical Corridor

Είναι προφανές ότι η Ουάσινγκτον στον λεγόμενο Vertical Corridor δεν βλέπει μόνον άλλον έναν δρόμο για τη μεταφο-

ρά του αμερικανικού υγροποιημένου αερίου (LNG) στην κεντρική και τη νότια Ευρώπη, σε χώρες που μέχρι πριν από λίγα χρόνια εξαρτιόταν αποκλειστικά από το ρωσικό αέριο. Βλέπει τη γεωπολιτική αρχιτεκτονική της Ανατολικής Ευρώπης την επόμενη δεκαετία. Με τον εφοδιασμό της Ουκρανίας και προοπτικά της Ουγγαρίας και της Σλοβακίας ο Κάθετος Διάδρομος παύει να είναι ένα βαλκανικό project διαφοροποίησης και μετατρέπεται σε στρατηγικό άξονα που αγγίζει τον πυρήνα της ευρωπαϊκής ασφάλειας. Η απόφαση της Ε.Ε. να διακόψει πλήρως τις εισαγωγές ρωσικού αερίου στο τέλος του 2027 ισχυροποιεί ακόμα περισσότερο τη σημασία του. Σε εμπορικό επίπεδο, όμως, τα αποτελέσματά του μέχρι σήμερα είναι πενιχρά. Όπως έδειξαν όλες οι προηγούμενες δημοπρασίες του ΔΕΣΦΑ για τη δέσμευση χωρητικότητας στον Κάθετο Διάδρομο όσον αφορά προϊόντα που αφορούν τη μεταφορά αερίου στην Ουκρανία, το ενδιαφέρον των traders ήταν σχεδόν μηδενικό. Οι αιτίες πολλές: Τα υψηλά τέλη μεταφοράς σε σχέση με ανταγωνιστικές διαδρομές από άλλες χώρες, καθώς και τα συμφέροντα εδραιωμένων παικτών, που εφοδιάζον σήμερα τις αγορές στις οποίες απευθύνεται ο Κάθετος Διάδρομος.

Βασικός κρίκος

Ταυτόχρονα η Ρουμανία, που αποτελεί βασικό κρίκο στην αλυσίδα του Διαδρόμου, δείχνει να προσπαθεί να διαφυλάξει τα δικά της συμφέροντα, κρατώντας, προς το παρόν, υψηλά τέλη διέλευσης και καθυστερώντας την αναβάθμιση διασυνδεδετήρων αγωγών. Πρόκειται, όμως, για μία σύνθετη περίπτωση. Διαθέτει

εγχώρια παραγωγή και προοπτική αξιοποίησης κοιτασμάτων στη Μαύρη Θάλασσα, συνολικά εκτιμώμενα γύρω στα 10 bcm ετησίως. Αυτό σημαίνει ότι δεν εξαρτάται αποκλειστικά από εισαγωγές αερίου και ότι μελλοντικά επιδιώκει να γίνει εξαγωγέας. Πολιτικά φαίνεται να στηρίζει τον Διάδρομο, αλλά δεν δείχνει να δεσμεύεται εύκολα σε μεγάλες ποσότητες LNG ή/και σε μακροχρόνιες συμβάσεις μεταφοράς αερίου, όσο η εγχώρια παραγωγή της προσφέρει ανταγωνιστικότερη τιμή και προοπτικές εξαγωγής. Όμως, κάθε χώρα από την οποία διέρχεται ο Κάθετος Διάδρομος -Ελλάδα, Βουλγαρία, Ρουμανία, Μολδαβία και Ουκρανία- έχει τη δική της πολιτική: Η Ελλάδα εισέρχεται σε αυτή τη διαδικασία ως η νότια πύλη του συστήματος. Οι υποδομές της -αγωγοί, διασυνδέσεις και τα δύο τερματικά LNG στη Ρεβυθούσα και το FSRU Αλεξανδρούπολης- της δίνουν ρόλο κόμβου. Ωστόσο, το διακύβευμα είναι κυρίως στρατηγικό, καθώς η χώρα μας δεν αντιμετωπίζει κίνδυνο τροφοδοσίας. Το ζητούμενο είναι η αύξηση των ροών προς Βορρά, η εμπορική αξιοποίηση των υποδομών και η ενίσχυση της σχέσης με τις ΗΠΑ. Στόχος είναι να υπάρξουν μακροχρόνιες δεσμεύσεις ποσοτήτων αερίου που θα περνούν από τη διαδρομή αυτή, προκειμένου να ενισχύσει τον ρόλο της ως ενεργειακή πύλη. Η αμερικανική στήριξη σε πολιτικό και σε εμπορικό επίπεδο, με τη συμφωνία της Atlantic See (εταιρεία των Aktor και ΔΕΠΙΑ Εμπορίας), αλλά και η συμφωνία της ΔΕΠΙΑ με την ουκρανική Naftogaz για την προμήθεια αμερικανικού LNG, ανοίγουν τον δρόμο, αλλά είναι σαφές ότι χρειάζονται πολύ περισσότερα για να καθιερωθεί και να αναβαθμιστεί ο Κάθε-

Εμείς βάζουμε τις υποδομές και οι Αμερικανοί κλείνουν τις συμφωνίες

τος Διάδρομος. Για τη Βουλγαρία το κίνητρο είναι διαφορετικό. Έχοντας βιώσει την άμεση διακοπή των ρωσικών ροών από το 2022, βλέπει τον Κάθετο Διάδρομο ως βασικό εργαλείο ασφάλειας. Η διαφοροποίηση δεν είναι θεωρητική επιλογή, αλλά πρακτική ανάγκη. Η Σόφια επιδιώκει σταθερή πρόσβαση σε LNG μέσω Ελλάδας και σε ενίσχυση της θέσης της ως transit χώρας προς τον Βορρά. Ουσιώδες, όμως, παραμένει το ζήτημα της αντιδρασής της στο θέμα του αγωγού Τουρκίας - Βουλγαρίας, από τον οποίο σήμερα περνά ρωσικό αέριο αγωγού και τροφοδοτεί μέσω κλάδων εντός του βουλγαρικού εδάφους τόσο την Ελλάδα όσο και άλλες χώρες της περιοχής. Στο τέλος του 2027 μπορεί η Ε.Ε. να διακόψει την εισαγωγή ρωσικού αερίου, αλλά η Τουρκία εισάγει ήδη αέριο από αρκετές άλλες χώρες, διαθέτει και κατασκευάζει τερματικά LNG όπου καταφθάνει αμερικανικό αέριο και είναι σίγουρο ότι θα επιδιώξει τη συνέχιση των εξαγωγών προς Ευρώπη, προφέροντας το λεγόμενο «Turkish Blend», ένα μείγμα αερίων διαφορετικής προέλευσης. Είναι ο βασικός λόγος που η Ελλάδα έχει θέσει θέμα στην Ε.Ε. για τον έλεγχο και την πιστοποίηση του αερίου από την Τουρκία, προκειμένου το μείγμα να μην περιέχει ρωσικής προέλευσης αέριο.

Όσο για τη Μολδαβία, το ενεργειακό είναι ζήτημα εθνικής ασφάλειας. Η εξάρτηση από ρωσικές ροές έχει χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν ως εργαλείο πολιτικής πίεσης και έτσι η πρόσβαση σε εναλλακτικές μέσω Ρουμανίας και Ελλάδας αποτελεί στρατηγική ανάγκη. Στο πλαίσιο αυτό, η χώρα επιδιώκει θεσμικές εγγυήσεις και μηχανισμούς στήριξης, ευθυγραμμισμένη πλήρως με τη δυτική γραμμή. Το κεντρικό σημείο, όμως, της εξίσωσης είναι η Ουκρανία. Παρά τον πόλεμο, διαθέτει σημαντικές υποδομές μεταφοράς και μεγάλες αποθηκευτικές

δυνατότητες φυσικού αερίου. Η ενσωμάτωσή της στον Κάθετο Διάδρομο δίνει στο project στρατηγικό βάθος. Αν το αέριο που εισέρχεται από τον Νότο μπορεί να αποθηκεύεται και να διανέμεται μέσω ουκρανικών εγκαταστάσεων, δημιουργείται ένας νέος ενεργειακός άξονας που αντικαθιστά σταδιακά το παλιό ρωσο-ευρωπαϊκό μοντέλο transit. Για την Ουκρανία, αυτό σημαίνει διατήρηση ρόλου κόμβου και ενίσχυση της δυτικής ενσωμάτωσης. Για τις ΗΠΑ σημαίνει σταθεροποίηση ενός κρίσιμου γεωπολιτικού εταίρου. Για αυτό και η συνάντηση στην Ουάσινγκτον είχε πολλαπλή σημασία. Καταρχάς επιβεβαιώνει την πολιτική βούληση να παγιωθεί η ενεργειακή αποκοπή της Ουκρανίας από τη ρωσική επιρροή και ταυτόχρονα ενισχύει την αμερικανική παρουσία στην αγορά LNG της περιοχής, δημιουργώντας έναν νότιο-ανατολικό άξονα ενεργειακής ολοκλήρωσης που εντάσσεται στη δυτική γεωστρατηγική σφαίρα. Ο Λευκός Οίκος δεν ενδιαφέρεται μόνο για εξαγωγές LNG, ενδιαφέρεται για τη διαμόρφωση ενός ενεργειακού χώρου πολιτικά ευθυγραμμισμένου στη νέα γεωπολιτική αρχιτεκτονική.

Βιωσιμότητα

Ωστόσο, πέρα από τη γεωπολιτική δυναμική, καθοριστικό στοιχείο είναι οι εμπορικές δεσμεύσεις. Οι πολιτικές δηλώσεις στήριξης, όπως και η δημιουργία μηχανισμών συντονισμού και διερεύνησης χρηματοδοτικών εργαλείων είναι δεδομένες. Όμως η βιωσιμότητα του Διαδρόμου θα εξαρτηθεί από το αν οι εταιρείες και τα κράτη θα κλειδώσουν μακροχρόνια συμβόλαια σε ανταγωνιστικές τιμές. Το LNG είναι ευέλικτο αλλά συχνά ακριβό-

τερο από το ρωσικό αέριο αγωγού με σταθερές συμβάσεις, που τροφοδοτεί μέχρι σήμερα τις χώρες της περιοχής. Παράλληλα τα τέλη διέλευσης, λόγω και της γεωγραφικής απόστασης, παραμένουν υψηλότερα από άλλες εναλλακτικές. Σήμερα, τερματικά LNG στη Λιθουανία, τη Γερμανία, την Πολωνία και την Κροατία, τα οποία επίσης τροφοδοτούνται με αμερικανικό LNG, εξυπηρετούν την Ουκρανία και χώρες της κεντρικής Ευρώπης με ανταγωνιστικότερα τέλη διέλευσης, δεδομένης και της γεωγραφικής εγγύτητας. Όλες δε οι χώρες που προαναφέρθηκαν είναι μέλη της Ε.Ε. με δικά τους συμφέροντα στην περιοχή, πράγμα που εν μέρει εξηγεί και την επαμφοτερίζουσα στάση των Βρυξελλών, που πολιτικά στηρίζουν τον Κάθετο Διάδρομο αλλά πρακτικά φέρνουν εμποδία, ρυθμιστικά και άλλα. Στο πλαίσιο, αυτό η συνάντηση στην Ουάσινγκτον ήταν ένα στρατηγικό ορόσημο που ενισχύει το πολιτικό πλαίσιο, στέλνει μήνυμα γεωπολιτικής ευθυγράμμισης και επιβεβαιώνει ότι ο νοτιοανατολικός άξονας αποτελεί προτεραιότητα. Οι Αμερικανοί δεν έχουν κρύψει ότι μέσω του Διαδρόμου θέλουν να «πλημμυρίσουν» την Ευρώπη με αέριο, όπως το έθεσε ο απεσταλμένος του υπουργείου Ενέργειας των ΗΠΑ Joshua Volz σε πρόσφατο συνέδριο στην Αθήνα. «Δεν θέλουμε σταγόνες. Θέλουμε πλημμύρα» είπε χαρακτηριστικά, υπογραμμίζοντας ταυτόχρονα ότι ένα έργο που δεν είναι οικονομικά βιώσιμο, απλώς δεν είναι βιώσιμο. Είναι βέβαιο ότι χρειάζεται αρκετή προσπάθεια ακόμα για να καθιερωθεί ο Κάθετος Διάδρομος. Γιατί το μέλλον του δεν εξαρτάται μόνον από την πολιτική στήριξη, αλλά και από τις αγορές και τα συμβόλαια που θα ακολουθήσουν.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

Βροχή αναβαθμίσεων για τις μετοχές δημοσιευτούν τα αποτελέσματα τ

Του **ΣΤ. Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ**

Βροχή εκθέσεων, αναβαθμίσεων και νέων τιμών-στόχων καταγράφεται το τελευταίο διάστημα και πριν καν δημοσιευτούν τα οικονομικά αποτελέσματα του 2025, για το Ελληνικό Χρηματιστήριο, σε μια χρονική συγκυρία κάθε άλλο παρά τυχαία: λίγους μήνες πριν από την επιστροφή της αγοράς στην κατηγορία των ώριμων αγορών.

Το αφήγημα της bull market δεν στηρίζεται πλέον μόνο στις αποδόσεις, αλλά και στη ρητορική των οίκων, ούτε σε μία διόρθωση, όπως αυτή μετά την υπερθέρμανση των blue chips από την αρχή του 2026, όπως αναφέρουν οι χρηματιστές.

Η Alpha Finance ανεβάζει την τιμή-στόχο για την Τράπεζα Κύπρου στα 10,90 ευρώ από 9,40 ευρώ, διατηρώντας σύσταση «αγορά». Η μετοχή έχει ήδη ξεπεράσει τα 9,40 ευρώ, υποχρεώνοντας τους αναλυτές να ενσωματώσουν στα μοντέλα τους εννοϊκότερες παραδοχές: χαμηλότερο κόστος καταθέσεων, ισχυρότερες προμήθειες, ενισχυμένα ασφαλιστικά έσοδα και συγκρατημένη άνοδο λειτουργικού κόστους. Με άλλα λόγια, η κερδοφορία αποδεικνύεται πιο ανθεκτική απ' όσο αρχικά εκτιμήθηκε. Αντίστοιχο μήνυμα και από την Goldman Sachs, η οποία προχωρά σε γενναία αναθεώρηση τιμών-στόχων για τις ελληνικές τράπεζες.

Για τη Eurobank ανεβάζει τον πίκη στα 5 ευρώ από 3,50 ευρώ, με τη μετοχή ήδη πάνω από τα 4 ευρώ. Για την Εθνική Τράπεζα η νέα τιμή-στόχος διαμορφώνεται στα 16,75 ευρώ από 15,10 ευρώ, με το χαρτί λίγο κάτω από τα 15 ευρώ. Για την Alpha Bank η τιμή-στόχος αυξάνεται στα 5,10 ευρώ από 4,20 ευρώ και για την Πειραιώς στα 10,50 ευρώ από 8 ευρώ, όταν η μετοχή διαπραγ-

ματεύεται άνω των 8,70 ευρώ. Η ουσία βρίσκεται στη μεθοδολογία: ο αμερικανικός οίκος δηλώνει πλέον ότι προσεγγίζει τις αποτιμήσεις με βάση τον δείκτη P/E, επισημαίνοντας ότι οι ελληνικές τράπεζες εξακολουθούν να διαπραγματεύονται με discount έναντι των ευρωπαϊκών ομοειδών τους. Έτσι εξηγείται και η μεταστροφή των συστάσεων: «αγορά» για Eurobank, Πειραιώς και Alpha, «ουδέτερη» για Εθνική. Οι προηγούμενες τιμές δεν επέτρεπαν εύκολα θετικές συστάσεις - τώρα το αφήγημα έχει αλλάξει.

Στα βιομηχανικά blue chips, η Citi ανεβάζει την τιμή-στόχο για την Titan στα 70 ευρώ από 56,1 ευρώ. Η μετοχή είχε ήδη ξεπεράσει τον προηγούμενο στόχο και είχε φτάσει έως τα 59 ευρώ, προεξοφλώντας σε μεγάλο βαθμό την αναθεώρηση.

Η Παντελάκης κινείται αντίστοιχα για τη ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, αυξάνοντας την τιμή-στόχο στα 42,4 ευρώ από 31,3 ευρώ. Η μετοχή έχει ήδη πραγματοποιήσει ράλι 45% από την αρχή του έτους, διαπραγματευόμενη πάνω από τα 37 ευρώ - γεγονός που δείχνει ότι η αγορά συχνά προηγείται των εκθέσεων. Ανάλογη εικόνα και στη μεσαία κεφαλαιοποίηση.

Η Euroxx είχε θέσει για την Avax τιμή-στόχο τα 3,40 ευρώ - η μετοχή την προσέγγισε και την ξεπέρασε. Η χρηματιστηριακή επανήλθε, διατηρώντας σύσταση υπεραπόδοσης και ανεβάζοντας την τιμή-στόχο στα 4,7 ευρώ, εντοπίζοντας νέο περιθώριο απόδοσης της τάξης του 37%.

Το ερώτημα πλέον δεν είναι αν οι τιμές-στόχοι ακολουθούν την αγορά ή το αντίστροφο. Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, αναμένονται νέες επικαιροποιήσεις από οίκους όπως η Eurobank Equities και η Piraeus Securities, καθώς αρκετές από τις υφιστάμενες εκτιμήσεις τους βρίσκονται ήδη κοντά ή και κάτω από τις τρέχουσες χρηματιστηριακές τιμές.

Οχές πριν καν του 2025

ALPHA BANK

Όλη η αλήθεια για τις διαθέσεις Orcel στην Alpha και το fair value των τραπεζών

Του **ΣΤ. Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ**

Tο ζητούμενο για τις τράπεζες είναι το fair value στο ταμπλό με βάση την κερδοφορία που θα ανακοινώσουν και αυτό είναι που κρίνεται τις τελευταίες ημέρες μετά το ράλι του Ιανουαρίου, σχολιάζουν χρηματιστηριακοί αναλυτές μετά την επί 4ήμερο διόρθωση στην Alpha και ειδικά μετά την καταγραφή των πολυετών υψηλών στα 4,46 ευρώ. Το αν θα προχωρήσει, με βάση τις προσδοκίες της αγοράς πάντα, το deal εξαγοράς από την Unicredit, σε αυτή τη φάση δεν απασχολεί, κυρίως διότι τα οικονομικά αποτελέσματα είναι αυτά που θα καθορίσουν τα flows στον

κλάδο. Ήδη παρατηρούνται αναπροσαρμογές θέσεων από τους ξένους στην Alpha, αλλά και σημαντικοί όγκοι συναλλαγών στις υπόλοιπες τραπεζικές μετοχές εν όψει της επιστροφής του Χ.Α. στα ώριμα χρηματιστήρια. Όπως είναι γνωστό, το fair value με βάση την προσδοκώμενη κερδοφορία του 2025 είναι ο λόγος που θα καθορίσει την τάση. Η αγορά περιμένει από την Alpha να ανακοινώσει περισσότερα από 900 εκατ. ευρώ για την περσινή χρήση, με την κεφαλαιοποίηση στα 9,2 δισ. ευρώ. Η Πειραιώς εκτιμάται ότι θα ανακοινώσει καθαρά κέρδη, σύμφωνα με τις προσδοκίες των αναλυτών, μεταξύ 1,1 δισ. ευρώ και 1,150 δισ. ευρώ, με την κεφαλαιοποίηση στα 10,7 δισ. ευρώ. Η Εθνική αναμένεται να ανακοινώ-

σει καθαρά κέρδη περί το 1,3 δισ. ευρώ (μέσες εκτιμήσεις), με την κεφαλαιοποίηση στο 1,37 δισ. ευρώ, και η Eurobank πάνω από 1,35 δισ. ευρώ, με την κεφαλαιοποίηση στα 14,2 δισ. ευρώ. Δηλαδή, όπως λένε οι αναλυτές, η αγορά είναι αυτή που θα φτιάξει τις αποτιμήσεις στο ταμπλό της Λεωφόρου Αθηνών.

Από την άλλη, οι επαγγελματίες διαχειριστές κεφαλαίων ξεκαθαρίζουν ότι ουδέποτε υπήρχε deal που υπέβασκε ανάμεσα σε Alpha και Unicredit, με αφορμή τις δηλώσεις που έκανε πρόσφατα ο επικεφαλής της δεύτερης Αντρέα Όρσελ. «Υπάρχουν περισσότερα πράγματα που μπορούν να γίνουν μόνο με μια συγχώνευση, αλλά δεν είναι κάτι που θέλουμε να κάνουμε βλάπτοντας την τρέχουσα κατάσταση» ήταν η απάντηση του Αντρέα Όρσελ, όταν ρωτήθηκε αν θα προωρήσει σε δημόσια πρόταση, ξεκαθαρίζοντας ότι ένα τέτοιο ενδεχόμενο δεν έχει συζητηθεί ποτέ. Η Unicredit διατηρεί συμμετοχή άνω του 32% στην Alpha και, αν διαβεί το 33%, τότε θα υποχρεωθεί να απευθύνει δημόσια πρόταση. Το 7,25% σε παράγωγα προϊόντα που έχουν παρκαριστεί στην JP Morgan δεν συνιστά επιπλέον ποσοστό, αλλά έχει κεντρίζεται ο ιταλικός όμιλος που θα επιστρέψει στους μετόχους του 50 δισ. ευρώ, για τυχόν κινδύνους. Ποιοι μπορεί να είναι αυτοί; As μην ξεχνάμε ότι πλησιάζουμε σε περίοδο εκλογών στην Ελλάδα.

Και όλοι θυμούνται πόσο στοίχισε η διπλή εκλογική διαδικασία το 2023. Άλλωστε, ο ίδιος ο Όρσελ είπε προσφάτως ότι είναι πολύ ευχαριστημένος από την απόδοση της μετοχής της Alpha στο Χρηματιστήριο, άνω του 15%, όπως είχε χαρακτηριστεί. Κάποιοι δε, θυμίζουν το 32,67% της Fairfax στην Eurobank, που ο Ινδοκαναδός ιδιοκτήτης του Πρεμ Γουάτσα δεν έχει μπει στον πειρασμό να το αυξήσει, διότι θα έπρεπε να προβεί σε δημόσια πρόταση...

Citigroup: Τα καλά και τα... κακά σενάρια για τις τραπεζικές μετοχές

Στο μεταξύ, η Citi επικαιροποιεί τα μοντέλα αποτίμησης για τις ελληνικές τράπεζες, αυξάνοντας τις τιμές-στόχους για Eurobank, Alpha Bank, Πειραιώς. Ο οίκος προσώρας δεν έχει ανανεώσει τις εκτιμήσεις για την Εθνική. Στην τελευταία έκθεση έδινε σύσταση «αγορά» και τιμή-στόχο 13,85 ευρώ. Η αλλαγή δεν συνδέεται κυρίως με υψηλότερα κέρδη, αλλά με χαμηλότερο απαιτούμενο κόστος κεφαλαίου, καθώς η πρόσδος στη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, η ενίσχυση των κεφαλαίων και η σταθεροποίηση της κερδοφορίας οδηγούν σε πτώση του risk premium. Το αποτέλεσμα είναι μετατόπιση της επενδυτικής περίπτωσης από cyclical earnings story σε structural rerating story.

Η Citi μεταφέρει το βασικό επενδυτικό αφήγημα των ελληνικών τραπεζών από την πορεία επιτοκίων στη μείωση του κινδύνου. Το rerating προκύπτει από τη συμπίεση του κόστους κεφαλαίου και όχι από επιτάχυνση της κερδοφορίας.

Στο αισιόδοξο σενάριο, η περαιτέρω πτώση του risk premium οδηγεί σε σύγκλιση αποτιμήσεων με τις ευρωπαϊκές τράπεζες. Στο απαισιόδοξο, πιέσεις στα έσοδα ή

στο μακροοικονομικό περιβάλλον καθυστερούν την επανατιμολόγηση, περιορίζοντας την άνοδο των μετοχών.

Eurobank: Τιμή-στόχος 4,70 ευρώ

Η τιμή-στόχος αυξάνεται στα 4,70 ευρώ από 3,80 ευρώ, με το cost of equity να μειώνεται στο 10,3%. Οι εκτιμήσεις ενσωματώνουν τη συνεισφορά της Eurolife και υψηλότερες διανομές κεφαλαίου, με το payout να φτάνει σταδιακά περίπου 70% έως το 2028.

Bull case

Ταχύτερη αύξηση διανομών και ισχυρότερη κερδοφορία από ασφαλιστικές και προμήθειες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε περαιτέρω σύγκλιση των πολλαπλασιαστών με ευρωπαϊκές τράπεζες. Τιμή-στόχος 5,80 ευρώ.

Bear case

Χαμηλότερα έσοδα από επιτόκια ή πίεση στα περιθώρια θα περιορίζαν τη δυναμική κερδών και την ικανότητα διανομών, περιορίζοντας το re-rating. Τιμή-στόχος 3,20 ευρώ.

Τράπεζα Πειραιώς: Τιμή-στόχος 10,20 ευρώ

Η Citi αυξάνει την τιμή-στόχο στα 10,20 ευρώ από 7,85 ευρώ, κυρίως λόγω πτώσης του cost of equity στο 10,6%. Οι προβλέψεις δείχνουν ROTE περίπου 15% και EPS γύρω στο 1,2 ευρώ έως το 2028, με μικρή ανοδική αναθεώρηση των κερδών λόγω ισχυρότερων προμηθειών.

Bull case

Σύγκλιση αποτίμησης με τον κλάδο μέσω υψηλής κερδοφορίας και επιτυχούς αξιοποίησης ασφαλιστικών και ψηφιακών δραστηριοτήτων. Τιμή-στόχος 12,70 ευρώ.

Bear case

Ασθενέστερη οικονομική δραστηριότητα ή υψηλότερες προβλέψεις θα μπορούσαν να επηρεάσουν την απόδοση κεφαλαίων και να διατηρήσουν το discount έναντι των ανταγωνιστών. Τιμή-στόχος 6,70 ευρώ.

Alpha Bank: Τιμή-στόχος 4,90 ευρώ

Η Citi αυξάνει την τιμή-στόχο στα 4,90 ευρώ από 4,20 ευρώ για την Alpha Bank, παρά τη μικρή μείωση των εκτιμήσεων EPS. Το cost of equity υποχωρεί στο 10,5% από 11,5%, αντανakλώντας χαμηλότερο ρίσκο ισολογισμού. Στο μοντέλο ενσωματώνονται οι εξαγορές Astrobank και Axia Ventures και η δραστηριότητα επαναγοράς μετοχών, με προβλεπόμενα καθαρά κέρδη 913,5 εκατ. ευρώ το 2026 και 984,9 εκατ. ευρώ το 2027.

Bull case

Η μετοχή μπορεί να κινηθεί υψηλότερα, εφόσον η τράπεζα επιτύχει υψηλότερο βιώσιμο ROTE και χαμηλότερο κόστος κεφαλαίου από το βασικό σενάριο, με την πλήρη ενσωμάτωση των εξαγορών να ενισχύει την κερδοφορία και τις προμήθειες. Τιμή-στόχος 6,20 ευρώ.

Bear case

Κίνδυνοι αποτελούν ασθενέστερη ανάπτυξη εσόδων λόγω επιτοκίων ή ανταγωνισμού, καθυστερήσεις στις συνέργειες κόστους, υψηλότερες προβλέψεις ή ρυθμιστικές παρεμβάσεις που επηρεάζουν την κερδοφορία. Τιμή-στόχος 2,80 ευρώ.

ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΚΡΗΤΗΣ - ΑΤΤΙΚΗΣ

Πλήρης κάλυψη της ζήτησης της Ισχύος στην Κρήτη σε δύο πρώτους μήνες της εμπορικής λειτουργίας

Με ηλεκτρική ισχύ έως 500 MW από το πειρωτικό σύστημα τροφοδοτεί ανελλιπώς την Κρήτη, η διασύνδεση του νησιού με την Αττική, μέγεθος που αντιστοιχεί σχεδόν στο σύνολο της τοπικής ζήτησης κατά τη χειμερινή περίοδο. Από την έναρξη της λειτουργίας

του, το έργο έχει αναβαθμίσει την ενεργειακή ασφάλεια της Κρήτης σε απαιτητικές συνθήκες, όπως τα έντονα καιρικά φαινόμενα του περασμένου Ιανουαρίου, που κατά το παρελθόν ήταν σύνηθες να προκαλούν προβλήματα στην ηλεκτροδότηση. Ειδικότερα, τον Ιανουάριο το σύνολο των φορτίων του νησιού καλύφθηκε από τον συνδυασμό της διασύνδεσης Κρήτης-Αττικής, η οποία είναι σε εμπορική λει-

τουργία από τις 17 Δεκεμβρίου 2025, της διασύνδεσης Κρήτης-Πελοποννήσου και τη συνδρομή των τοπικών σταθμών ΑΠΕ. Η επιτυχής μεταφορά ηλεκτρικών φορτίων αυτής της κλίμακας από μία διασύνδεση -ακόμη και από την έναρξη της δοκιμαστικής λειτουργίας της- στην οποία μάλιστα έχουν χρησιμοποιηθεί σύγχρονες και ιδιαίτερα πολύπλοκες τεχνολογίες, συνιστά πρωτοφανή επίδοση για τα

Κρήτης κατά τους ς λειτουργίας της

διεθνή δεδομένα, κατατάσσοντάς τη στην παγκόσμια πρωτοπορία ανάλογων έργων. Εξίσου σημαντικό επίτευγμα για τον ΑΔΜΗΕ και τη θυγατρική του Ariadne Interconnection, αποτελεί επίσης η απρόσκοπτη πλέκτριση της διασύνδεσης και η ασφαλής ενσωμάτωση της Κρήτης στο διασυνδεδεμένο σύστημα χωρίς την παραμικρή διαταραχή για τους καταναλωτές του νησιού. Πέρα από την αναβάθμιση της ενεργειακής

τροφοδοσίας της Κρήτης, η νέα ηλεκτρική διασύνδεση προσφέρει σημαντικά οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη. Μέχρι το 2035, η παύση λειτουργίας των ρυπογόνων και κοστοβόρων τοπικών μονάδων που χρησιμοποιούσαν πετρέλαιο, θα εξασφαλίσει συνολική εξοικονόμηση της τάξης των 5 δις. ευρώ στους καταναλωτές όλης της χώρας, λόγω της μείωσης των χρεώσεων Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) στους

λογαριασμούς ρεύματος. Ο μηδενισμός των ρύπων που σχετίζονται με την τοπική ηλεκτροπαραγωγή, λόγω της λειτουργίας της διασύνδεσης Κρήτης-Αιτικής, οδηγεί σε περιορισμό των εκπομπών CO₂ κατά 1.500.000 τόνους κάθε χρόνο, βελτιώνοντας άμεσα το τουριστικό προϊόν της Κρήτης, ειδικά σε περιοχές οι οποίες γειτνιάζουν με τις συμβατικές μονάδες, που μέχρι πρότινος στήριζαν την ηλεκτροδότηση του νησιού.

ΙΤΑΛΙΑ

Η Μελόνη βάζει φωτιά στους παραγωγούς ρεύματος

Και δημιουργεί τετελεσμένο για νέα έκτακτη εισφορά στην Ευρώπη

Της **ΕΛΕΝΑΣ ΣΚΙΑΘΙΤΗ**

Με μια κίνηση που θυμίζει πολιτικό στοίχημα υψηλού ρίσκου, η Ιταλία ρίχνει στο τραπέζι ένα πακέτο μέτρων που ταράζει τα νερά της ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας. Πριν ακόμη στεγνώσει το μελάνι της απόφασης, οι αγορές αντέδρασαν. Οι traders αναθεώρησαν θέσεις, οι προθεσμιακές τιμές διο-

θώθηκαν και ο ενεργειακός κλάδος σε όλη την Ευρώπη άρχισε να μετρά πιθανές επιπτώσεις. Η κυβέρνηση της Τζόρτζια Μελόνη ενέκρινε σε επίπεδο υπουργικού συμβουλίου το λεγόμενο «Energy Decree», ένα πακέτο παρεμβάσεων που υπερβαίνει τα 3 δισ. ευρώ - με συνολικό δημοσιονομικό αποτύπωμα που εκτιμάται ότι μπορεί να ξεπεράσει και τα 5 δισ. ευρώ. Ο στόχος είναι σαφής: χαμηλότεροι λογαριασμοί για νοικοκυριά και βιομηχανία. Ο τρόπος, όμως, αμφισβητεί ευθέως δομικές αρχές πάνω στις οποίες έχει οικο-

δομηθεί η ευρωπαϊκή αγορά ηλεκτρισμού.

Παρέμβαση στον πυρήνα του target model

Η Ρώμη επιχειρεί κάτι περισσότερο από μια κλασική δημοσιονομική ενίσχυση. Αγγίζει τον ίδιο τον μηχανισμό οριακής τιμολόγησης, δηλαδή τον πυρήνα του ευρωπαϊκού target model. Στο υφιστάμενο σύστημα, η χονδρεμπορική τιμή διαμορφώνεται από τη μονάδα με το υψηλότερο μεταβλητό κόστος που απαιτείται για να καλυφθεί η ζήτηση - συνήθως μονάδα φυσικού

αερίου. Στο κόστος αυτό περιλαμβάνεται όχι μόνο το καύσιμο, αλλά και η αγορά δικαιωμάτων εκπομπών στο πλαίσιο του European Union Emissions Trading System.

Το ιταλικό σχέδιο προβλέπει ότι το κράτος θα αποζημιώνει τις μονάδες φυσικού αερίου για το κόστος των δικαιωμάτων CO₂, ώστε αυτό να μην ενσωματώνεται στην οριακή τιμή. Με άλλα λόγια, επιχειρείται η «αφαίρεση» του άνθρακα από τον μηχανισμό διαμόρφωσης της τιμής, χωρίς τυπική κατάργηση του συστήματος.

Εάν όμως το κόστος CO₂ αφαιρεθεί τεχνητά μέσω κρατικής αποζημίωσης, η οριακή τιμή παύει να αντανακλά το πραγματικό οικονομικό κόστος παραγωγής.

Πρόκειται για έμμεση αλλά ουσιαστική παρέμβαση στη διαμόρφωση των τιμών, με δυνητικές επιπτώσεις στη σύζευξη αγορών και στις διασυνοριακές ροές ηλεκτρικής ενέργειας. Σε μια πλήρως διασυνδεδεμένη αγορά, καμία εθνική απόφαση δεν μένει εντός συνόρων.

Σύγκρουση με το ευρωπαϊκό πλαίσιο

Η ιταλική πρωτοβουλία εγείρει τρία κρίσιμα ζητήματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Πρώτον, επηρεάζει άμεσα τη λειτουργία του ETS.

Το σύστημα στηρίζεται στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και η τιμή του άνθρακα λειτουργεί ως επενδυτικό σήμα. Αν η επιβάρυνση μεταφερθεί από την αγορά στον Κρατικό Προϋπολογισμό, το αντικίνητρο για χρήση ορυκτών καυσίμων αποδυναμώνεται.

Το ETS παραμένει θεσμικά όρθιο, αλλά λειτουργικά απονευρώνεται. Δεύτερον, η παρέμβαση αλλοιώνει τη λογική της οριακής τιμολόγησης όπως κατοχυρώνεται στο ευρωπαϊκό ρυθμιστικό πλαίσιο για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Αν το κόστος άνθρακα «εξαφανιστεί» από τον σχηματισμό τιμής σε ένα κράτος-μέλος, το ενιαίο ευρωπαϊκό σήμα τιμής διασπάται και δημιουργούνται συνθήκες στρέβλωσης μεταξύ αγορών. Τρίτον, ανακύπτει θέμα κρατικών ενισχύσεων. Η

αποζημίωση παραγωγών για το κόστος ρύπων μπορεί να θεωρηθεί επιλεκτικό πλεονέκτημα και να απαιτεί έγκριση από την European Commission.

Το ισχύον πλαίσιο επιτρέπει ενισχύσεις για πράσινες επενδύσεις ή για αντιστάθμιση έμμεσου κόστους σε ενεργοβόρες βιομηχανίες, όχι όμως γενικευμένη κάλυψη του κόστους άνθρακα για μονάδες ορυκτών καυσίμων. Δεν είναι τυχαίο ότι στις Βρυξέλλες εκτιμάται πως το σχέδιο δύσκολα θα εγκριθεί στο σύνολό του.

Φόρος στον κλάδο για να χρηματοδοτηθεί η παρέμβαση

Για να στηριχθεί δημοσιονομικά το εγχείρημα, η ιταλική κυβέρνηση αυξάνει τη φορολογία στις εταιρείες ενέργειας - μεταξύ άλλων με άνοδο κατά 2% του περιφερειακού φόρου IRAP για επιχειρήσεις παραγωγής, διανομής και προμήθειας. Στην πράξη, το κόστος άνθρακα μεταφέρεται από την αγορά στον προϋπολογισμό και ανακτάται μέσω φορολογικών εργαλείων από τον ίδιο τον ενεργειακό κλάδο.

Οι παραγωγοί θα συνεχίσουν να αγοράζουν δικαιώματα CO₂, αλλά θα αποζημιώνονται εκ των υστέρων. Έτσι, καλούνται να καταβάλλουν το κόστος χωρίς να το μετακυλίσουν στη χονδρεμπορική τιμή. Μια μορφή μηχανισμού clawback με διαφορετική αρχιτεκτονική.

Επιπτώσεις και για την Ελλάδα

Οι πρώτες αντιδράσεις από τη βιομηχανία είναι συγκρατημένες αλλά σαφώς επιφυλακτικές. Ιδιαίτερη ανησυχία καταγράφεται και στην Ελλάδα, λόγω της διασύνδεσης με την ιταλική αγορά.

Εάν η χονδρεμπορική τιμή στην Ιταλία μειωθεί μέσω επιδότησης του κόστους ρύπων, η χώρα θα μπορούσε να καταστεί εξαγωγική με επιδοτούμενη ενέργεια - στο μέτρο που το επιτρέπει η περιορισμένη διασυνδετική ικανότητα.

Σε ένα τέτοιο σενάριο, τα έσοδα των ΑΠΕ στην ελληνική αγορά ενδέχεται να δεχθούν πίεση, ενώ οι ροές ενέργειας θα επηρεάζονταν από

ένα σήμα τιμής που δεν θα προκύπτει αποκλειστικά από αγοραίες συνθήκες.

Στροφή στη φιλοσοφία της ενεργειακής μετάβασης

Το ιταλικό σχέδιο δεν περιορίζεται στο ETS. Περιλαμβάνει ενίσχυση του «κοινωνικού μπόνους» για περίπου 2,7 εκατ. ευρώ. Ευάλωτα νοικοκυριά, με πρόσθετη επίσημη έκπτωση 115 ευρώ - ανεβάζοντας τη συνολική στήριξη στα 315 ευρώ. Προβλέπει, επίσης, μείωση γενικών χρεώσεων συστήματος για περισσότερες από 4 εκατ. επιχειρήσεις και ειδικές παρεμβάσεις για ενεργοβόρους κλάδους που χρησιμοποιούν φυσικό αέριο ως πρώτη ύλη. Παράλληλα, δημιουργείται πλατφόρμα για σύναψη διμερών συμβάσεων αγοράς ενέργειας (PPAs) με κρατικές εγγυήσεις μέσω των GSE και SACE, με στόχο τη μείωση της έκθεσης στη μεταβλητότητα της χονδρεμπορικής αγοράς.

Ωστόσο, η ουσία βρίσκεται αλλού: στη μετατόπιση της λογικής της ενεργειακής μετάβασης. Μέχρι σήμερα, τα έσοδα από τα δικαιώματα ρύπων κατευθύνονταν σε επενδύσεις πράσινης μετάβασης. Η Ρώμη επιλέγει να τα αντιμετωπίσει πρωτίτως ως κόστος που πρέπει να περιοριστεί για λόγους ανταγωνιστικότητας.

«Το σχέδιο έχει κενά και δεν φαίνεται να έχουν μελετηθεί πλήρως οι επιπτώσεις του» σημειώνουν πηγές της αγοράς, υπογραμμίζοντας πάντως ότι ανοίγει μια συζήτηση που ωριμάζε εδώ και καιρό: πώς μπορεί να συμβιβαστεί η πράσινη μετάβαση με τη διατήρηση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας σε μια Ευρώπη που βλέπει το ενεργειακό κόστος να βαρραίνει ολοένα και περισσότερο την οικονομία της.

Η Ιταλία επέλεξε να απαντήσει μονομερώς. Το ερώτημα πλέον είναι αν η Ευρώπη θα ακολουθήσει, θα προσαρμόσει το πλαίσιο ή θα βάλει φρένο σε μια πρωτοβουλία που ήδη έχει ανοίξει τον ασκό του Αιόλου στην ενιαία αγορά ενέργειας.

CHEVRON - EXXONMOBIL

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Της **ΜΑΝΤΑΛΕΝΑΣ ΠΙΟΥ**

Στο επίκεντρο των ενεργειακών εξελίξεων στην Ανατολική Μεσόγειο επανανοθετούνται οι ΗΠΑ, με αμερικανικές εταιρείες, όπως η Chevron και η Exxon Mobil, να λαμβάνουν θέσεις σε κοιτάσματα και σε πετρελαιοπηθάνες περιοχές σχεδόν όλων των χωρών της περιοχής, δημιουργώντας νέες γεωπολιτικές ισορροπίες.

Στις 16 Φεβρουαρίου, παρουσία του υπουργού Περιβάλλοντος- Ενέργειας Σταύρου Παπασταύρου, υπογράφηκαν οι συμβάσεις του Ελληνικού Δημοσίου με την κοινοπραξία της οποίας ηγείται η Chevron

για την έρευνα και την ανάπτυξη 4 θαλάσσιων οικοπέδων νοτιοδυτικά της Πελοποννήσου, καθώς και νότια και δυτικά της Κρήτης. Λίγες ημέρες νωρίτερα είχαν ανακοινωθεί οι συμφωνίες της Chevron με την Τουρκία και την κρατική εταιρεία ΤΡΑΟ για έρευνες στη Μεσόγειο, ενώ τον Ιανουάριο η ΤΡΑΟ είχε υπογράψει μνημόνιο κατανόησης με τη μονάδα Esso της ExxonMobil Corp για τη διεξαγωγή ερευνών στη Μαύρη Θάλασσα και τη Μεσόγειο.

Οι δύο αμερικανικές εταιρείες εμπλέκονται επίσης σε ερευνητικά ή/και εξορυκτικά πρότζεκτ στο Ισραήλ, στην Κύπρο, στην Αίγυπτο και τη Λιβύη. Στο πλαίσιο αυτό, οι πρόσφατες κινήσεις τους με την Ελλάδα και την Τουρκία ισχυρο-

ποιούν την επιρροή της Ουάσινγκτον στην ευρύτερη περιοχή, χωρίς -μέχρι στιγμής τουλάχιστον- να φαίνεται ότι παίρνουν το μέρος υπέρ της μίας ή της άλλης πλευράς. Πρακτικά, πάντως, η δραστηριοποίηση των αμερικανικών ενεργειακών κολοσσών στην περιοχή λειτουργεί ως εργαλείο γεωπολιτικής επιρροής των ΗΠΑ στην Ανατολική Μεσόγειο με προεκτάσεις τόσο στις σχέσεις Ελλάδας - Τουρκίας όσο και στις σχέσεις της Ουάσινγκτον με την Ευρώπη.

Στο ευρύτερο πλαίσιο που ανοίγει το ενεργειακό «grate game» για το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο της Μεσογείου, τόσο η Ελλάδα όσο και η Τουρκία προσπαθούν να διαμορφώσουν το δικό του «παρών» στις εξελίξεις. Την κινητικότητα που

επέδειξε η Αθήνα από το 2025 για την αξιοποίηση των πιθανών κοιτασμάτων της και τη διαμόρφωση των θαλάσσιων ζωνών επιρροής της ακολουθεί δυναμικά η Τουρκία με τις τελευταίες κινήσεις της, σε συνδυασμό με την προσπάθεια αξιοποίησης του τουρκολιβικού μνημονίου, το οποίο ήλθε μετά το ελληνολιβικό και τις εξελίξεις που ακολούθησαν.

Τουρκία

Η τελευταία συμφωνία της Τουρκίας με τη Chevron αποτελεί ίσως το πιο πρόσφατο παράδειγμα ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ τουρκικών και αμερικανικών ενεργειακών εταιρειών. Η Τουρκία επιδιώκει να μειώσει την εξάρτησή της από εισαγόμενο πετρέλαιο και φυσικό αέριο, ιδιαίτερα από τη Ρωσία, και να βελτιώσει τις σχέσεις με τις ΗΠΑ. Η συνεργασία με τη Chevron θα μπο-

■ Πώς η Ελλάδα ήρθε στο προσκήνιο των ενεργειακών deals παγκοσμίως

■ Ο κομβικός ρόλος του Σταύρου Παπασταύρου και οι υπογραφές με Chevron και ExxonMobil

ρούσε να βοηθήσει την ΤΡΑΟ να φτάσει μελλοντικά σε παραγωγή 1 εκατομμυρίου βαρελιών πετρελαίου ημερησίως, δήλωσε ο υπουργός Ενέργειας της γειτονικής χώρας Αλπαρσλάν Μπαϊρακτάρ. Η ΤΡΑΟ έχει υπογράψει μνημόνιο κατανόησης και με θυγατρική της ExxonMobil για έρευνες τόσο στη Μαύρη Θάλασσα όσο και στη Μεσόγειο Θάλασσα. Παράλληλα η Άγκυρα επιδιώκει ενεργό ρόλο και στα ενεργειακά αποθέματα της Συρίας, στοχεύοντας εντός του 2026 να υπογράψει συμφωνίες που περιλαμβάνουν τόσο την έρευνα/εκμετάλλευση υδρογονανθράκων όσο και την αποκατάσταση ενεργειακών υποδομών που έχουν καταστραφεί από τον πόλεμο. Στις 11 Φεβρουαρίου η Άγκυρα ανακοίνωσε ότι η ΤΡΑΟ κέρδισε παραχωρήσεις σε δύο ερευνητικά μπλοκ στη Λιβύη, ένα χερσαίο και ένα offshore.

Στο πρώτο, το μπλοκ C3, η κρατική εταιρεία πετρελαίων της Τουρκίας συνεργάζεται με την ισπανική Repsol, ενώ στο θαλάσσιο μπλοκ 07 συμμετέχει σε κοινοπραξία με τη Repsol και την ουγγρική MOL. Ενδεικτικό του δυναμισμού με τον οποίο η Τουρκία επιδιώκει να εδραιώσει την παρουσία της στις ενεργειακές εξελίξεις σε όλη την Ανατολική Μεσόγειο είναι και το γεγονός ότι η συμφωνία που υπέγραψε με τη Chevron δεν αφορά μόνο σε συνεργασία για χερσαίες και υπεράκτιες δραστηριότητες έρευνας και παραγωγής πετρελαίου/φυσικού αερίου εντός Τουρκίας, αλλά και σε διεθνές επίπεδο. Πρόκειται για ένα μνημόνιο κατανόησης, που, όπως τουλάχιστον έχει παρουσιαστεί από τον τουρκικό Τύπο, ανοίγει τον δρόμο για κοινές δραστηριότητες και αναμένονται πιο συγκεκριμένες συμφωνίες έργων το επόμενο διάστημα. Μάλιστα, μετά την πρόσφατη επίσκεψη του προέδρου της Τουρκίας Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στην Αίγυπτο και τη θερμή υποδοχή που του επιφύλαξε ο πρόεδρος Αλ Σίσι δεν αποκλείεται να ανακοινωθεί και κάποια πιο εξειδικευμένη συνεργασία στον ενεργειακό τομέα μεταξύ των δύο χωρών. Ας σημειωθεί ότι η Αίγυπτος παίζει κομβικό ρόλο, δεδομένων των συμφωνιών με την Ελλάδα και της γενικότερης προσέγγισής της στην πολιτική του λεγόμενου «3+1» (Ελλάδα - Κύπρος - Ισραήλ +

ΗΠΑ), μία πολιτική έναντι της οποίας η Άγκυρα δεν κρύβει την ενόχλησή της, ιδιαίτερα όσον αφορά την αμυντική συνεργασία Ελλάδας - Ισραήλ.

Ανεξάρτητα από το πώς θα εξελιχθούν όλες αυτές οι κινήσεις, αυτό που είναι πλέον εμφανές είναι ότι βρισκόμαστε σε μία περίοδο ραγδαίων ανακατατάξεων στην Ανατολική Μεσόγειο, καθώς και επαναπροσδιορισμού των σχέσεων της Άγκυρας με τη Δύση. Την ίδια στιγμή, η κινητικότητα της Chevron στην περιοχή με δραστηριότητες ή επαφές σε Ελλάδα, Τουρκία και Λιβύη δείχνει την ευρύτερη στρατηγική τοποθέτηση του αμερικανικού παράγοντα στην Ανατολική Μεσόγειο. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, που όλες αυτές οι κινήσεις πραγματοποιούνται σε μία περίοδο που η Ευρώπη κλείνει τις πόρτες στο ρωσικό αέριο και το πετρέλαιο, έχοντας ήδη αντικαταστήσει το αέριο της Ρωσίας με αμερικανικό, κάτω και από την οξεία πολιτική πίεση του προέδρου των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ. Αλλωστε, οι Βρυξέλλ-

λες ήδη αναγκάζονται να ριξουν «νερό στο κρασί» της δογματικής αντίληψης για την πράσινη ενέργεια, μιας αντίληψης και πολιτικής που επί χρόνια κράτησε στο περιθώριο τις έρευνες για υδρογονάνθρακες στις χώρες-μέλη, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας. Με τον αποκλεισμό του ρωσικού παράγοντα από τη Δύση, όπως εμφανίζεται ως συνέπεια των νέων γεωπολιτικών συνθηκών που διαμόρφωσε ο πόλεμος στην Ουκρανία, αλλά και κάτω από τις πιεστικές ανάγκες της ίδιας της ευρωπαϊκής οικονομίας, το σκληρικό αναδιμορφώνεται. Στο πλαίσιο αυτό, η Τουρκία δείχνει να επιδιώκει την επαναπροσέγγιση με την Ε.Ε., μία επιδίωξη αμφίδρομη, όπως φαίνεται και από τη στάση των Βρυξελλών έναντι της Άγκυρας: Πέρυσι τον Απρίλιο η Μάρτα Κοσ, η Σλοβένα επίτροπος που είναι επιφορτισμένη με την πολιτική διεύθυνσης της Ε.Ε., ύψωσε «κόκκινη κάρτα» στην Άγκυρα για τη φυλάκιση του δημάρχου Κωνσταντινούπολης Εκρέμ Ιμάμογλου, ακυρώνοντας

τότε την προγραμματισμένη επίσκεψή της. Όμως, σήμερα, η ίδια εμφανίζεται να βλέπει την Τουρκία ως «αξιόπιστο εταίρο» της Ε.Ε., επιδιώκοντας ενίσχυση της στρατηγικής εταιρικής σχέσης, κυρίως στον οικονομικό τομέα και... προοπτικά στον αμυντικό.

ΕΤΕπ και Ερντογάν

Πληροφορίες αναφέρουν ότι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων αναμένεται να επαναδραστηριοποιηθεί στην Τουρκία έπειτα από χρόνια, χρηματοδοτώντας δύο έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας συνολικού ύψους 200 εκατ. ευρώ. Σε αυτή τη φάση, η ευρωπαϊκή πλευρά θέτει προϋποθέσεις για την περαιτέρω εμπάθυνση της σχέσης, επισημαίνοντας την ανάγκη αποκατάστασης εμπιστοσύνης και χαρακτηρίζοντας την επανέναρξη των συνομιλιών για το Κυπριακό ως σημαντική ευκαιρία. Την ίδια στιγμή, η έντονη παρουσία των αμερικανικών ενεργειακών κολλοσσών στην Ανατολική Μεσόγειο δείχνει ότι θα υπάρξουν προεκτά-

σεις στον ευρύτερο ανταγωνισμό στην Ανατολική Μεσόγειο, όπου ζητήματα θαλάσσιων ζωνών και ενεργειακών κοιτασμάτων παραμένουν ανοιχτά. Η παρουσία τους τόσο στον ελληνικό όσο και στον τουρκικό ενεργειακό σχεδιασμό θα μπορούσε να λειτουργήσει και ως παράγοντας σταθεροποίησης, καθώς οι μεγάλες πολυεθνικές, όπως η Chevron, αποφεύγουν επενδύσεις σε περιοχές υψηλού νομικού και στρατιωτικού ρίσκου και απαιτούν σαφή ρυθμιστικά και συμβατικά πλαίσια. Όπως σημειώνουν αρκετοί αναλυτές, η ταυτόχρονη παρουσία της Chevron σε σχήματα ερευνών/ παραγωγής υδρογονανθράκων τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Τουρκία δημιουργεί για τη χώρα μας ένα σύνθετο τοπίο, καθώς αυξάνει τον ανταγωνισμό και ενισχύει τον ρόλο της Ουάσινγκτον ως κεντρικού διαμεσολαβητή. Αυτό που είναι σαφές είναι ότι οι εξελίξεις τρέχουν, οι συμμαχίες αναδιτάσσονται και χαμένες ευκαιρίες δεν δικαιολογούνται.

ΔΕΗ

1.700 μαθητές σε 6 νησιά συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Το Πλαστικό μου κι Εγώ»

■ 36 εκπαιδευτικά προγράμματα σε 19 σχολεία σε Κύθνο, Νάξο, Πάτμο, Λέρο, Σάμο, Ικαρία με συμμετοχή 1.700 μαθητών και 135 εκπαιδευτικών

■ Συστήματα φιλτραρίσματος νερού στις σχολικές μονάδες

Της **ΚΥΝΘΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Με τη συμμετοχή 1.700 μαθητών και 135 εκπαιδευτικών ολοκληρώθηκε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Το Πλαστικό μου κι Εγώ», που επεκτάθηκε στα Δωδεκάνησα και το Βορειοανατολικό Αιγαίο, με τη στήριξη της ΔΕΗ. Η συγκεκριμένη δράση επιβεβαιώνει τη σταθερή δέσμευση της ΔΕΗ να στηρίζει προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που απευθύνονται σε μαθητές και σχολικές κοινότητες σε όλες τις περιοχές όπου δραστηριοποιείται. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε από τον Μάρτιο έως τον Δεκέμβριο του 2025 συνολικά σε 19 σχολικές μονάδες σε έξι νησιά (Νάξο, Κύθνο, Πάτμο, Λέρο, Σάμο και Ικαρία), στο πλαίσιο της συνεργασίας του Cyclades Preservation Fund (CPF) με την OPUS. Αντικείμενο του προγράμματος αποτέλεσε η ενημέρωση γύρω από τις επιπτώσεις της πλαστικής ρύπανσης και την προώθηση πρακτικών μείωσης της χρήσης πλαστικού στην καθημερινότητα. Στα σχολεία πραγματοποιήθηκαν συνολικά 36 εκπαιδευτικές δράσεις εντός σχολικής τάξης, με τη χρήση έντυπου και οπτικοακουστικού υλικού και τη συμμετοχή των μαθητών σε διαδραστικές παρουσιάσεις. Η φετινή δράση επικεντρώθηκε σε νησιωτικές περιοχές με αυξημένη εποχική επιβάρυνση λόγω τουρισμού και περιορι-

σμένες υποδομές διαχείρισης απορριμμάτων, όπου το ζήτημα της υπερβολικής χρήσης πλαστικού εντείνεται ιδιαίτερα τους θερινούς μήνες. Μέσα από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις, παρουσιάστηκαν συγκεκριμένα παραδείγματα και πρακτικές για τη μείωση των πλαστικών μίας χρήσης και την επαναχρησιμοποίηση συσκευασιών.

Στο πλαίσιο της δράσης, διανεμήθηκαν επαναχρησιμοποιούμενα παγούρια σε όλους τους μαθητές και τοποθετήθηκαν επτά συστήματα φιλτραρίσματος νερού σε ισάριθμα σχολεία (Κύθνος, Νάξος, Πάτμος, Λέρος, Σάμος, Ικαρία), προσφέροντας τη δυνατότητα σε περισσότερους

από 600 μαθητές και 48 εκπαιδευτικούς να έχουν πρόσβαση σε πόσιμο νερό χωρίς πλαστική συσκευασία.

Η υλοποίηση του προγράμματος βασίστηκε στη συνεργασία με τις σχολικές μονάδες και τις τοπικές κοινότητες, τόσο κατά τον σχεδιασμό όσο και κατά την εφαρμογή των δράσεων. Με τον τρόπο αυτό, τα σχολεία των έξι νησιών λειτούργησαν ως σημεία αναφοράς για τη διάχυση της περιβαλλοντικής πληροφόρησης στις τοπικές κοινωνίες. Παράλληλα, εκπαι-

δευτικοί που συμμετείχαν στο πρόγραμμα αναμένεται να αξιοποιήσουν το υλικό και σε επόμενες σχολικές χρονιές σε άλλες περιοχές της χώρας. Σε όλα τα σχολεία διανεμήθηκαν εκπαιδευτικοί οδηγοί για τους δασκάλους, το βιβλίο «Το Πλαστικό στη Ζωή μας και στο Περιβάλλον» καθώς και ενημερωτικές αφίσες με πρακτικές μείωσης της χρήσης πλαστικού στην καθημερινότητα των παιδιών.

BUSINESSES IN ENERGY

businessesenergy.gr

BITGET WALLET

Τα Crypto Wallets εξελίσσονται σε εφαρμογές καθημερινής χρηματοοικονομικής διαχείρισης

H Bitget, δημοσίευσε πρόσφατα την νέα έκθεση του Bitget Wallet με τίτλο «Everyday Finance Onchain: Key Trends Shaping 2026». Σύμφωνα με την έκθεση, τα crypto wallets εξελίσσονται ολοένα και περισσότερο στο βασικό σημείο πρόσβασης για τις καθημερινές χρηματοοικονομικές δραστηριότητες onchain.

Καθώς η υιοθέτηση των crypto wallets γίνεται ευρύτερα αποδεκτή και ωριμάζει, η έκθεση υποστηρίζει ότι η χρήση τους μετατοπίζεται από την περιστασιακή δραστηριότητα trading με επίκεντρο τις αγορές, προς πιο σταθερές και επαναλαμβανόμενες πρακτικές, όπως οι πληρωμές, η αποταμίευση και η διαχείριση περιου-

σιακών στοιχείων. Το γεγονός αυτό καθιστά τα wallets ως το κομβικό σημείο, όπου η onchain χρηματοοικονομική δραστηριότητα αποκτά ολοένα και ευρύτερη προσβασιμότητα και χρήση. Η έκθεση περιλαμβάνει απόψεις και στοιχεία από συμμετέχοντες του οικοσυστήματος, όπως οι Polygon, Stellar, MoonPay, 1inch, WalletConnect, Base, Sei, Morph, CertiK, Dune και Animoca Brands.

Συγκεκριμένα, η έκθεση αποδίδει την εξέλιξη των crypto wallets σε χρηματοοικονομικά λειτουργικά συστήματα στην ικανότητά τους να συγκεντρώνουν και να ενοποιούν λειτουργίες που παλαιότερα ήταν διαχωρισμένες μεταξύ ανταλλακτριών, τραπεζών και αυτόνομων εφαρμογών. Τα crypto αρχίζουν πλέον να λειτουργούν σαν καθημερινό χρηματοοικονομικό

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Οι ταχύτερα αναπτυσσόμενες στην καινοτομία και

ΜΗΧΑΝΙΑ ΜΕΣΑΙΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

ΝΕΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΟΥΝ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ

Σύμφωνα με την Bain & Company, η αναβάθμιση χαρτοφυλακίου, οι στοχευμένες εξαγορές και συγχωνεύσεις (M&A) και η πρόσβαση στην αγορά των ΗΠΑ οδηγούν σε ενισχυμένη ανάπτυξη τις πιο δυναμικές φαρμακευτικές εταιρείες μεσαίου μεγέθους (κεφαλαιοποίησης) της Ευρώπης

Κατά την τελευταία δεκαετία, ο παγκόσμιος φαρμακευτικός κλάδος καταγράφει σταθερή ετήσια άνοδο της τάξεως του 5%, με τη συνολική του αξία να εκτιμάται στα 1,7 τρισ. δολάρια για το 2025. Παρότι η Ευρώπη αποτελεί την έδρα σημαντικού αριθμού κορυφαίων μεσαίου μεγέθους φαρμακευτικών επιχειρήσεων, παρατηρείται ότι δεν συμβαδίζουν όλες με τους γενικούς αναπτυξιακούς ρυθμούς του τομέα. Η νέα έκθεση της Bain & Company με τίτλο «Accelerating Growth and Innovation in European Midcap Pharma», αναδεικνύει ένα διευρυνόμενο χάσμα επιδόσεων εντός της αγοράς. Ενώ ορισμένες εταιρείες παραμένουν προσπλωμένες σε συμβατικά χαρτοφυλάκια προϊόντων και τοπικής εμβέλειας αγορές, μια διακριτή ομάδα πρωτοπόρων αναπτύσσεται δυναμικά, επενδύοντας συστηματικά στην καινοτομία και επεκτείνοντας το επιχειρηματικό της αποτύπωμα πέρα από τα ευρωπαϊκά σύνορα.

Ενώ ορισμένοι παίκτες παραμένουν προσκολλημένοι σε ώριμα χαρτοφυλάκια και αγορές τοπικής εμβέλειας, μια

διακριτή ομάδα -την οποία η Bain χαρακτηρίζει ως «portfolio shifters» αναδιαμορφώνει το σκηνικό. Μέσα από τη στρατηγική στροφή προς καινοτόμες θεραπείες, ιδίως στον τομέα των σπάνιων παθήσεων, και την εδραίωση παρουσίας στην αγορά των ΗΠΑ, οι εταιρείες αυτές επιτυγχάνουν διπλάσιους ρυθμούς ανάπτυξης συγκριτικά με τον υπόλοιπο κλάδο, καταγράφοντας ετήσια αύξηση εσόδων της τάξεως του 8%. Η ανάλυση της Bain καταγράφει τη στρατηγική προσαρμογής ορισμένων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στις διεθνείς προκλήσεις - μια εξέλιξη με προφανή σημασία για επιμέρους αγορές, όπως η ελληνική, όπου η ανάδειξη της καινοτομίας στον κλάδο της φαρμακοβιομηχανίας αποτελεί βασική πρόκληση.

«Καθώς οι πιέσεις στις δημόσιες δαπάνες υγείας στην Ευρώπη εντείνονται και το πλαίσιο τιμολόγησης μεταβάλλεται διαρκώς, το χάσμα επιδόσεων μεταξύ των φαρμακευτικών εταιρειών που καινοτομούν και εκείνων που παραμένουν προσκολλημένες σε παραδοσιακά μοντέλα λειτουργίας αναμένεται να διευρυνθεί», δήλωσε ο Valerio Di Filippo, Senior Partner και Επικεφαλής του Τομέα Υγείας & Βιοεπισημών της Bain &

Company για την περιοχή ΕΜΕΑ. «Δεν υπάρχει μία ενιαία συνταγή επιτυχίας. Ωστόσο, για τις μεσαίου μεγέθους ευρωπαϊκές φαρμακοβιομηχανίες, η στρατηγική επανατοποθέτηση καθίσταται επιτακτική. Η μετάβαση αυτή οφείλει να είναι σταδιακή αλλά αποφασιστική, βασισμένη σε έναν συνδυασμό στοχευμένων εξαγορών και συγχωνεύσεων (M&A), πειθαρχημένης κατανομής κεφαλαίων και ουσιαστικής ενίσχυσης των επιχειρησιακών τους δυνατοτήτων».

Πέντε παράγοντες που αναδιαμορφώνουν τον κλάδο της φαρμακοβιομηχανίας παγκοσμίως

Κατά την τελευταία δεκαετία, πέντε βασικές τάσεις επαναπροσδιορίζουν το λειτουργικό μοντέλο των φαρμακευτικών επιχειρήσεων μεσαίου μεγέθους σε διεθνές επίπεδο:

■ **Επιτάχυνση της Καινοτομίας:** Οι εξελίξεις στην Τεχνητή Νοημοσύνη, τις γονιδιακές θεραπείες και την εξατομικευμένη ιατρική δημιουργούν νέες προοπτικές, αυξάνοντας παράλληλα κατακόρυφα τις απαιτήσεις του ανταγωνισμού.

■ **Η Παχυσαρκία ως Μοχλός Βραχυπρόθεσμης Ανάπτυξης:** Οι θεραπείες GLP-1 (για την απώλεια βάρους και τον διαβήτη) αποτελούν πλέον την επενδυτική αιχμή του κλάδου, αναδιτάσσοντας τις προτεραιότητες στα καρτοφυλάκια υπό ανάπτυξη (R&D pipelines).

■ **Στροφή προς την «Εξωτερική Άντληση» Καινοτομίας:** Καθώς οι εσωτερικές διαδικασίες Έρευνας & Ανάπτυξης (R&D) κρίνονται συχνά χρονοβόρες και κοστοβόρες, οι εταιρείες επιστρατεύουν στρατηγικές εξαγορών, συγχωνεύσεων και αδειοδοτήσεων (licensing) για την ταχεία ενδυνάμωση των καρτοφυλακίων τους.

■ **Ανακατάταξη του Παγκόσμιου Χάρτη Καινοτομίας:** Ενώ οι ΗΠΑ παραμένουν ο κυρίαρχος πόλος, η Κίνα αναδεικνύεται σε ισχυρό αντίβαρο. Η Ευρώπη αντιμετωπίζει τον κίνδυνο της υστέρησης, εάν δεν προχωρήσει σε μια γενναία στρατηγική αναπροσαρμογή.

■ **Εντατικοποίηση των Τιμολογιακών Πιέσεων:** Οι νομοθετικές αλλα-

γές, κυρίως στην αγορά των ΗΠΑ, συμπιέζουν τα περιθώρια κέρδους. Η βιωσιμότητα εξαρτάται πλέον από την ανάπτυξη θεραπειών με υψηλό βαθμό διαφοροποίησης και τη χάρση στοχευμένων στρατηγικών διείσδυσης στην αγορά (go-to-market strategies).

Συνολικά, η προσήλωση στο status quo δεν αποτελεί πλέον βιώσιμη επιλογή. Για τις ευρωπαϊκές φαρμακευτικές εταιρείες, η επόμενη ημέρα απαιτεί στρατηγική σαφήνεια, ευελιξία στη λήψη αποφάσεων και έναν αποφασιστικό προσανατολισμό προς τις διεθνείς αγορές.

Δύο πορείες με διαφορετικά αποτελέσματα: «Legacy anchors» vs. «Portfolio shifters»

Η έκθεση της Bain προσδιορίζει δύο διακριτά μοντέλα μεταξύ των μεσαίου μεγέθους ευρωπαϊκών φαρμακευτικών επιχειρήσεων, με την απόκλιση στις επιδόσεις τους να διευρύνεται συστηματικά. Από τη μία πλευρά τοποθετούνται οι «legacy anchors»: εταιρείες που εστιάζουν σε ώριμα σκευάσματα και κατά κύριο λόγο στην ευρωπαϊκή αγορά. Προσφέρουν σταθερότητα, αλλά έρχονται αντιμέτωπες με περιορισμένους ρυθμούς ανάπτυξης.

Από την άλλη πλευρά, βρίσκονται οι «portfolio shifters»: εταιρείες που μετασχηματίζουν ενεργά τη δραστηριότητά τους μέσω στοχευμένων εξαγορών και αδειοδοτήσεων καινοτόμων προϊόντων -ιδιαιτέρα στον τομέα των σπάνιων παθήσεων- εξασφαλίζοντας άμεση πρόσβαση στην αγορά των ΗΠΑ. Αυτές οι επιχειρήσεις έχουν σχεδόν διπλασιάσει τα περιθώρια EBITDA (προσεγγίζοντας το 30%) και επενδύουν πλέον το 18-20% των εσόδων τους στην Έρευνα και Ανάπτυξη (R&D).

Αξιοσημείωτο είναι ότι δεν ανέπτυξαν την παρουσία τους στις ΗΠΑ εκ του μηδενός. Αντίθετα, απέκτησαν εμπορικά προϊόντα με εδραιωμένες πωλήσεις, περιορίζοντας το ρίσκο, διασφαλίζοντας άμεσες αποδόσεις και επιταχύνοντας την εξοικείωση με το ρυθμιστικό και εμπορικό περιβάλλον. Το αποτέλεσμα είναι ένα διπλό μοντέλο καρτοφυλακίου, όπου οι σταθερές ταμειακές ροές από την Ευρώπη χρηματοδοτούν την

υψηλή ανάπτυξη και την καινοτομία στις διεθνείς αγορές.

Ο Φαρμακευτικός Κλάδος στην Ελλάδα: Στρατηγικές Προοπτικές και Αναπτυξιακές Ευκαιρίες

Ο φαρμακευτικός κλάδος αποτελεί έναν από τους πλέον δυναμικούς και εξωστρεφείς τομείς της ελληνικής οικονομίας. Το 2024, οι εξαγωγές φαρμακευτικών προϊόντων ανήλθαν σε 2,8 δις. ευρώ, αντιπροσωπεύοντας το 5,7% των συνολικών εξαγωγών αγαθών της χώρας. Με την επίδοση αυτή, ο κλάδος αναδείχθηκε στον δεύτερο σημαντικότερο εξαγωγικό πυλώνα της Ελλάδας, μετά τα ορυκτά καύσιμα. Παράλληλα, καταγράφεται σταθερή επενδυτική δραστηριότητα στην Έρευνα και Ανάπτυξη, με τις σχετικές δαπάνες να διαμορφώνονται στα 161 εκατ. ευρώ το 2022, ενώ από το 1995 έχουν πραγματοποιηθεί περισσότερες από 2.000 κλινικές μελέτες στη χώρα. Τα στοιχεία αυτά επιβεβαιώνουν τη συστηματική ενίσχυση του επιστημονικού και παραγωγικού αποτυπώματος του κλάδου.

Ωστόσο, σύμφωνα με την ανάλυση της Bain & Company, η μελλοντική ανταγωνιστικότητα των φαρμακευτικών επιχειρήσεων μεσαίου μεγέθους, όπως πολλές ελληνικές, θα εξαρτηθεί λιγότερο από το μέγεθός τους και περισσότερο από τις στρατηγικές επιλογές τους: τους τομείς καινοτομίας στους οποίους θα επενδύσουν, τις αγορές-στόχους που θα επιλέξουν και την ταχύτητα με την οποία θα αναπτύξουν κρίσιμες επιχειρησιακές ικανότητες.

Οι ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες συμμετέχουν ήδη ενεργά στις παγκόσμιες εφοδιαστικές αλυσίδες. Το επόμενο στρατηγικό βήμα αφορά την αναβάθμιση της θέσης τους στην αλυσίδα αξίας, μέσα από στοχευμένη καινοτομία, διεθνείς συνεργασίες και επιλεκτικές εξαγορές ή συγχωνεύσεις (M&A). Όπως δείχνει το παράδειγμα κορυφαίων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης, ο συνδυασμός εγχώριας τεχνογνωσίας με διεθνή στρατηγική προσέγγιση μπορεί να ανοίξει νέους δρόμους βιώσιμης ανάπτυξης και μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας.

THE GAME NEVER STOPS

e-basket.gr

GROK

Το chatbot σκαρφάλωσε στο Top 3 της Τεχνητής Νοημοσύνης

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΑΔΗ

Tο Grok, το chatbot τεχνητής νοημοσύνης που αναπτύχθηκε από την xAI του Έλον Μασκ, ξεπέρασε σε επισκεψιμότητα ιστότοπου τον Ιανουάριο τον κινεζικής κατασκευής ανταγωνιστή του, DeepSeek, και έγινε το τρίτο μεγαλύτερο chatbot στον κόσμο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Similarweb, αν και εξακολουθεί να υστερεί σημαντικά σε σχέση με το ChatGPT και το Gemini. Το Grok συγκέντρωσε περίπου 314 εκατομμύρια επισκέψεις στον ιστότοπό του παγκοσμίως τον Ιανουάριο, σημειώνοντας μεγάλη αύξηση σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2025, όταν κατέγραψε 271,2 εκατ. επισκέψεις, με την επισκεψιμότητά του να αυξάνεται για τέταρτο διαδοχικό μήνα. Το κινεζικό chatbot τεχνητής νοημοσύνης DeepSeek έμεινε πίσω από το Grok τον Ιανουάριο, καταγράφοντας 298,3 εκατ. επισκέψεις στον ιστότοπό του, επίδοση μειωμένη σε σχέση με τον Δεκέμβριο, όταν κατέγραψε 328,9 εκατ. επισκέψεις.

Η αυξημένη δραστηριότητα του Grok φαίνεται να οφείλεται στην αύξηση των νέων χρηστών, σύμφωνα με τη Similarweb, η οποία διαπίστωσε ότι το 53,8%, των μοναδικών επισκεπτών του Grok τον Ιανουάριο ήταν νέοι χρήστες - το υψηλότερο ποσοστό νέων χρηστών σε σύγκριση με όλα τα μεγάλα chatbot. Το ChatGPT της OpenAI εξακολουθεί να είναι ο ηγέτης των chatbot AI, καταγράφοντας 5,7 δισ. επισκέψεις στον ιστότοπό του τον Ιανουάριο, ενώ το Google Gemini κατέλαβε τη δεύτερη θέση με 2,1 δισ. επισκέψεις.

Το Claude της Anthropic ήταν στην 5η θέση με 202,9 εκατομμύρια επισκέψεις.

Η Similarweb επισημάνα ότι οι εκτιμήσεις για τις επισκέψεις στον ιστότοπο του Grok αφορούν μόνο τον αυτόνομο ιστότοπό του και δεν λαμβάνουν υπόψη τη χρήση του chatbot που είναι ενσωματωμένο στην πλατφόρμα X. Μπορεί κάποιο AI chatbot να φτάσει το ChatGPT; Η χρήση του Gemini έχει αυξηθεί εντυπωσιακά τους τελευταίους μήνες, καθώς η ανάπτυξη του ChatGPT φαίνεται να έχει επιβραδυνθεί. Το ChatGPT είχε τον ίδιο αριθμό επισκέψεων στον ιστότοπό του -5,7 δισεκατομμύρια- τον Ιούλιο του 2025 και τον Ιανουάριο του 2026,

σύμφωνα με τη Similarweb, ενώ η χρήση του Gemini τριπλασιάστηκε σε αυτό το 6μηνο, από τις 700 εκατ. επισκέψεις στις 2,1 δισ. Το Gemini ήταν επίσης το chatbot με την ταχύτερη ανάπτυξη τον Ιανουάριο, σημειώνοντας αύξηση άνω του 19% σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο.

Το ChatGPT έφτασε στο αποκορύφωμα των μηνιαίων επισκέψεων στον ιστότοπό του τον περασμένο Οκτώβριο, όταν έπιασε τις 6,2 δισ. επισκέψεις, για να ακολουθήσει ελαφρά κάμψη. Το X του Μασκ σημείωσε αύξηση κατά 2,7% στις επισκέψεις στον ιστότοπο μεταξύ Δεκεμβρίου και Ιανουαρίου, στα 4,54 δισ. Το X ήταν ο βος σε επισκεψιμότητα ιστότοπος τον Ιανουάριο, πίσω από το Google, το YouTube, το Facebook, το Instagram και το ChatGPT. Ωστόσο, το X βρήκε μπροστά του το Threads του Μαρκ Ζάκερμπεργκ στα κινητά. Τον Ιανουάριο, το Threads, που ανήκει στη Meta, αύξησε το προβάδισμά του

έναντι του X, καταγράφοντας 143,2 εκατομμύρια ενεργούς χρήστες καθημερινά σε κινητές συσκευές παγκοσμίως τις δύο πρώτες εβδομάδες του έτους, με το X την ίδια περίοδο να έχει 126,2 εκατ. ενεργούς χρήστες καθημερινά.

Η xAI "έχασε" δύο συνιδρυτές της τις τελευταίες ημέρες. Ο ερευνητής Τζιμί Μπα ανακοίνωσε την Τρίτη ότι θα αποχωρήσει από την xAI. Ο ίδιος δεν διευκρίνισε τον λόγο της αποχώρησής του, ωστόσο η Financial Times ανέφερε ότι ο Μπα αποχώρησε εν

μέσω εντάσεων στην τεχνική ομάδα λόγω των απαιτήσεων για βελτίωση της απόδοσης του μοντέλου τεχνητής νοημοσύνης της εταιρείας.

Ο Τόνι Γου ανακοίνωσε με ανάρτησή του στο X τη Δευτέρα ότι παραιτήθηκε από την xAI, σημειώνοντας ότι "ήρθε η ώρα για το επόμενο κεφάλαιο της ζωής μου". Τους τελευταίους μήνες, αποχώρησαν και άλλα ιδρυτικά μέλη της εταιρείας, με αποτέλεσμα να έχουν μείνει πλέον στην εταιρεία οι μισοί από τους συνιδρυτές της. Σύμφωνα με τους Financial Times, ορισμένοι υπάλληλοι είχαν παραπονεθεί ότι ο Μασκ είχε παράλογες απαιτήσεις για να προλάβουν ανταγωνιστές όπως η OpenAI, ενώ το προσωπικό βρέθηκε αντιμέτωπο με έντονες αντιδράσεις για "σεξουαλικά άσεμνα deepfakes" που δημιουργήθηκαν με την τεχνολογία Grok, και έγινε αντικείμενο ρυθμιστικών ερευνών στην Ευρώπη.

ThePod.gr

Βάλε ακουστικά

www.thepod.gr

Η ενέργεια συναντά τον πολιτισμό

Το Φυσικό Αέριο Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας συνοδοιπόρος του Βιομηχανικού Μουσείου Φωταερίου

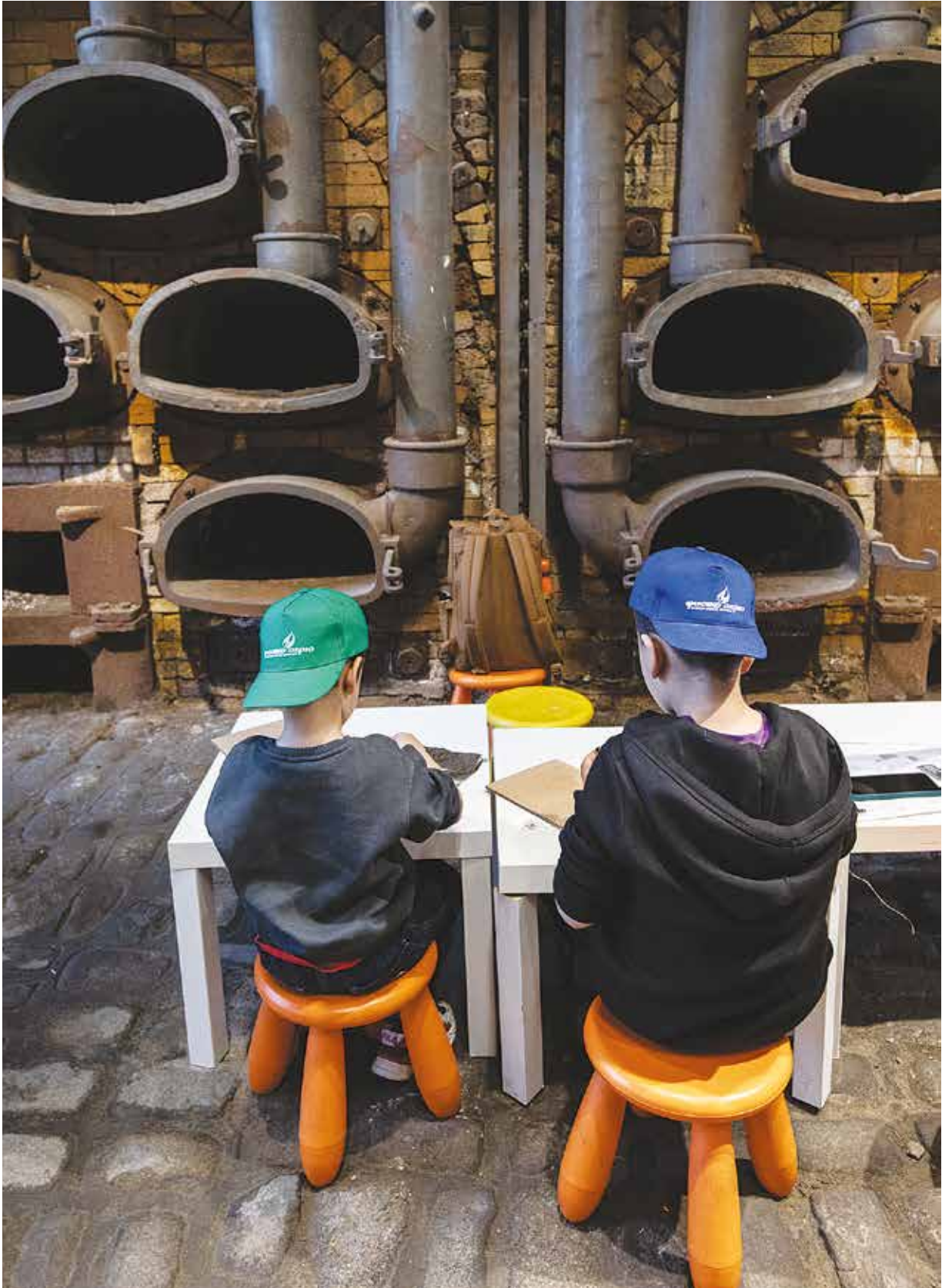
Από την αρχή της λειτουργίας στη σύγχρονη μορφή της, ως Φυσικό Αέριο Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας αλλά και παλαιότερα ως Φωταέριο Αθηνών, η εταιρεία βρίσκεται στον πυρήνα της ενεργειακής ιστορίας της Αθήνας, τροφοδοτώντας την πόλη με ενέργεια και τις γενιές της με προοπτική. Με αυτή τη βαθιά ιστορική σύνδεση ως αφηγητή, το Φυσικό Αέριο στηρίζει έμπρακτα τις δράσεις του Βιομηχανικού Μουσείου Φωταερίου της Τεχνόπολης Δήμου Αθηναίων για το 2026, επιστρέφοντας συμβολικά εκεί όπου όλα ξεκίνησαν. Λειτουργώντας σαν ζωντανή γέφυρα ανάμεσα στο χθες και το αύριο το Φυσικό Αέριο ενισχύει ένα πλούσιο πρόγραμμα εκπαιδευτικών και πολιτιστικών δράσεων που σχεδιάζει η ομάδα του Βιομηχανικού Μουσείου Φωταερίου και απευθύνονται σε παιδιά, νέους, οικογένειες και σχολικές ομάδες, προσφέροντας εμπειρίες που εμπνέουν, αφυπνίζουν και συνδέουν.

Στο επίκεντρο βρίσκονται οι σχολικές ξεναγήσεις και τα εκπαιδευτικά προγράμματα στο Μουσείο, μέσα από τα οποία τα παιδιά ανακαλύπτουν την ιστορία και τη λειτουργία του εργοστασίου φωταερίου της Αθήνας. Στα εικαστικά εργαστήρια για οικογένειες τα σαββατοκύριακα, οι

συμμετέχοντες γνωρίζουν βιωματικά τη βιομηχανική ιστορία της πόλης και έρχονται σε επαφή με τις πρώτες ύλες και τις μηχανές του παλιού εργοστασίου. Παράλληλα, οι ξεναγήσεις ενηλίκων και μια ευρεία γκάμα μουσικών και καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων διαμορφώνουν ένα πολυεπίπεδο πολιτιστικό πρόγραμμα, για τους επισκέπτες όλων των ηλικιών.

Το Βιομηχανικό Μουσείο Φωταερίου, με περισσότερα από δέκα χρόνια λειτουργίας και πάνω από 150.000 μαθητές να έχουν περάσει τις πύλες του, αποτελεί σήμερα έναν ζωντανό φορέα πολιτισμού και εκπαίδευσης, αλλά και έναν τόπο όπου η βιομηχανική κληρονομιά της Αθήνας παραμένει παρούσα και ενεργή.

Για το Φυσικό Αέριο Ελληνική Εταιρεία Ενέργειας, αυτή η συνέργεια έχει ιδιαίτερη συναισθηματική αξία. Είναι μια επιστροφή στο πρώτο του «σπίτι», μια πράξη τιμής στις ρίζες του και μια υπενθύμιση ότι η ενέργεια δεν αφορά μόνο την τεχνολογία, αλλά κυρίως τους ανθρώπους. Από το 1857 έως σήμερα, η εταιρεία συνεχίζει να δίνει την ενέργειά της για να προχωρά μπροστά κάθε γενιά — επενδύοντας σε βιώσιμες λύσεις, αλλά και σε δράσεις με ουσιαστικό κοινωνικό, εκπαιδευτικό και πολιτιστικό αποτύπωμα.

SPITOGATOS

Εκπλήξεις στην Αττική

Οι 2 νέοι «μαγνήτες» για κατοικία και οι αλλαγές στην αγορά γης

Εξαιρετικό ενδιαφέρον έγκρυβε και φέτος η παρουσίαση των στατιστικών της πλατφόρμας Spitogatos, που έγινε πρόσφατα στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, στο πλαίσιο της εκδήλωσης «Ελλάδα 2026. Επιχειρείν, Ακίνητα, Επενδύσεις», του επενδυτή και αναλυτή Ηλία Παπαγεωργιάδη. Για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά ήταν παρών στην εκδήλωση ο CEO του Spitogatos Δημήτρης Μελαχροινός, που μαζί με τον διοργανωτή και τον δημοσιογράφο Πάυλο Πανταζόπουλο, ανέλυσαν τα δεδομένα. Τα στατιστικά του Spitogatos και η ανάλυση των αναζητήσεων των χρηστών κατά τη διάρκεια του 2025 και η σύγκρισή τους με τα προηγούμενα έτη, έγιναν έτσι ώστε να κατανοήσουμε τις αθόρυβες αλλαγές και τις τάσεις της αγοράς για το μέλλον. Τα ευρήματα που ξεχώρισαν είναι:

Ο Πειραιάς στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος

Με πολλές περιοχές στην Αττική να μην θεωρούνται πλέον «προσιτές» για τον μέσο αγοραστή ακινήτου, το 2025 ανέδειξε 2 σημεία που λειτούργησαν ως «μαγνήτες» του ενδιαφέροντος του κοινού. Η πρώτη έκπληξη είναι ο Πειραιάς! Με αρκετές στάσεις μετρό και τιμές που ακόμη θεωρούνται πιο «προσιτές», το μεγάλο λιμάνι της Αττικής σκαρφάλωσε στις πρώτες θέσεις σχεδόν σε κάθε κατηγορία!

- 2ος στις αναζητήσεις για αγορά κατοικίας (από 5ος το 2024)
- 2ος στις αναζητήσεις για ενοίκια κατοικίας (από 6ος το 2022-2024)
- Για πρώτη φορά στη δεκάδα των αναζητήσεων για γη (9ος)

«Αυτή η εκτόξευση δείχνει ότι η περιοχή συγκεντρώνει πλέον το ενδιαφέρον κάθε κατηγορίας ενδιαφερομένων, ξεπερνώντας περιοχές που για χρόνια ήταν στην κορυφή.

Με δεδομένο ότι η αναζήτηση για τον «Δήμο Αθηναίων» περιλαμβάνει στην πράξη πολλές περιοχές, δεν είναι παράλογο να εκτιμήσουμε πως ο Πειραιάς ίσως και να βρέθηκε στην κορυφή του ενδιαφέροντος πέρσι» σχολίασε ο CEO του Spitogatos Δημήτρης Μελαχροινός.

Το Περιστέρι μπαίνει δυναμικά στον χάρτη

Η δεύτερη έκπληξη ήταν η ραγδαία άνοδος του Περιστερίου. Επίσης με στάσεις μετρό στα όριά του, η συνοικία αυτή της Αττικής προσέλκυσε το ενδιαφέρον των πολιτών, αλλάζοντας τα δεδομένα!

- 6ο στις αναζητήσεις για αγορά κατοικίας (ενώ δεν ήταν ποτέ στην πρώτη 10άδα την περίοδο 2022 – 2024)
- 3ο στις αναζητήσεις για ενοίκια κατοικίας (επίσης εκτός δεκάδας τα προηγούμενα χρόνια)
- 4ο στις αναζητήσεις για καταστήματα και 3ο στις αναζητήσεις για αποθήκες

«Η μεγάλη άνοδος του Περιστερίου, όπως και στην περίπτωση του Πειραιά, δείχνει ότι το μετρό και η βελτίωση μίας περιοχής μπορούν να αλλάξουν τα δεδομένα. Με την άνοδο των τιμών σε πολλά άλλα σημεία της Αττικής, το Περιστέρι συγκεντρώνει το ενδιαφέρον πολλών, κάτι που φαίνεται και από τις γρήγορες πωλήσεις των περισσότερων νεόδμητων ακινήτων στην περιοχή» σχολίασε ο Ηλίας Παπαγεωργιάδης.

Ενοίκια: Οι μεγάλες τιμές σε πολλά σημεία «στέλνουν» τον κόσμο σε νέες περιοχές

Μελετώντας με προσοχή τα αποτελέσματα των αναζητήσεων για ενοικιάσεις, διαπιστώνουμε ότι οι αλλαγές δεν περιορίστηκαν στον Πειραιά και το Περιστέρι, αλλά επεκτάθηκαν και σε νέες περιοχές.

Έτσι για πρώτη φορά στη δεκάδα του 2025 εμφανίστηκαν το Αιγάλεω και η Νέα Ιωνία, κάτι που δεν περίμεναν πολλοί.

«Μετά από μία τριετία όπου περίπου οι ίδιες περιοχές μονοπωλούσαν το ενδιαφέρον του κόσμου, το 2025 είδαμε σημαντικές αλλαγές στις αναζητήσεις για ενοικίαση:

ΕΛΛΑΔΑ, 2026
ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ, ΑΚΙΝΗΤΑ, ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

spitogatos Αττική 2022 - 2025

Top 10 περιοχές σε αναζητήσεις για πώληση κατοικίας

	2022	2023	2024	2025
1	Δήμος Αθηνών	Δήμος Αθηνών	Δήμος Αθηνών	Δήμος Αθηνών
2	Γλυφάδα	Γλυφάδα	Γλυφάδα	Πειραιάς
3	Χαλάνδρι	Χαλάνδρι	Χαλάνδρι	Γλυφάδα
4	Κηφισιά	Κηφισιά	Κηφισιά	Χαλάνδρι
5	Μαρούσι	Πειραιάς	Πειραιάς	Κηφισιά
6	Νέα Σμύρνη	Μαρούσι	Μαρούσι	Πεντέλη
7	Πειραιάς	Νέα Σμύρνη	Νέα Σμύρνη	Μαρούσι
8	Παλαιό Φάληρο	Παλαιό Φάληρο	Παλαιό Φάληρο	Παλαιό Φάληρο
9	Καλλιθέα	Καλλιθέα	Καλλιθέα	Νέα Σμύρνη
10	Αγία Παρασκευή	Αγία Παρασκευή	Αγία Παρασκευή	Καλλιθέα

ΕΛΛΑΔΑ, 2026
ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ, ΑΚΙΝΗΤΑ, ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

spitogatos Αττική 2022 - 2025

Top 10 περιοχές σε αναζητήσεις για ενοίκιο κατοικίας

	2022	2023	2024	2025
1	Δήμος Αθηνών	Δήμος Αθηνών	Δήμος Αθηνών	Δήμος Αθηνών
2	Καλλιθέα	Γλυφάδα	Καλλιθέα	Πειραιάς
3	Γλυφάδα	Καλλιθέα	Χαλάνδρι	Πεντέλη
4	Νέα Σμύρνη	Χαλάνδρι	Γλυφάδα	Χαλάνδρι
5	Χαλάνδρι	Νέα Σμύρνη	Νέα Σμύρνη	Καλλιθέα
6	Πειραιάς	Πειραιάς	Πειραιάς	Γλυφάδα
7	Μαρούσι	Μαρούσι	Μαρούσι	Μαρούσι
8	Ζωγράφου	Παλαιό Φάληρο	Ζωγράφου	Αιγάλεω
9	Παλαιό Φάληρο	Ζωγράφου	Παλαιό Φάληρο	Νέα Σμύρνη
10	Πεντέλη	Κηφισιά	Ηλιούπολη	Νέα Ιωνία

ΕΛΛΑΔΑ, 2026
ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ, ΑΚΙΝΗΤΑ, ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

spitogatos Αττική 2022 - 2025

Top 10 περιοχές σε αναζητήσεις για πώληση γης

	2022	2023	2024	2025
1	Δήμος Αθηνών	Δήμος Αθηνών	Δήμος Αθηνών	Δήμος Αθηνών
2	Αγία Παρασκευή	Αγία Παρασκευή	Κηφισιά	Λαριούς
3	Βριλησσά	Βριλησσά	Χαλάνδρι	Αρτέμιδα (Παύται)
4	Ηράκλειο	Εκάλη	Γλυφάδα	Κηφισιά
5	Κηφισιά	Ηράκλειο	Αρτέμιδα (Παύται)	Γλυφάδα
6	Μαρούσι	Κηφισιά	Μαρούσι	Μαρούσι
7	Μιλιάδα	Μαρούσι	Βάρη - Βάρκιζα	Μαρούτευλο
8	Νέα Ερυθραία	Μιλιάδα	Βούλα	Χαλάνδρι
9	Χαλάνδρι	Νέα Ερυθραία	Αγία Παρασκευή	Πειραιάς
10	Αλιμος	Νέα Ψυχά	Μαρούτευλο	Γέρακος

■ 3 δημοφιλείς περιοχές στα νότια προάστια, η Γλυφάδα, η Καλλιθέα και η Νέα Σμύρνη, υποχώρησαν στην κατάταξη

■ Το Παλαιό Φάληρο βγήκε από τη δεκάδα

■ Ενώ το Αιγάλεω που έχει στάση μετρό έφτασε στην 8η θέση και η Νέα Ιωνία στη 10η. «Η αγορά δείχνει να

προσαρμόζεται στα νέα δεδομένα τιμών στην Αττική και το βλέπουμε ανάγλυφα στις αναζητήσεις του κόσμου», σχολίασε ο κ. Μελαχροινός.

«Οι πολίτες αναζητούν εναλλακτικές και δείχνουν διατεθειμένοι να δοκιμάσουν νέες περιοχές που θα συνδυάσουν την κάλυψη των στεγαστικών τους αναγκών με το διαθέσιμο εισόδη-

μά τους. Θα σταθώ στη Νέα Ιωνία, που τραβάει το ενδιαφέρον ως μία πιο προσιτή επιλογή στα Βόρεια Προάστια. Είναι μία από τις περιοχές που παρουσίασα και στην ανάλυσή μου για την κατεύθυνση της αγοράς το 2026 + τις προβλέψεις μου για τη νέα χρονιά. Φυσικά στα Βόρεια το Χαλάνδρι παραμένει η πρώτη επιλογή» επισήμανε ο κ. Παπαγεωργιάδης.

Την ίδια ώρα οι αναζητήσεις για γη στην Αττική ανέδειξαν επίσης σημαντικές μετατοπίσεις του ενδιαφέροντος των επενδυτών:

- Οι Αχαρνές εκτοξεύθηκαν στη 2η θέση, χωρίς πρότερη παρουσία στη δεκάδα!
- Το ανατολικό μέτωπο της Αττικής συνεχίσει την ανάδυση που ξεκίνησε το 2024.
- Η περιοχή της Αρτέμιδας και Λούτσας έφτασε στην 3η θέση (από 5η την προηγούμενη χρονιά), ενώ και το Μαρκόπουλο βρέθηκε στην 7η (από τη 10η)
- Ο Πειραιάς μπήκε για πρώτη φορά στη δεκάδα

■ Το ίδιο συνέβη και με τον Γέρακα «Χρειάστηκε να διπλοτοσεκάρω τις Αχαρνές, για να βεβαιωθώ ότι δεν έγινε κάποιο λάθος, όμως το αποτέλεσμα είναι σωστό. Το ενδιαφέρον για την περιοχή πολλαπλασιάστηκε το 2025, κυρίως για σημεία που θεωρούνται ως «φθηνότερες εναλλακτικές για διαμονή στα Βόρεια Προάστια». Παράλληλα η Ανατολική Αττική επιβεβαίωσε ότι η άνοδος του 2024 δεν ήταν παροδική και πλέον δείχνει να ενδιαφέρει όλο και μεγαλύτερο κοινό» τόνισε ο κ. Μελαχροινός.

«Η άνοδος του Γέρακα δείχνει ξεκάθαρα την αναζήτηση καλύτερων τιμών στον Βορρά από πολλούς ανθρώπους. Όσα παρουσιάσαμε το 2024 για την Ανατολική Αττική τα είδαμε να επιβεβαιώνονται στην πράξη το 2025 με άνοδο των τιμών στην περιοχή. Το αυξημένο ενδιαφέρον υποδηλώνει πως δεν έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια ανόδου εκεί» συμπλήρωσε ο κ. Παπαγεωργιάδης.

ΔΙΚΤΥΟ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η νέα πρωτοβουλία της Ελληνικό της τοπικής οικονομίας του Δήμου

Ένα σύγχρονο πρόγραμμα συμβουλευτικής και υποστήριξης, που δίνει χώρο στις ιδέες και προοπτική στην τοπική επιχειρηματικότητα μέσα από συνέργειες

Η Ελληνικός Χρυσός ανακοίνωσε την υλοποίηση του Δικτύου Τοπικής Επιχειρηματικότητας, μίας νέας πρωτοβουλίας που αποσκοπεί στη συστηματική ενίσχυση υφιστάμενων και νέων επιχειρηματιών στον Δήμο Αριστοτέλη. Το πρόγραμμα λειτουργεί σύμφωνα με τη μεθοδολογία Enterprise Facilitation του Sirolli Institute και εστιάζει στην ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων, παράλληλων της μεταλλευτικής, μέσω της επιχειρηματικής καθοδήγησης και της δικτύωσης με την τοπική αγορά.

Στόχος του προγράμματος είναι να ενισχύσει τη δημιουργία και ανάπτυξη τοπικών επιχειρήσεων, να προωθήσει τη συνεργασία μεταξύ των επαγγελματιών και φορέων της περιοχής, καθώς και να δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για καινοτομία και βιώσιμη ανάπτυξη. Μέσω στοχευμένων δράσεων δικτύωσης, συμβουλευτικής και τεχνικής υποστήριξης, οι ωφελούμενες επιχειρήσεις, έχουν την ευκαιρία να επεκτείνουν τις συνεργασίες τους και να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους σε τοπικό και εθνικό επίπεδο.

Το πρόγραμμα τέθηκε σε πλήρη εφαρμογή με την εκπαίδευση τοπικής ομάδας έργου, αποτελούμενης από 20 εθελοντές επαγγελματίες του Δήμου

Αριστοτέλη, οι οποίοι προσφέρουν τεχνική υποστήριξη και πρόσβαση σε ισχυρά επιχειρηματικά δίκτυα και εργαλεία, και έκτοτε έχει αναπτύξει σημαντικό κύκλο συμμετοχής.

Το πρόγραμμα έχει παρουσιαστεί σε ενημερωτικές εκδηλώσεις σε όλες τις κοινότητες του Δήμου Αριστοτέλη, καθώς και σε Πολύγυρο και Σταυρό. Συνολικά έχουν ενημερωθεί 648 πολίτες, 167 άτομα έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον, ενώ αξιοσημείωτα είναι και τα έως σήμερα μετρήσιμα αποτελέσματα:

- 10 νέα επιχειρηματικά σχέδια έχουν καταρτιστεί συνολικά μέσω του προγράμματος.

- 6 φάκελοι συμμετοχής έχουν υποβληθεί σε χρηματοδοτικά προγράμματα με τη συνδρομή της ομάδας έργου του προγράμματος.

- 4 νέοι επιχειρηματίες έχουν λάβει πλήρη συμβουλευτική, σε επίπεδο εξατομικευμένης υποστήριξης, προετοιμάζοντας την υλοποίηση των επιχειρηματικών τους σχεδίων, με τις δύο πρώτες επιχειρήσεις εστίασης να έχουν ήδη ξεκινήσει τη λειτουργία τους σε Παλαιοχώρι και Μεγάλη Παναγία.

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί πως μέσω του προγράμματος, έχει ενισχυθεί και η δικτύωση μεταξύ των επαγγελματιών, με 26 νέες συνεργασίες μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων να έχουν αναπτυχθεί, ενισχύοντας την κατά προτεραιότητα

προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών των τοπικών επιχειρήσεων από την τοπική οικονομία.

Η πρωτοβουλία εντάσσεται στη στρατηγική Κοινωνικών Επενδύσεων της Ελληνικός Χρυσός, η οποία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, στοχευμένα προγράμματα ενίσχυσης δεξιοτήτων και οικονομικής δραστηριότητας, με σκοπό τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη διαφοροποίηση της τοπικής οικονομίας.

Ο Mathieu Vallart, Διευθυντής Βιώσιμης Ανάπτυξης της Ελληνικός Χρυσός, δήλωσε σχετικά: «Το Δίκτυο Τοπικής Επιχειρηματικότητας, αποτελεί μια πρωτοβουλία που αποτυπώνει τη δέσμευσή μας να στηρίζουμε τη Χαλκιδική, με ουσιαστικές παρεμβάσεις και διαχρονική αξία.

Με ένα σύγχρονο και δοκιμασμένο μοντέλο υποστήριξης επιχειρήσεων, δημιουργούμε τις προϋποθέσεις, ώστε οι κάτοικοι της περιοχής να αναπτύξουν τις ιδέες τους, να ενισχύουν τις επιχειρήσεις τους και να αξιοποιούν νέες ευκαιρίες. Η βιώσιμη ανάπτυξη για εμάς δεν είναι θεωρία αλλά συνεργασία, ενδυνάμωση και κοινή πρόοδος με τις τοπικές κοινωνίες.»

Η Ελληνικός Χρυσός παραμένει προσηλωμένη στη δημιουργία μακροχρόνιας αξίας για τη Χαλκιδική, επενδύοντας σε πρωτοβουλίες που ενισχύουν την τοπική επιχειρηματικότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Ο Χρυσός για την ενίσχυση του Αριστοτέλη

ΔΕΗ

Έξυπνες λύσεις εξυπηρέτησης ενισχύουν την ψηφιακή εμπειρία των πελατών

Η ΔΕΗ επενδύει συστηματικά στη βελτίωση της ψηφιακής εμπειρίας των πελατών της, αναπτύσσοντας ένα ενιαίο οικοσύστημα εργαλείων επικοινωνίας και εξυπηρέτησης που αξιοποιούν την τεχνολογία για πιο άμεση και προσωποποιημένη υποστήριξη, ανταποκρινόμενο στις σύγχρονες ανάγκες των καταναλωτών.

ΦΟΙΒΗ: Προσωποποιημένη ενημέρωση με τη βοήθεια AI

Στο πλαίσιο αυτό, η ΔΕΗ έχει εισα-

γάγει τη Φοίβη, ένα εργαλείο προσωποποιημένης εξυπηρέτησης με χρήση τεχνητής νοημοσύνης στον έντυπο λογαριασμό.

Η Φοίβη παρέχει στοχευμένες πληροφορίες για τον λογαριασμό και, μέσα από την επεξήγηση των βασικών στοιχείων του, διευκολύνει την κατανόηση των χρεώσεων και της κατανάλωσης, μετατρέποντας τον έντυπο λογαριασμό σε ένα πιο λειτουργικό και φιλικό σημείο ψηφιακής επικοινωνίας. Η Φοίβη ενσωματώνεται στον έντυπο λογαριασμό στο πλαίσιο της ενοποίησης της ψηφιακής εμπειρίας πελάτη, λειτουργώντας ως ψηφιακή εκπρόσωπος της ΔΕΗ στην καθημερινή επικοινωνία με

τους καταναλωτές.

myΔΕΗ: Ο ψηφιακός κόσμος της ΔΕΗ

Παράλληλα, το myΔΕΗ συνεχίζει να αποτελεί το βασικό ψηφιακό σημείο επαφής των πελατών με την εταιρεία. Μέσα από την πλατφόρμα και τις εφαρμογές του, οι χρήστες μπορούν να διαχειρίζονται τις παροχές τους, να παρακολουθούν την κατανάλωσή τους, να λαμβάνουν προνόμια και προσφορές, καθώς επίσης να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες και υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της καθημερινότητάς τους, διαμορφώνοντας μια ολοκληρωμένη εμπειρία ψηφιακής εξυπηρέτησης.

ΚΥΟΥΝ

Ο ψηφιακός σύμβουλος εξοικονόμησης ενέργειας

Στο ίδιο οικοσύστημα ψηφιακών υπηρεσιών εντάσσεται και το ΔΕΗ myEnergy Coach, ο ψηφιακός σύμβουλος εξοικονόμησης ενέργειας της ΔΕΗ, που αξιοποιεί δεδομένα ενεργειακής κατανάλωσης, ώστε να παρέχει προσωποποιημένες πληροφορίες και προτάσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε κάθε νοικοκυριό. Με τον τρόπο αυτό, η ψηφιακή εξυπηρέτηση αποκτά έναν πιο ενεργό ρόλο, υποστηρίζοντας ουσιαστικά τους πελάτες στη διαχείριση της καθημερινής τους ενεργειακής συμπεριφοράς.

Η ανάπτυξη των ψηφιακών εργαλείων και υπηρεσιών δεν αποτελεί μεμονωμένη τεχνολογική πρωτοβουλία, αλλά αποτέλεσμα της συ-

νεργασίας εμπορικών, τεχνολογικών και λειτουργικών ομάδων του Ομίλου ΔΕΗ, με κοινό στόχο τη βελτίωση της ψηφιακής εμπειρίας πελάτη.

Η συστηματική αξιοποίηση δεδομένων, αυτοματισμών και τεχνητής νοημοσύνης επιτρέπει στη ΔΕΗ να σχεδιάζει λύσεις που ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων.

Ένα ενιαίο ψηφιακό οικοσύστημα από τη ΔΕΗ με επίκεντρο τον πελάτη

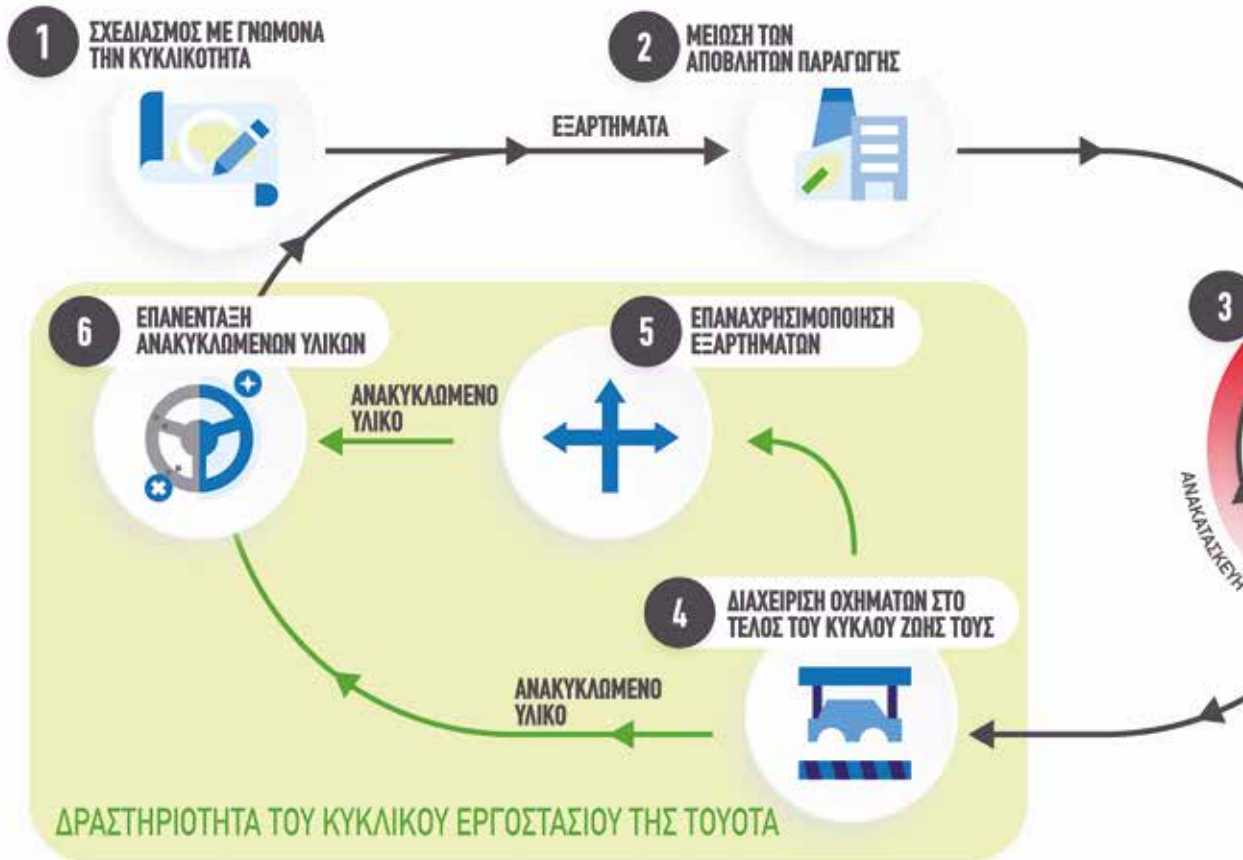
Μέσα από τη συνεχή εξέλιξη του myΔΕΗ, την αξιοποίηση του myEnergy Coach και την ενσωμάτωση της Φοίβης, η ΔΕΗ διαμορφώνει ένα ενιαίο και λειτουργικό οικοσύστημα επικοινωνίας και εξυπηρέτησης που απλοποιεί διαδικασίες και

ενισχύει τη σχέση εμπιστοσύνης με τους πελάτες της. Η ενίσχυση της ψηφιακής εμπειρίας πελάτη αποτελεί βασικό άξονα της μετάβασης της ΔΕΗ σε έναν σύγχρονο Powertech Όμιλο, με στόχο μια εμπειρία εξυπηρέτησης που είναι ανθρώπινη, εύχρηστη και προσαρμοσμένη στις ανάγκες της νέας εποχής.

Στο επίκεντρο του μετασχηματισμού της ΔΕΗ σε Powertech Όμιλο βρίσκεται η πελατοκεντρικότητα, με την τεχνολογία να λειτουργεί ως εργαλείο για την ενοποίηση και αναβάθμιση της εμπειρίας εξυπηρέτησης σε όλα τα σημεία επαφής με τον πελάτη. Η ψηφιακή εξυπηρέτηση δεν λειτουργεί ως αυτόνομο εργαλείο, αλλά ως αναπόσπαστο κομμάτι μιας συνολικής εμπειρίας που συνδυάζει πληροφόρηση, καθοδήγηση και υποστήριξη.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥΤΑ

ΤΟΥΤΑ

Νέα επένδυση σε Circular Factory στην Πολωνία

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Tην ίδρυση ενός νέου Circular Factory στο Walbrzych της Πολωνίας, μένοντας πιστή στη στρατηγική της για ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου μο-

ντέλου κυκλικής οικονομίας στην Ευρώπη, ανακοίνωσε η Toyota Motor Europe.

Η νέα εγκατάσταση, συνολικής έκτασης 25.000 τ.μ., θα επεξεργάζεται περίπου 20.000 οχήματα ετησίως, τα οποία θα βρίσκονται στο τέλος του κύκλου ζωής τους. Η επένδυση αυτή αποτελεί ένα ακόμη σημαντικό βήμα

στη στρατηγική της ΤΜΕ για την ανάπτυξη ενός μοντέλου κυκλικής οικονομίας, βασισμένου στο τρίπτυχο Reduce, Reuse & Recycle (Μείωση, Επαναχρησιμοποίηση & Ανακύκλωση). Στόχος είναι η μεγιστοποίηση του περιβαλλοντικού οφέλους μέσω της συστηματικής και ακριβούς επεξεργασίας των οχημάτων στο τέ-

motori.gr όλος ο κόσμος του

TOYOTA

λος του κύκλου ζωής. Το νέο εργοστάσιο στην Πολωνία θα εφαρμόσει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στην επεξεργασία οχημάτων (OKTZ), με έμφαση στην ανάκτηση εξαρτημάτων που μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν, καθώς και πολύτιμων πρώτων υλών.

Εξαρτήματα όπως οι μπαταρίες και οι τροχοί θα αξιολογούνται για τη δυνατότητα ανακατασκευής, επαναχρησιμοποίησης ή ανακύκλωσης. Επιπλέον, η Toyota σκοπεύει να ανακτά υλικά όπως χαλκό, κάλυβα, αλουμίνιο και πλαστικό, με στόχο την επαναξιοποίησή τους στην παραγωγή νέων οχημάτων.

Το Circular Factory θα επεκτείνει τις δραστηριότητες του υπάρχοντος εργοστασίου στο Walbrzych, το οποίο ήδη κατασκευάζει βασικά εξαρτήματα για τα υβριδικά και τα συμβατικά συστήματα κίνησης της Toyota.

«Αυτό είναι το δεύτερο Circular Factory στην Ευρώπη. Το πρώτο εγκαινιάστηκε το 2025 στο Burnaston στο Ηνωμένο Βασίλειο και έχει αποτελέσει σημείο αναφοράς για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων κυκλικής οικονομίας», δήλωσε ο Leon van der Merwe, Αντιπρόεδρος Κυκλικής Οικονομίας της Toyota Motor

Europe. «Επιλέξαμε την Πολωνία λόγω της μεγάλης διαθεσιμότητας οχημάτων τέλους κύκλου ζωής τους, της ανακύκλωσης σε όλα τα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας και της ήδη υπάρχουσας παραγωγικής υποδομής. Τα επόμενα χρόνια, σχεδιάζουμε να πραγματοποιήσουμε παρόμοιες επενδύσεις και σε άλλες ευρωπαϊκές αγορές», πρόσθεσε.

Η κυκλικότητα λειτουργεί ως καταλύτης για την επίτευξη της ανθρακικής ουδετερότητας. Συμβάλλει στη μείωση των εκπομπών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των οχημάτων, περιορίζει την εξάρτηση από πρώτες ύλες με υψηλό ανθρακικό αποτύπωμα, υποστηρίζει τον εξηλεκτρισμό και ενισχύει τις αλυσίδες εφοδιασμού. Μέσω του σχεδιασμού οχημάτων με έμφαση στην επαναχρησιμοποίηση, την ανακατασκευή, την ανακύκλωση και την αποδοτική χρήση υλικών, η Toyota επιτυγχάνει τη μείωση των εκπομπών σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας.

Η Toyota Motor Europe έχει δεσμευτεί για την επίτευξη πλήρους ουδετερότητας άνθρακα έως το 2040, καθώς και μηδενικού αποτυπώματος άνθρακα σε όλες τις ιδιόκτητες εγκαταστάσεις της έως το 2030.

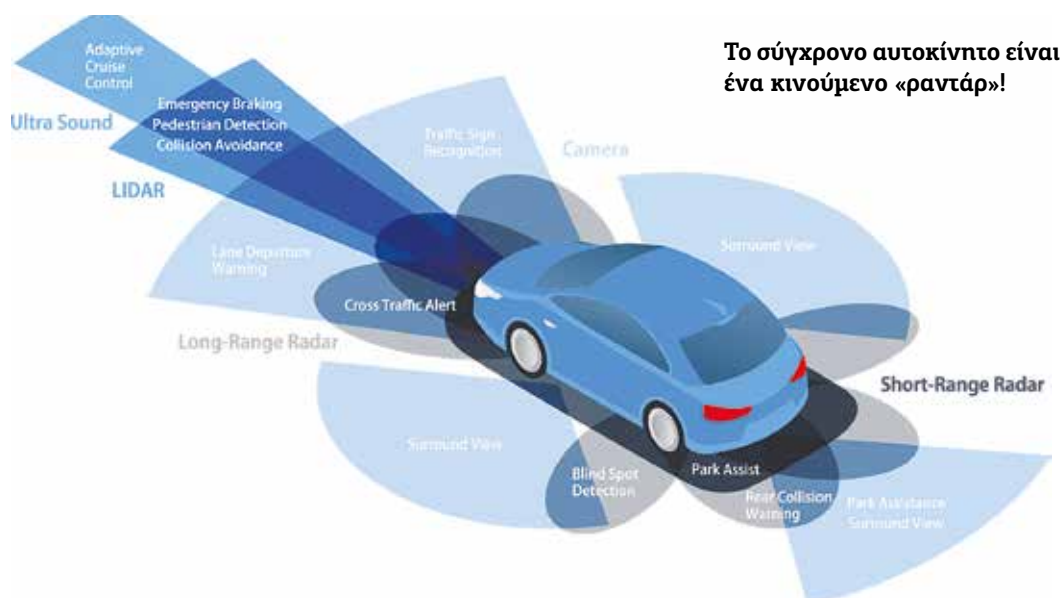

αυτοκινήτου στην οθόνη σας

ADAS

Στο κατώφλι της αυτόνομης οδήγησης

Πώς τα σύγχρονα βοηθήματα οδηγού σώζουν ζωές!

Το σύγχρονο αυτοκίνητο είναι
ένα κινούμενο «ραντάρ»!

Τέσσερα γράμματα: A, D, A, S. Το έχουμε ακούσει κατά τις παρουσιάσεις νέων μοντέλων, το έχουμε δει σε πολλά άρθρα, βρίσκεται παντού γύρω μας, στα σύγχρονα αυτοκίνητα, ακόμα και στο δικό σας. Τι είναι, όμως, το ADAS και πώς αλλάζει την αυτοκίνηση προς το καλύτερο, κυριολεκτικά σώζοντας ζωές;

Σύστημα υποβοήθησης

Τα Advanced Driver Assistance Systems είναι ακριβώς αυτό που υποδηλώνει η ονομασία τους. Συστήματα υποβοήθησης του οδηγού, τα οποία ενοχλούν την ενεργητική και την παθητική ασφάλεια, κάνοντας πιο εύκολο

το έργο ελέγχου του οχήματος, ειδικά σε καταστάσεις που απαιτούνται γρήγορα αντανάκλαστικά και άμεσες αντιδράσεις για την αποφυγή ενός πιθανού ατυχήματος. Για να το επιτύχουν χρησιμοποιούν τη σύγχρονη τεχνολογία και τους αμέτρητους αισθητήρες που υπάρχουν πάνω στο όχημα, με επίκεντρο τις κάμερες και τα ραντάρ, που πλέον προσφέρουν θεαματικά αυξημένες δυνατότητες. Η λίστα των ADAS σε ένα σύγχρονο αυτοκίνητο είναι τεράστια και θα ήταν μάλλον ανούσιο να γεμίσουμε αυτό το άρθρο με αρκτικόλεξα όπως ALKS, ELK, APS, BSW, ISA, LDW, TJA, TSR... μάλλον θα συμφωνήσετε. Ωστόσο, είναι σημαντικό να μάθουμε τα κυριότερα από αυτά, τα οποία μάλιστα υφίστανται ασχετώς τεχνολο-

γίας κίνησης αυτοκινήτου. Δεν έχουν την αποκλειστικότητα των ADAS τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα, αν και είναι γεγονός ότι προσφέρουν λίγες παραπάνω δυνατότητες σε σχέση με ένα θερμικό μοντέλο, τουλάχιστον στη θεωρία. Όσο πλησιάζουμε προς την πραγματική αυτόνομη οδήγηση (Level 3 και άνω) αυτά τα πλεονεκτήματα θα φανούν. Μέχρι τότε, όμως, μπορούμε να απολαμβάνουμε σε κάθε σύγχρονο όχημα αυτές τις ευκολίες και τα βοηθήματα.

Χωρίς παρέμβαση

Έχοντας πλήρη «εικόνα» του δρόμου και του περιβάλλοντος χώρου, το όχημα με ADAS μπορεί να κάνει πολλά, χωρίς παρέμβαση του οδηγού. Από το να τον ειδοποιήσει για επικείμενη σύ-

γκρουση (εμπρός ή πίσω) ή για απόκλιση από τη λωρίδα του, μέχρι το να ενεργοποιήσει τα φρένα αυτόματα ή απλώς να «ετοιμάσει» το σύστημα πέδησης για ταχύτερη απόκριση, όταν ο οδηγός το επιχειρήσει εν τέλει. Μπορεί να σας επαναφέρει στη λωρίδα σας και να σας διατηρήσει μέσα σε αυτήν, είτε για λόγους αποφυγής ατυχήματος είτε απλώς για να σας ξεκουράσει, με τη μορφή του «έξυπνου» cruise control (ICC). Ακόμα μια λειτουργία που είναι ιδιαίτερα χρήσιμη, κυρίως εντός πόλης, είναι η ανίχνευση κίνησης πίσω από το όχημα, είτε από πεζό είτε από άλλο όχημα, ώστε να μην προχωρήσετε σε οπισθοπορεία ή οπισθογωνία (Rear Cross Traffic Alert). Μάλιστα, κάποια μοντέλα μπορούν να φρενάρουν και αυτόματα, σε περίπτωση που ο οδηγός αγνοήσει την ειδοποίηση ή δεν προλάβει να αντιδράσει ο ίδιος. Και φυσικά έχουμε το εξαιρετικό βοήθημα της ανίχνευσης οχήματος που σας προσεγγίζει πλευρικά από το πίσω μέρος, ώστε να μην ανοίξετε την πόρτα σας, με κίνδυνο να προκαλέσετε ατύχημα σε δικυκλιστή (ποδήλατο, πατίνι, μοτοσικλέτα) ή σε άλλο όχημα που περνάει δίπλα σας (Door Open Warning). Βεβαίως, όλα αυτά τα βοηθήματα σε ορισμένες περιπτώσεις γίνονται ίσως περισσότερο παρεμβατικά απ' όσο θα θέλαμε, με τον οδηγό να νιώθει ότι πλέον χάνει τον έλεγχο ή να επαναπαύεται, με αποτέλεσμα να βασίζεται περισσότερο στο ADAS, χαλαρώνοντας. Εκεί υπάρχει μια λεπτή γραμμή που οι κατασκευαστές προσπαθούν να μην περάσουν ή έστω να το κάνουν ομαλά, σε βάθος ετών, με τους οδηγούς να προσαρμόζονται σταδιακά στη νέα πραγματικότητα.

Ευτυχώς απενεργοποίηση

Ευτυχώς για εμάς υπάρχει η δυνατότητα απενεργοποίησης αρκετών βοηθημάτων ADAS, αν νιώθουμε ότι γίνονται παρεμβατικά ή απλώς αν η υλοποίησή τους δεν είναι ικανοποιητικού επιπέδου. Ίσως οι πλέον γνωστές περιπτώσεις να είναι το σύστημα ελέγχου προσοχής οδηγού (Driver State Monitoring), το οποίο μπορεί να σώσει

Οι ενδείξεις στην οθόνη μπορούν να σας σώσουν!

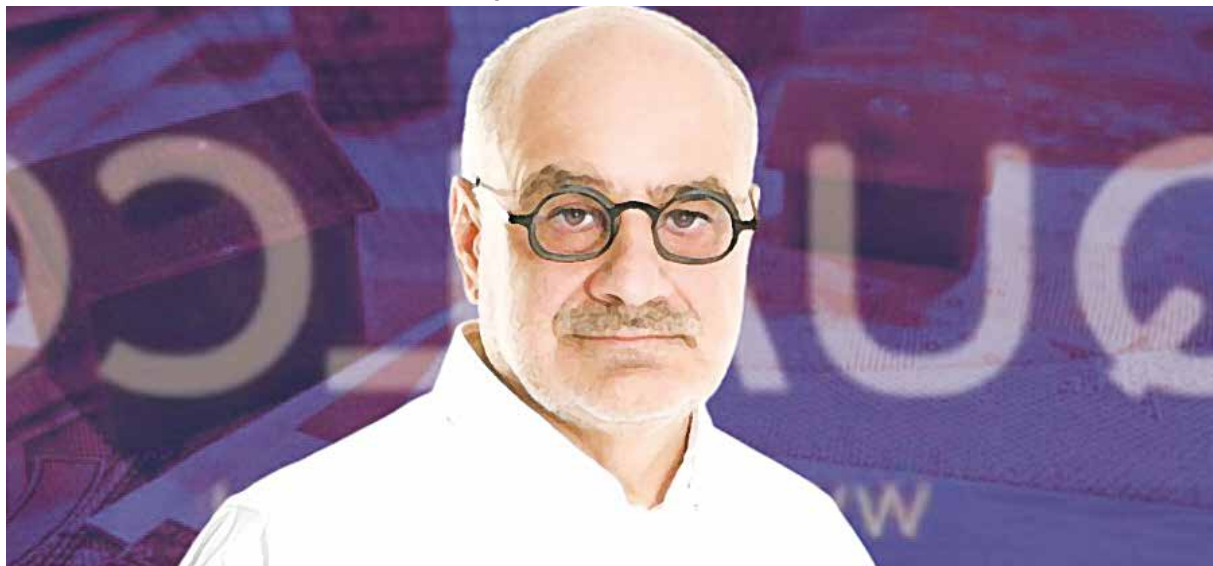
Με ένα πάτημα ο έλεγχος δίνεται στο όχημα!

ζωές, αν π.χ. σας πάρει ο ύπνος στο τιμόνι ή αν διαπιστώσει ότι δεν έχετε την προσοχή σας στον δρόμο. Από την άλλη, όμως, μπορεί να γίνει αρκετά ενοχλητικό, για παράδειγμα όταν φοράτε γυαλιά ηλίου, καθώς βασίζεται σε έναν αισθητήρα υπερέυθρων που «βλέπει» τα μάτια σας. Ακόμα ένα βοήθημα που πολλοί οδηγοί συχνά απενεργοποιούν είναι αυτό της αναγνώρισης των ορίων ταχύτητας, καθώς σας ειδοποιεί τόσο για τις αλλαγές στα όρια εν κινήσει όσο και για την υπέρβαση αυτών. Εδώ, όμως, γεννάται μια απορία: Πόσο κοντά είμαστε στη μέρα που αυτά τα βοηθήματα θα είναι αδύνατον να απενεργοποιηθούν από τον οδηγό; Σε κάθε περίπτωση, τα ADAS είναι πλέ-

ον αναπόσπαστο μέρος της αυτοκίνησης και υπολογίζονται με βαρύνουσα σημασία και στις δοκιμές του Euro NCAP και άλλων οργανισμών που βαθμολογούν την ασφάλεια των οχημάτων, παθητική και ενεργητική. Και όσο μεγαλώνουν γενιές νέων οδηγών που «γαλουχούνται» με αυτά τα συστήματα θα είναι πρακτικά αδύνατον να ζήσουμε χωρίς αυτά τα επόμενα χρόνια. Πρόκειται για ένα σκαλοπάτι προς την αυτόνομη οδήγηση, κατά την οποία τον κύριο έλεγχο θα έχει το όχημα, με τον οδηγό να μετατρέπεται σε... επιβάτη. «Παράδεισος» για κάποιους, «δυσοπία» για άλλους, ειδικά όσους θεωρούν την οδήγηση μια απολαυστική, ενεργητική δραστηριότητα...

ΔΕΗ

Φαίνεται πως η έκθεση της Alpha Finance-AXIA έκανε δουλίτσα και μάλλον μειώθηκαν οι ανησυχίες για όσα έχουν πει Ευρωπαίοι αξιωματούχοι και όσα σχεδιάζει η Ιταλία. Από την άλλη, έχουμε ξαναγράψει πως τα data centers στο εξωτερικό αποτιμώνται υψηλά και, όπως φαίνεται, η ΔΕΗ είναι κοντά στο να ξεκινήσει τις διαδικασίες για το δικό της.

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ Η CREDIA, Η VIOHALCO ΚΑΙ Η QUALCO ΤΟΥ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΥ

Η αναδιάρθρωση των δεικτών της FTSE Russell ανοίγει νέο κεφάλαιο για το Ελληνικό Χρηματιστήριο, επανακαθορίζοντας τον «χάρτη» της κεφαλαιοποίησης και επανατοποθετώντας εισηγμένες εταιρείες σε κατηγορίες με διαφορετικό βάρος, προβολή και επενδυτική απήχηση. Στο επίκεντρο των εξελίξεων βρίσκεται η κατηγορία υψηλής κεφαλαιοποίησης (Large Cap), όπου δύο εταιρείες περνούν πλέον στην πρώτη γραμμή: η CrediaBank και η Viohalco. Η ένταξη στον συγκεκριμένο δείκτη δεν αποτελεί απλώς μια τεχνική αναβάθμιση. Αντιθέτως, συνιστά σαφή ένδειξη ενίσχυσης της χρηματιστηριακής τους θέσης, με άμεσες προεκτάσεις στην ορατότητα προς τα διεθνή χαρτοφυλάκια και στις πιθανές εισροές κεφαλαίων από θεσμικούς επενδυτές που ακολουθούν πιστά τη δομή των δεικτών. Η μετακίνηση της Viohalco προς την κορυφαία κατηγορία σηματοδοτεί ταυτόχρονα και την αποχώρησή της από τον δείκτη Mid Cap, επιβεβαιώνοντας τη δυναμική ενίσχυση της κεφαλαιοποίησης και της εμπορευσιμότητάς της. Πρόκειται για εξέλιξη με συμβολικό αλλά και ουσιαστικό χαρακτήρα, καθώς αποτυπώνει τη

μετατόπιση του επενδυτικού ενδιαφέροντος προς εταιρείες με ισχυρότερο αποτύπωμα. Στην κατηγορία Small Cap, η εικόνα εμπλουτίζεται με την είσοδο δύο νέων εταιρειών, της Avax και της Qualco Group. Ιδιαίτερα για την Avax η ένταξη αποκτά ξεχωριστή σημασία, καθώς στο παρελθόν δεν είχε καταφέρει να πληροί τα κριτήρια επενδύσιμης κεφαλαιοποίησης. Η επιστροφή της, υπό νέα δεδομένα, υποδηλώνει ουσιαστική βελτίωση των χρηματιστηριακών και ποιοτικών της μεγεθών, ενισχύοντας την αξιοπιστία της απέναντι στην επενδυτική κοινότητα. Παράλληλα, η κατηγορία Micro Cap διευρύνεται με την προσθήκη των Ίλυδας, Menaco, Papoutsanis και Real Consulting, ενισχύοντας την παρουσία μικρότερων ελληνικών εταιρειών στο διεθνές επενδυτικό σύμπαν. Η εξέλιξη αυτή δημιουργεί προϋποθέσεις για αυξημένη αναγνωρισιμότητα και δυναμική πρόσβαση σε νέα κεφάλαια, ακόμη και για εταιρείες χαμηλότερης κεφαλαιοποίησης. Αντίστροφα, η ΕΥΑΘ αποχωρεί από την ίδια κατηγορία, εξέλθου που αντανάκλα τη μεταβολή των σχετικών μεγεθών και τη δυναμική ανακατανομή του επενδυτικού ενδιαφέροντος.

ΕΧΑΕ

Η δημοσίευση των αποτελεσμάτων χρήσης 2025, έστω και αν ακόμα δεν έχει δημοσιευτεί ο ισολογισμός, αποτελεί την πλήρη επιβεβαίωση όσων υποστηρίζαμε. Και αυτό, παρά τις τεράστιες νέες αυξήσεις (25%) που έδωσε η ΕΧΑΕ για μισθούς, αλλά και αμοιβές συμβούλων (αύξηση 66% στα κόστη) για να απαντήσουν στην πρόταση της Euronex, μίας πρότα-

σης όμως που είχε ήδη αποφασιστεί να γίνει αποδεκτή.

Μονοψήφιο P/E με αφαίρεση του ταμείου

Από τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων προκύπτει πως η ΕΧΑΕ έχει P/E 12 φορές και η Euronex, η οποία επίσης δημοσίευσε αποτελέσματα, έχει 19,5 φορές. Μάλιστα, το P/E της ΕΧΑΕ γίνεται ακόμα πιο χαμηλό αν αφαιρεθεί η ταμειακή ρευστότητα του ομίλου, η οποία όμως δεν αναφέρεται στην ανακοίνωση και δεν έχει δημοσιευτεί ο ισολογισμός. Αξίζει επίσης να σημειωθεί πως η ΕΧΑΕ είναι αδάνειστη, ενώ η Euronex έχει μόχλευση 1,5 φορές τα EBITDA. Με βάση την αποτίμηση της ΕΧΑΕ και τα κέρδη (χωρίς να αφαιρούνται οι έκτακτες δαπάνες), είναι από τις πλέον ελκυστικές μεταξύ του συνόλου των μετοχών του Χ.Α., με δεδομένο πως επίκειται αναβάθμιση και άρα το 2026 θα δούμε υψηλές συναλλαγές. Ήδη καταγράφεται σημαντική αύξηση έναντι του περσινού διαστήματος.

Σημειώνεται πως μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της Euronex η μετοχή υποχώρησε έως 5%, ενώ η ΕΧΑΕ έκλεισε με άνοδο άνω του 2% και υψηλό όγκο. Με βάση τα αποτελέσματα θα είναι αδιανόητη μία διασυννοριακή συγκώνευση με την ίδια σχέση ανταλλαγής.

Μειωμένο το μέρισμα

Η Euronex πάντως έκανε πράξη την «απειλή» για μείωση του μερίσματος και παρά την αύξηση της κερδοφορίας στα 31,6 εκατ. ευρώ θα δώσει μέρισμα μόλις 0,11 ευρώ ανά μετοχή, δηλαδή κάτω από το 20% της κερδοφορίας. Η δικαιολογία έχει ήδη δοθεί, ότι δηλαδή είναι λόγω της ανάγκης για τεχνολογική αναβάθμιση. Δεν μας έχει πει βέβαια πόσο θα στοιχίσει και αν φτάνουν ή όχι τα μετρητά. Από τις κινήσεις που θα κάνει η Euronex αναμένεται όφελος 12 εκατ. ευρώ τον χρόνο, όπως έχει πει από την πρώτη στιγμή. Προφανώς και θα γίνουν σημαντικές μειώσεις στο προσωπικό, αλλά θα υπάρξει μεγάλη βελτίωση στα περιθώρια κέρδους. Υπενθυμίζεται πως πολλοί αναλυτές έχουν πει πως το 2026 αναμένουν έκρηξη τζιρου λόγω της αναβάθμισης και των κεφαλαίων που θα έρθουν αλλά και εκείνων που θα φύγουν. Από αυτή την έκρηξη του τζιρου ωφελιμένη θα βγει η ΕΧΑΕ. Η MSCI ανακοίνωσε πως στο τέλος Μαρτίου θα δημοσιεύσει τα αποτελέσματα της διαβούλευσης με πελάτες της για την προοπτική αναβάθμισης της αγοράς σε ώριμη από τον Αύγουστο 2026.

Τι γίνεται με την οικογένεια Τζώρτζη στην πρώην Κυριακούλης;

Λένε ότι είναι στα μαχαίρια. Η οικογένεια Τζώρτζη και η οικογένεια Κυριακούλη, όπου στην ομώνυμη εταιρεία του Χρηματιστηρίου μπήκε η πρώτη και της άλλαξε το όνομα σε ΥΚΝΟΤ. Δέκα πτωτικές είχε συμπληρώσει η μετοχή της ΥΚΝΟΤ. Έβγαλε αντίδραση στις 20/2 μετά την ανακοίνωση της αύξησης κεφαλαίου (20 εκατ. ευρώ) και μάλιστα δυνατή. Η οικογένεια Τζώρτζη φαίνεται πως θέλει να ισχυροποιήσει την εταιρεία, αλλά και να αυξήσει τη θέση της, ενώ η οικογένεια Κυριακούλη θα μειώσει το ποσοστό της, αφού δεν θα λάβει μέρος. Η αύξηση κεφαλαίου θα είναι ύψους 22,8 εκατ. ευρώ. Θα εξοφληθεί το ομολογιακό που είχε δώσει ο βασικός μέτοχος και μάλλον και το πλοίο που είχε αποκτήσει πρόσφατα.

Προσέξτε, η ανακοίνωση λέει ονομαστική αξία ως το χαμηλότερο σημείο για την αύξηση. Δεν σημαίνει πως εκεί θα γίνει. Το έχουν γράψει και άλλες εταιρείες παλαιότερα, καθώς μάλλον έτσι προβλέπεται. Η Γ.Σ. θα εξουσιοδοτήσει το Δ.Σ. να καθορίσει την τιμή διάθεσης. Μπορεί αρχικά αυτό να επηρέασε τη μετοχή και να πήγε χαμηλότερα.

Εθνική

Η διοίκηση της ΕΤΕ σε ενημέρωση επιβεβαίωσε ότι η ετήσια απόδοση είναι σε γενικές γραμμές σύμφωνη με τους στόχους και υποστηρίζεται από τη θετική πορεία των δεικτών το 2026. Τα καθαρά έσοδα από τόκους παρέμειναν σταθερά σε τριμηνιαία βάση (10% σε ετήσια βάση), σύμφωνα με τις προβλέψεις και τις εκτιμήσεις της Beta (537 εκατ. ευρώ το 4ο τρίμηνο του 2025, 2,14 δισ. ευρώ το οικονομικό έτος), με τη διοίκηση να επισημαίνει τις ευνοϊκές τάσεις από την ανατιμολόγηση των καταθέσεων και την ορατότητα της ανάκαμψης των καθαρών εσόδων από τόκους το επόμενο έτος. Η πιστωτική επέκταση ήταν ισχυρή το 4ο τρίμηνο, επιτρέποντας στην ΕΤΕ να υπερβεί τον στόχο αύξησης των δανείων κατά 2,5 δισ. ευρώ, ενώ η λιανική δανειοδότηση παρέμεινε θετική καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και οι ενυπόθηκες δανειοδοτήσεις έδειξαν πρώιμα σημάδια βελτίωσης.

ΑΔΜΗΕ

Σε ποια τιμή προβλέπει η αγορά ότι θα γίνει η ΑΜΚ - Το χρονοδιάγραμμα

Στην περιοχή 2,70 - 2,80 ευρώ τιμολογεί η αγορά, σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις, την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου στον ΑΔΜΗΕ. Για το σκέλος της αύξησης κεφαλαίου που αφορά στη Holding, δηλαδή στην εισηγμένη στο Χρηματιστήριο, η αύξηση που θα γίνει και με βάση την ενημέρωση που διατίθεται από τον ΑΔΜΗΕ θα είναι της τάξης των 510 εκατ. ευρώ. Από αυτά, τα 260 εκατ. ευρώ θα καταβάλει το Δημόσιο ως μέτοχος του 51%, εξασκώντας πλήρως τα δικαιώματά του και από εκεί και πέρα το free float, δηλαδή τα 250 εκατ. ευρώ. Επίσης, από αυτά κοντά στα 50 εκατ. ευρώ, σύμφωνα με τους χρηματιστές, εκτιμάται ότι βρίσκονται στα χέρια ξένων θεσμικών επενδυτών, όπως το Helikon, με συμμετοχή βεβαίως κάτω του 5%, ή άλλων επενδυτών, π.χ. εγχώριων θεσμικών. Η αύξηση κεφαλαίου, από τη στιγμή που το Δημόσιο θα βάλει τα περισσότερα χρήματα, θεωρείται από την αγορά μικρή, αφού πέρα από τους θεσμικούς επενδυτές, το ποσοστό που θα κληθούν να καλύψουν οι ιδιώτες θα είναι της τάξης των 200 εκατ. ευρώ. Πριν από αυτά όμως, απαιτείται να λυθούν μια σειρά από διαδικαστικά θέματα, όπως η πρόσληψη των αναδόχων, η σύνταξη του ενημερωτικού δελτίου, η κατάθεσή του στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η μελέτη και έγκρισή του. Αφού ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία και τρέξει η αύξηση κεφαλαίου, στη συνέχεια θα συγκληθεί η γενική συνέλευση της ΑΔΜΗΕ Α.Ε., της θυγατρικής εταιρείας που ζητεί τα λεφτά για να τρέξει το επενδυτικό της πρόγραμμα. Αφού, λοιπόν, εγκριθεί η κεφαλαιακή ανάγκη της Α.Ε., τότε θα ζητήσει την αύξηση κεφαλαίου, όπου εκεί θα εισφέρει κεφάλαια ύψους 510 εκατ. ευρώ η εισηγμένη Holding, 240 εκατ. ευρώ η κινεζική State Grid που ελέγχει το 24% και η κρατική ΔΕΣ ΑΔΜΗΕ άλλα 250 εκατ. ευρώ ή άλλως το Ελληνικό Δημόσιο πάλι, που ελέγχει το 25%. Συνολικά, δηλαδή, 1 δισ. ευρώ. Χρόνος ολοκλήρωσης όλων των διαδικασιών; Το προσεχές οκτάμηνο, όπως δείχνουν πηγές από την εισηγμένη στο Χ.Α.

Του **ΣΤ. Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ**

Το ποσό της αύξησης θα καλύψει μέρος των κεφαλαιακών αναγκών του ΑΔΜΗΕ για την υλοποίηση καταρχήν των δύο μεγάλων διασυνδέσεων, με τα Δωδεκάνησα και τα νησιά του Βορείου Αιγαίου. Μέρος του κονδυλίου προορίζεται και για τη διασύνδεση με την Ιταλία, χωρίς όμως ακόμα να έχει διευκρινιστεί το ποσό που αναλογεί για το πρότζεκτ αυτό. Άλλωστε, το έργο της δεύτερης γραμμής με την Ιταλία βρίσκεται ακόμα σε πρώιμο στάδιο και ως διασυνδοριακό έργο θεωρείται ότι θα λάβει υψηλή οικονομική ενίσχυση από ευρωπαϊκούς πόρους. Πληροφορίες αναφέρουν ότι ο ΑΔΜΗΕ έχει ήδη έχει έρθει σε επαφή με τράπεζες για τη χρηματοδότηση του επενδυτικού του προγράμματος. Ας σημειωθεί ότι ειδικά για τα νησιά η επένδυση υπολογίζεται συνολικά σε περίπου 4,5 δισ. ευρώ, εκ των οποίων ένα τμήμα, περίπου 1, 2 δισ. ευρώ, θα καλυφθούν με επιδοτήσεις, ένα τμήμα από

επίσης από τράπεζες και τα υπόλοιπα από την ΑΜΚ. Οι επιδοτήσεις θα προέλθουν από τρία κοινοτικά ταμεία: το Ταμείο Απανθρακοποίησης των νησιών, το Ταμείο Καινοτομίας και το ΕΣΠΑ. Αν η αύξηση κεφαλαίου κινηθεί τελικά, μεταξύ 2,70 ευρώ - 2,80 ευρώ που την τοποθετεί η αγορά, η τιμή της μετοχής το επόμενο διάστημα, όπως σχολιάζουν οι χρηματιστές, δεν θα έχει μεγάλη απόσταση από τα 3 ευρώ, τονίζοντας έτσι την αξία της μετοχής και του περιουσιακού στοιχείου της ΑΔΜΗΕ Συμμετοχών, της ΑΔΜΗΕ Α.Ε.

**BECAUSE
WE DRIVE
FASTER AND
SMARTER**

motori.gr

RZ

NEO LEXUS RZ. ALL ELECTRIC.

ROAD TO PRECISION
LEXUS STEER-BY-WIRE

